

Vlaanderen
is open ruimte

Landinrichting **DAUTEWEYERS** Stiemberbeekvallei

Eindvoorstel Inrichtingsplan
januari 2016

**Vlaamse
overheid**

VLM.be
LNE.be

Colofon

Uitvoerder

Vlaamse Landmaatschappij Regio Oost

Vestiging Hasselt
Koningin Astridlaan 50
3500 Hasselt
Tel. 011 29 87 00
fax 011 29 87 99
www.vlm.be

Opdrachtgever

**Afdeling Land en Bodembescherming,
Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen**

Koningin Astridlaan 50 bus 6
3500 Hasselt
Tel. 011 74 27 30
fax 011 74 27 49
www.lne.be

In samenwerking met de planbegeleidingsgroep “Stiemberbeekvallei”.

Eindredactie

Stijn Hermans

Coverfoto

© VLM fotoarchief

Datum rapport

januari 2016

status/revisie

eindvoorstel

Inhoudstafel

1	INLEIDING	3
1.1	REGELGEVING LANDINRICHTING	3
1.2	HET LANDINRICHTINGSPROJECT STIEMERBEEKVALLEI, DE WIJERS EN LIFE+ GREEN4GREY	4
1.3	PLANPROGRAMMA – INRICHTINGSPLANNEN	5
1.4	INSPRAAK EN ADVIESPROCEDURES	5
1.5	ONDERWERP VAN HET INRICHTINGSPLAN.....	6
2	GEBIEDSANALYSE	8
2.1	PROJECTSITUERING	8
2.2	GEBIEDSOMSCHRIJVING	8
2.2.1	<i>Fysische componenten</i>	8
2.2.2	<i>Geologie</i>	8
2.2.3	<i>Topografie</i>	9
2.2.4	<i>Bodem</i>	9
2.2.5	<i>Hydrologie</i>	10
2.2.6	<i>Landschap en erfgoed</i>	10
2.2.7	<i>Natuur en bos</i>	11
2.2.8	<i>Bosbouw</i>	16
2.2.9	<i>Socio-economische aspecten</i>	16
2.2.10	<i>Landbouw</i>	17
2.2.11	<i>Recreatie</i>	18
2.2.12	<i>Eigendommen van overheden</i>	19
2.3	JURIDISCHE EN BELEIDSMATIGE ASPECTEN	19
2.3.1	<i>Ruimtelijke ordening</i>	23
2.3.2	<i>Water</i>	29
2.3.3	<i>Natuur en bos</i>	31
2.3.4	<i>Landschap en cultuurhistorie</i>	34
2.3.5	<i>Archeologie</i>	35
2.3.6	<i>Recreatie</i>	35
2.2.7	<i>Milieubeleid</i>	36
2.2.8	<i>Mobiliteit</i>	38
2.2.9	<i>Overige randvoorwaarden</i>	38
3	PROJECTBESCHRIJVING	39
3.1	PROJECTDEFINITIE EN DOELSTELLINGEN INRICHTINGSPLAN	39
3.1.1	<i>Probleemstelling</i>	39
3.1.2	<i>Doelstelling</i>	39
3.2	INRICHTINGSCONCEPT.....	40
3.3	INRICHTINGSMATREGELEN	40
3.3.1	<i>Uitvoeringseenheid 1: ecologie (zie kaarten 14, 15 en 18)</i>	41
3.3.2	<i>Uitvoeringseenheid 2: Hydrologie (zie kaart 16)</i>	44
3.3.3	<i>Uitvoeringseenheid 3: Recreatie (zie kaart 17)</i>	46
3.4	BEHEERMAATREGELEN.....	49
3.5	LINK TUSSEN LANDINRICHTING & LIFE+ GREEN4GREY.....	50
3.5.1	<i>Integratie Europees projecten in inrichtingsplannen</i>	50
3.5.2	<i>Inhoudelijke link tussen inrichtingsplan en LIFE+ project</i>	50
3.5.3	<i>Maatregelen van dit inrichtingsplan gelinkt aan het LIFE+ project</i>	50
4	BESCHRIJVING EN BEOORDELING VAN DE EFFECTEN	58
4.1	EFFECTEN PER DISCIPLINE.....	58
4.1.1	<i>Discipline "Water"</i>	58
4.1.2	<i>Discipline "Bodem"</i>	58
4.1.3	<i>Discipline "Fauna en Flora"</i>	58
4.1.4	<i>Discipline "Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie"</i>	58
4.1.5	<i>Discipline "Landbouw"</i>	58
4.1.6	<i>Discipline "Recreatie"</i>	58
4.1.7	<i>Discipline "Mens en Maatschappij"</i>	59
4.1.8	<i>Conclusies</i>	59
5	UITVOERINGSPROGRAMMA EN FINANCIERINGSPLAN	60
5.1	UITVOERINGSPROGRAMMA	60
5.2	FINANCIERINGSPLAN	62

5.2.1	VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ	62
5.2.2	UITVOERING VAN DE MAATREGELEN DOOR PROVINCIE LIMBURG	63
5.2.3	UITVOERING VAN DE MAATREGELEN DOOR DE GEMEENTE DIEPENBEEK	63
5.2.4	UITVOERING VAN DE MAATREGELEN DOOR NATUURPUNT BEHEER VZW	64
5.2.5	PARTICULIEREN	65
6	BIJLAGEN	67
6.1	NOTA ANALYSE WATERTOETSELEMENTEN	67
6.1.1	<i>Algemeen</i>	67
6.1.2	<i>Situering van het projectgebied ten opzichte van de watertoetskaarten</i>	67
6.1.3	<i>Effectbeoordeling van maatregelen uit het inrichtingsplan met een impact het watersysteem</i>	68
6.1.4	<i>Synthese</i>	72
6.2	TABELLEN	73
6.3	FIGUREN	73
6.4	KAARTEN	73
7	BRONNEN	74

1 Inleiding

1.1 Regelgeving landinrichting

Het decreet van 21 december 1988¹ definieert het begrip 'landinrichting', bepaalt de principes ervan en bakent het werkgebied af. Landinrichting wordt omschreven als *'Het bevorderen, voorbereiden, integreren en begeleiden van maatregelen, handelingen en werken die uitgaan van de bevoegde overheden en gericht zijn op het vrijwaren, herwaarderen en het meer geschikt maken van gebieden, conform de bestemming toegekend door de wetgeving op de ruimtelijke ordening.'*

Landinrichting is van toepassing op de open ruimte: de landelijke gebieden, de recreatiegebieden, de woongebieden met een landelijk karakter, de ontginningsgebieden en de met een van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden aangewezen op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening. De Vlaamse regering kan bij wijze van uitzondering gronden in andere gebieden onderwerpen aan de landinrichting voor zover dit onmisbaar is voor de uitvoering van het inrichtingsplan.

Dankzij het decreet van 22 november 1995² kunnen de VLM, de provinciale en gemeentelijke overheden, de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen en particulieren belast worden met de uitvoering van het inrichtingsplan, indien zij daarmee instemmen.

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen³ of kortweg het 'BVR 28 mei 2004', versoepelt de procedure van landinrichting. Landinrichting biedt een antwoord op een concreet probleem, op een vraag van een gemeente, van een provincie of van een andere instantie. De partner wordt nauw betrokken bij landinrichtingsprojecten: participatie en samenwerking zijn van het allergeenotste belang voor het welslagen van een project.

Het BVR 28 mei 2004 wordt gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse regering van 10 oktober 2008⁴. Dit besluit maakt het planprogramma optioneel, zodat in bepaalde gevallen geen planprogramma meer nodig is, en actualiseert de samenstelling van de Commissie voor Landinrichting.

Het subsidiebesluit landinrichting¹ regelt de subsidiëring van werken die uitgevoerd worden door de partners (aangewezen in het decreet van 22 november 1995).

Artikel 5 van dit besluit wordt gewijzigd bij het BVR van 28 mei 2004. Deze wijziging wordt nader bepaald in het ministerieel besluit van 12 april 2006, "houdende de subsidiëring van landinrichtingswerken uitgevoerd door gemeenten of provincies".

Artikel 9 van het subsidiebesluit wordt gewijzigd bij het "besluit van de Vlaamse regering van 10 oktober 2008⁵.

¹ houdende de oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, aangevuld met het decreet van 22 november 1995 en gewijzigd bij decreten van 8 december 2000, 19 juli 2002, 7 mei 2004 en 19 mei 2006

² houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1995

³ en houdende de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken,

⁴ tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de lichteing en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken

⁵ tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende de

1.2 Het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei, de Wijers en LIFE+ Green4Grey

Landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei

Op vraag van de gemeente Diepenbeek (8/02/2005), stad Genk (10/06/2004), en Natuurpunt (21/02/2006) heeft de VLM de mogelijkheid onderzocht om een landinrichtingsproject op te starten rond de Stiemerbeekvallei. Ook de Provincie Limburg engageerde zich (9/03/2006) om dit project te ondersteunen. Op basis hiervan is de agenderingsnota "inrichting van de Stiemerbeekvallei" uitgewerkt door de VLM.

De Commissie voor Landinrichting heeft in zitting van 28 juni 2006 een gunstig advies gegeven bij deze agenderingsnota. Op 23 oktober 2006 gaf de Vlaamse Minister bevoegd voor landinrichting de opdracht aan de Vlaamse Landmaatschappij voor de opmaak van het ontwerp van het planprogramma "Stiemerbeekvallei", samen met de betrokken actoren en lokale besturen.

Het planprogramma "Stiemerbeekvallei" werd op 5 september 2007 ter kennisgeving aan de colleges van burgemeester en schepenen van de stad Genk, de stad Hasselt en de gemeente Diepenbeek, en aan de bestendige deputatie van de provincie Limburg overgemaakt. De Commissie voor Landinrichting gaf een gunstig advies op 25 september 2007 en het planprogramma "Stiemerbeekvallei" werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 9 juli 2010.

De volgende stap was de oprichting en benoeming van de leden voor de planbegeleidingsgroep. Deze werd door Ministerieel Besluit goedgekeurd op 3 mei 2011.

De Wijers

De Wijers is tegelijkertijd een plattelandsproject, een strategisch project in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een 'Limburg Sterk Merk (LSM)' -project in het kader van het GLE-beleid van de provincie Limburg.

Het projectgebied van de Stiemerbeekvallei ligt volledig in het gebied De Wijers (kaart 1). Dit gebied is een op Vlaams niveau uniek gebied met maar liefst 1175 vijvers dat in het hart van de provincie Limburg ligt. Het is een regio met een enorme rijkdom aan biodiversiteit, landschap, cultuurhistorisch erfgoed en toeristische trekpleisters. Om de bestaande troeven te behouden en te versterken, hebben 14 partners in 2010 samen het project De Wijers opgestart, op 24 mei 2012 werd het visiedocument "Uitdagingen voor de Wijers" gelanceerd waarbij de 17 partners zich engageren om samen te werken rond 4 grote "uitdagingen".

Deze 4 uitdagingen zijn:

- Het verleden begrijpen als basis voor toekomstige ontwikkelingen;
- Het blauw-groene netwerk versterken;
- Schaarse ruimte slim benutten;
- Evolueren naar een duurzame en welvarende regio.

Op 1 april 2014 heeft de VLM een mandaat gekregen van de Vlaamse minister bevoegd voor Landinrichting voor de opmaak van een planprogramma De Wijers.

Het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei zal dan ook als primeur een uitvoering geven aan de doelstellingen van het project de Wijers.

LIFE+ Green4Grey

procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende de opheffing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken"

In dit inrichtingsplan wordt gebruik gemaakt van de middelen van het Europees fonds voor de financiering van het leefmilieu (LIFE+ Milieu onder het thema Urban environment).

Versillende maatregelen vallen binnen dit goedgekeurd project LIFE+ Green4Grey onder projectcontract LIFE13 ENV/BE/000212. De volledige titel van dit project is “Innovative design & development of multifunctional green & blue Infrastructure in Flanders, grey peri-urban landscapes” ofwel “Innovatief ontwerp en inrichting van multifunctioneel groen & blauwe infrastructuur in de grijze peri-urbane landschappen van Vlaanderen (groen voor grijze landschappen)”.

De looptijd van dit project is van 1 juli 2014 tot 30 juni 2019.

In dit Europese project wensen we te streven naar een multifunctioneel blauw-groen landgebruik om ecologische achteruitgang tegen te gaan, maar ook de typische randstedelijke problemen gelinkt aan gezondheid, gebrek aan recreatiemogelijkheden, wateroverlast en klimaatadaptatie aan te pakken. Hierbij werken we op een integrale manier aan de verbetering van de omgevingskwaliteit in de Vlaggenschipprojecten Vlaamse Rand en De Wijers. We wensen op een participatieve manier te werk te gaan om de verschillende doelgroepen (lokale gemeenten, bewoners, recreanten, ...) maximaal te betrekken en te sensibiliseren rond deze thema's.

1.3 Planprogramma – inrichtingsplannen

Bij het landinrichtingsproject “Stiemerbeekvallei” zijn drie gemeenten betrokken: Genk, Diepenbeek en Hasselt.

In het planprogramma “Stiemerbeekvallei” wordt de nadruk gelegd op 3 thema's, die verder worden uitgewerkt via inrichtingsplannen:

- 1) Schansbroek, wateroverlast en verdroging;
- 2) Groen-blauw netwerk als drager voor integraal waterbeheer en de ruimtelijke structuur;
- 3) Zacht recreatieve paden en routegebonden voorzieningen.

Volgens artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 omvat het inrichtingsplan de uitwerking van maatregelen, handelingen en werken die nodig zijn om het inrichtingsproject landinrichting te realiseren. Een inrichtingsplan omvat ook een uitvoeringsplan en financieringsprogramma dat verantwoordelijke partners voor uitvoering en financiering aanwijst en de taken op elkaar afstemt. Het financieringsprogramma brengt het kostenplaatje in beeld samen met de financieringsmodaliteiten.

Dit rapport betreft het inrichtingsplan “Dauteweyers”. In dit inrichtingsplan worden de thema's groen-blauw netwerk als drager voor integraal waterbeheer alsook de recreatieve voorzieningen voor het gebied Dauteweyers opgenomen.

Het inrichtingsplan “Dauteweyers” is het tweede inrichtingsplan in uitvoering van het planprogramma “Stiemerbeekvallei”. Het eerste inrichtingsplan “Schansbroek” is op 17 juni 2014 bij MB goedgekeurd door de minister bevoegd voor landinrichting.

1.4 Inspraak en adviesprocedures

Het inrichtingsplan wordt ingevolge het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 opgemaakt door de Vlaamse Landmaatschappij, onder begeleiding van de planbegeleidingsgroep.

Het ontwerp van inrichtingsplan is, conform de regelgeving onderworpen aan een adviesprocedure. Deze adviezen kunnen het inrichtingsplan aanvullen of bijsturen.

In aanloop tot de officiële adviesprocedure werd bij de opmaak van dit ontwerp van inrichtingsplan Dauteweyers voorbereidend overleg gepleegd met:

- Gemeente Diepenbeek
- Natuurpunt
- Agentschap voor Natuur en Bos Limburg
- Regionaal Landschap Haspengouw

- Regionaal Landschap Lage Kempen
- Agentschap Wegen en Verkeer Limburg
- Provincie Limburg
- PNC
- Hyla werkgroep
- Limburgs Landschap vzw

De adviesprocedure van dit inrichtingsplan vangt aan met de kennisgeving van het inrichtingsplan aan de Commissie voor Landinrichting. Dit gebeurde op 3 september 2014. De adviesprocedure heeft gelopen tot 3 december 2014. Het ontwerp van inrichtingsplan Dauteweyers werd onderworpen aan het advies van de Bestendige Deputatie van de provincie Limburg en van de gemeenteraad van de Gemeente Diepenbeek. Daarbij heeft het College van Burgemeester en Schepenen het ontwerp van inrichtingsplan gedurende 30 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis. Opmerkingen en bezwaren zijn gevoegd bij het advies van de gemeenteraad.

Op basis van deze adviezen maakte de Vlaamse Landmaatschappij onder begeleiding van de planbegeleidingsgroep dit eindvoorstel van inrichtingsplan op. Dit wordt geadviseerd door de Commissie voor Landinrichting, waarna het, bij positief advies, ter goedkeuring aan de minister bevoegd voor landinrichting wordt bezorgd.

1.5 Onderwerp van het inrichtingsplan

Planprogramma Stiemerbeekvallei

Het planprogramma Stiemerbeekvallei vormt het kader voor de realisatie van inrichtingsplannen opgenomen binnen het planprogramma.

Globaal genomen heeft het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei betrekking op belangrijke stad-land relaties, waarbij het belang van de omgevingskwaliteit en recreatie van en voor de bewoners van Diepenbeek en Genk centraal staan.

In het planprogramma "Stiemerbeekvallei" wordt de focus gelegd op drie thema's:

1. *Schansbroek, wateroverlast en verdroging.*
2. *Groen-Blauw netwerk als drager voor integraal waterbeheer en de ruimtelijke structuur.*
Via dit thema wordt voorzien enkele integrale acties, alsook puntsgewijze acties uit te voeren. Voor Dauteweyers zijn volgende puntsgewijze acties opgenomen:
 - Uitbreiden en verbeteren habitat boomkikker
 - Optimaliseren watertoevoer vijvers in Dauteweyers
 - Hermeandering Dautenbeek
 - Herstel historische gracht
3. *Zachte recreatieve paden en route gebonden voorzieningen.* Het betreft hier de uitwerking van een netwerk van zachte recreatie ter bevordering van de stad-land relaties. Acties zijn mogelijk van bron tot monding van de beekvallei.
Via dit thema wordt het bestaande wandelnetwerk verder geoptimaliseerd om te fungeren als een wandelgebied van de Wijers.

Uitdagingen voor de Wijers

De uitdagingen voor de Wijers zijn op 24 mei 2012 gelanceerd.

De vier uitdagingen zijn de volgende:

Uitdaging I: Het verleden begrijpen als basis voor toekomstige ontwikkelingen.

Het landschap in De Wijers is een cultuurlandschap, hoofdzakelijk ontstaan door menselijk toedoen. De verhalen hierachter zijn een inspiratiebron om de bezoeker het landschap te laten ontdekken en beleven waarbij de diversiteit van het gebied in de verf gezet kan worden.

Uitdaging II: Het blauwgroene netwerk versterken

Water is in verscheidene vormen prominent aanwezig in De Wijers. Door menselijke ingrepen in de loop van de jaren zijn de natuurlijke functies van het water voor mens en natuur in het gedrang gekomen. De duurzame herwaardering van het water in al zijn vormen is een prioriteit.

Uitdaging III: De schaarse ruimte slim benutten

De aanwezigheid van diverse sectoren in De Wijers legt een hoge druk op het ruimtegebruik in de regio. Mede door de nood aan open ruimte is het van groot belang dat de aanwezige ruimte optimaal en duurzaam wordt benut wat in praktijk zal neerkomen op multifunctioneel ruimtegebruik.

Uitdaging IV: Evolueren naar een duurzame en welvarende regio

Buiten de zorg voor het welzijn van de burger in de Wijers en de ontwikkeling van de economie met speerpunten als toerisme en hernieuwbare energieopwekking, dient er op een duurzame manier omgegaan te worden met het extern gegeven van de klimaatsverandering en haar gevolgen. Dit moet steeds deel uitmaken van acties en/of projecten op het terrein.

De maatregelen van dit inrichtingsplan passen binnen deze uitdagingen.

Inrichtingsplan Dauteweyers

Het inrichtingsplan Dauteweyers kadert in het tweede en derde thema van het planprogramma Stiemerbeekvallei nl. het verbeteren van de zwakke fysische structuurkenmerken van de Dautenbeek en de vijvers in Dauteweyers in functie van de boomkikker, alsook het recreatief herinrichten van Dauteweyers in samenhang met de omliggende gebieden met o.a. recreatieve paden en de uitbouw van een bovenlokaal knooppunt aan Demerstrand als startplaats voor de recreanten in De Wijers.

2 Gebiedsanalyse

2.1 Projectsituering

Het projectgebied “Dauteweyers” ligt in het zuiden van het landinrichtingsproject Stiemerbeekvallei ter hoogte van de vijverketting Dauteweyers en de monding van de Dautenbeek in de Laak. Het project ligt ook helemaal in het zuiden van De Wijers.

Dauteweyers is gelegen ten noorden van Diepenbeek centrum.

Het projectgebied grenst ten noorden aan de Waardestraat en de achtertuinen van de huizen grenzend aan de Dautenstraat en Kempenstraat. In het oosten vormt de St.-Servatiusstraat de grens en in het zuiden de Stationsstraat (N76d). Ten westen vormt de Demer de grens.

Ten zuiden van het gebied Ganzebroek ligt het erkend natuureservaat de Dorpsbenden-Pomperik. Dit is een waardevol graslandencomplex met moeras, bos en struweel.

Het gebied Ganzebroek vormt de bindende schakel tussen Dauteweyers en Dorpsbenden.

Aansluitend aan de Stationsstraat en de Waardestraat is het sportcomplex “Demerstrand” gelegen. Dit ligt ten zuiden van de Demer. Aan de andere zijde van de Stationsstraat is de provinciale middenschool van Diepenbeek gelegen. Hier is ook het Centrum voor Volwassenenonderwijs; Limburgse Lerarenopleiding gelegen. Ter hoogte van de Stationsstraat grenst het gebied aan het Demerstrand. Het Demerstrand is het gemeentelijk sportcentrum van Diepenbeek met een sporthal, diverse outdoor terreinen en in 2012 zijn er nog 4 voetbalvelden, een Finse piste, een nieuw atletiekterrein en een recreatieve speeltuin aangelegd. Aan het sportcentrum is een fietscafé met terras.

Het station van Diepenbeek, en in de toekomst ook een halte van de sneltram, is gelegen op 400 m van het Demerstrand.

Het projectgebied heeft een oppervlakte van 102 ha.
(zie kaart 1 en 2).

2.2 Gebiedsomschrijving

2.2.1 Fysische componenten

De Dauteweyers - Ganzebroek ligt centraal in de provincie Limburg in de gemeente Diepenbeek. Diepenbeek situeert zich op de grens van het Kempisch Plateau en Vochtig Haspengouw en maakt hierdoor zowel deel uit van Kempisch Plateau, meer specifiek “De Wijers” als van ‘Vochtig Haspengouw’. De Demervallei vormt de scheiding tussen beide regio’s. De Dauteweyers – Ganzebroek maakt deel uit van “De Wijers” (Kempisch Plateau). De Dauteweyers bestaan voornamelijk uit vijvers. Het zijn restanten van de 19de-eeuwse ijzerertsontginning. Verder zijn er nog hooilanden, elzenbroekbosjes en een knotelzenhaag.

2.2.2 Geologie

Het huidige landschap rond het projectgebied kent haar oorsprong in het Cenozoïcum. Het Cenozoïcum begint 66 miljoen jaar geleden tot 2 miljoen jaar geleden (ongeveer).

Het deel van de Kempen waar het projectgebied ligt, werd verschillende keren door de zee overspoeld waarbij dikke klei- en zandlagen werden afgezet. Deze worden nu tot op 100 m. diepte teruggevonden.

Een aantal afzettingen worden soms tot het Pliocene (Cenozoïcum) soms tot Onder-Pleistoceen (Quartair) gerekend. In onze context gaat het hier vooral om het zand van Mol. Vrij algemeen wordt 'de Klei van de Kempen' (een complex geheel van kleien en fijne zanden) tot een Onder-Pleistocene kustvlakteaafzetting gerekend.

Het Kempisch plateau is gevormd tijdens het quartair (Pleistoceen, Elsterglaciaal). Puin van de Ardennen en de Vogezen werd door de Maas afgezet in de reeds bestaande Kempische laagvlakte.

Tijdens het Pleistoceen volgen glacialen en interglacialen elkaar op. Tijdens het Elster-glaciaal, de derde laatste ijstijd, (Midden-Pleistoceen 350.000 jaar B.P.) zette de Maas een enorme puinkegel af in de 'Kempische laagvlakte' zoals die tijdens het Cenozoïcum gevormd was. De hoeveelheid afgezet materiaal was zeer groot omdat de opheffing van de Ardennen een verhoogde erosie ervan tot gevolg had. Een enorm terras zette zich af van Lanaken, dwars door Limburg tot aan de noordgrens van de provincie Antwerpen. De grovere rolstenen werden minder vervoerd en bleven in het Limburgse gedeelte. Naar het westen toe worden de sedimenten geleidelijk aan fijner.

Het is heel waarschijnlijk dat in de loop van de tweede laatste ijstijd (Saale circa 200.000 jaar B.P.) de grote lijnen van het huidig reliëf ontstaan zijn. De zuidflank van het Kempisch plateau schreed noordwaarts door de aantasting van het grindpakket en een deel van de onderliggende zanden (met ondermeer waterrijke Bolderiaanzanden met bronniveaus) en door terugschrijdende erosie van de afvloeiende beken.

Op hetzelfde moment is een deel van het zand en het grind dat van het plateau afspoelde op de vlakte tussen het plateau en de Demer blijven liggen (Pediment van Diepenbeek). Vandaag grenst het Maasterras aan de Kempische klei (Onder-Pleistoceen) ter hoogte van Turnhout, in de omgeving van Retie aan het zand van Mol (Plioceen, Onder-Pleistoceen) en in de streek van Diest aan het Diestiaan (Plioceen). Meer naar het zuiden toe hebben we eerst het Bolderiaan (Mioceen) rond Hasselt en het Rupeliaan (Oligoceen) waarvan de zuidelijke rand ongeveer samenvalt met de zuidelijke begrenzing van het Kempisch landschap. Het Kempisch Plateau grenst dus overall aan de Kempense laagvlakte met uitzondering van het zuidelijkste deel dat aan het Rupeliaan grenst.

Tijdens het Wurmglaciaal werd de Kempense laagvlakte nog bedekt met een laag zandleem die door de wind uit het droog liggende Noordzeebekken aangevoerd werd.

2.2.3 Topografie

De Dauteweyers en het Ganzebroek zijn gelegen in de alluviale vlakte van de Demer en zijn eerder vlak te noemen met op enkele plaatsen een lichte depressie of verhoging. Binnen het deelgebied Dauteweyers heeft de Dautenbeek een verval van iets meer dan een meter. De aanwezigheid van een reeks "weyers" – als gevolg van de ontginning van ijzererts – draagt in aanzienlijk mate bij tot de variatie in het microreliëf.

2.2.4 Bodem

De bovenste bodemlagen van het gebied bestaan uit matig droge tot natte zandgronden, nat tot matig-nat lemig zand, zeer nat tot licht zandleem en permanent natte klei. Het gebied is gelegen tussen de zandige Kempen en het meer lemige Haspengouw. Dit komt duidelijk tot uiting in de bodem van de Dorpsbenden. Grote delen van het gebied overstroomden vroeger regelmatig. Hierdoor vond er een zekere aanslibbing plaats en spoelde organisch materiaal samen op bepaalde plaatsen (*zie kaart 3*).

In de vallei van de Dautenbeek in het deelgebied Dauteweyers bevond zich ijzererts in de ondergrond, dat in de periode 1869 tot 1873 massaal werd ontgonnen. Hierdoor ontstonden een deel van de weyers. De meest stroomopwaarts gelegen weyers zouden echter reeds eerder ontstaan zijn als vis'weyer'. Deze weyers hebben allen een zandige bodem.

De taluds langs de Stationsstraat en de Waardestraat en de oevers van de Demer en de Kaatsbeek zijn erosiegevoelig. In het plangebied zijn echter geen erosiegevoelige zones volgens de bodemerosiekaart.

2.2.5 Hydrologie

De Dauteweyers bestaat uit de vallei van de Dautenbeek, die haar bronnen vindt op de rand van het Kempisch plateau. De Dautenbeek stroomt in zuid-westelijke richting naar de vallei van de Demer, waar ze zich samenvoegt met de Kaatsbeek en vervolgens in de Stiemerbeek uitmondt, vooraleer in de Demer uit te monden.

In het projectgebied stroomt de Dautenbeek ten zuiden van de aanwezige vijvercascade. In het zuidwesten van het gebied verlaat de Dautenbeek de Dauteweyers. De beek loopt onder de Ganzebroekstraat door en bereikt dan het gebied Ganzebroek. In het Ganzebroek mondt de Dautenbeek uit in de Kaatsbeek. Stroomafwaarts lopen Kaatsbeek en Demer parallel in de vallei en na monding van de Kaatsbeek in de Stiemerbeek (ter hoogte van het gebied “de dijken”) mondt de Stiemerbeek uit in de Demer.

Het projectgebied is gelegen in het stroomgebied van de Demer, die gekanaliseerd werd in het midden van de vorige eeuw.

Vroeger (tot ca. 1950) overstroonden grote delen van het Ganzebroek-Dorpsbenden in de winter voor een periode gaande van enkele weken tot enkele maanden. In de zomer vonden er soms kortstondige overstromingen plaats. Na de rechttrekking en uitdieping van de Demer en de Kaatsbeek in de vijftiger jaren komen overstromingen nog maar sporadisch voor. Deze overstromingen zijn nu meestal zeer kort (1 à 2 dagen). De aanslibbing van de overstroomde delen is hierdoor teruggelopen. De laatste jaren zijn er nog enkele overstromingen geweest.

Stroomopwaarts ten noorden van het projectgebied was er de vroegere activiteit van de kiezelwasserij Maasland, die werkzaam was van 1960 tot 1970. Het spoelwater werd geloosd in de Dautenbeek. De leemdeeltjes die vrijkwamen bij het wassen spoelden mee met het water en zetten zich in die periode af op de vijverbodem tijdens het vullen van die vijvers.

Voorts bestaan de Dauteweyers uit een aaneenschakeling van verschillende vijvers en komen er verspreid enkele poelen voor. Het waterpeil van de vijvers wordt geregeld via een op- en aflaatstelsel waarbij water (via het opstuwten van de Dautenbeek ter hoogte van 2 sluizen) in de vijvers kan gebracht worden en waar stroomafwaarts de vijvercascade, de vijvers kunnen afgelaten worden op de Dautenbeek.

Momenteel vormen de drie meest noordelijk gelegen vijvers het huidige kerngebied van de boomkijkers. Het waterpeil van de vijvers in privé-eigendom wordt geregeld via een sluis op de Dautenbeek. Naast de vijvers vormen een vijftal poelen een belangrijk voortplantingsbiotoop voor de boomkijkers. In verschillende vijvers en poelen is vis aanwezig, wat een bedreiging vormt voor de voortplanting van de boomkikker. Het beheersen van het waterpeil van de vijvers is o.a. voor het visvrij houden een belangrijk aandachtspunt.

De graslanden zijn zeer nat en staan onder invloed van kwel.

In het zuidwesten van het gebied verlaat de Dautenbeek de Dauteweyers. De beek loopt onder de Ganzebroekstraat door en bereikt dan het gebied Ganzebroek. In het Ganzebroek mondt de Dautenbeek uit in de Kaatsbeek. In dit gebied loopt de Demer evenwijdig met de Kaatsbeek. Ter hoogte van het projectgebied zijn Dautenbeek en Kaatsbeek waterlopen van 2e categorie, de Laak is 3e categorie en de Demer is als bevaarbaar geklasseerd.

(zie kaart 4)

2.2.6 Landschap en erfgoed

Het landschap van de Dauteweyers is een cultuurlandschap. Uit historische kaarten kan afgeleid worden dat het projectgebied vroeger een heidelandschap was (Ferraris en Vandermaelen). De vijvers zijn door mensenhanden uitgegraven op verschillende momenten in de tijd. De oudste wijers in Limburg zijn visvijvers, mogelijk zijn enkele vijvers in het projectgebied zo ook ontstaan. Daarnaast kunnen lange, smalle rechthoekige vijvers een teken zijn van turfonginning. De Dauteweyers zijn echter voor het grootste deel het resultaat van ontginning van ijzererts in de 19e eeuw. Later zijn zij aangepast aan viskweek maar in de laatste decennia heeft de natuur er weer vrij spel gehad.

De Dauteweyers is tevens ook een waterrijk gebied en bestaat voornamelijk uit door de mens aangelegde vijvers met duidelijk geperceleerde hakhoutbestanden.

Verder zijn er nog vochtige graslanden, poelen, elzenbroekbosjes, wilgenopslag en een knotelzenhaag. Ten oosten langs de Lijsterstraat is er nog een oude Amerikaanse bomenrij aanwezig. De Dautenbeek stroomt ten oosten van de vijverketting.

Het Ganzebroek bestaat uit een halfopen valleilandschap met overwegend weilanden, enkele intensieve akkers en bosfragmenten (recent zijn er nog aanplanten van canadapopulieren gekapt). In het Ganzebroek ligt tevens het geboortebos van Diepenbeek. Sinds 1995 worden er door de gemeente Diepenbeek jaarlijks bomen bij geplant en wordt het bosbestand uitgebreid.

Kleine landschapselementen zoals bomenrijen (populier, eik, knotwilg) en houtkanten bepalen mee het beeld.

Parallel met de Demer meandert de Kaatsbeek door het gebied. De Dautenbeek mondt uit in de Laak centraal in het gebied. Er liggen ook enkele poelen in het gebied.

Langs de Stationsstraat ligt de O.L.Vrouwkapel, in de volksmond beter bekend als 'het kapelletje van Lourdes' dat dateert van 1872. Deze kapel heeft geen beschermd statuut. Deze achthoekige kapel werd gebouwd in opdracht van dokter Ghysens en lag oorspronkelijk gelijk met de Stationsstraat. Toen in 1901 de Stationsstraat werd verbreed en verhoogd kwam de kapel in de diepte te liggen. Deze ligging was mede de oorzaak van de slechte staat waarin de kapel zich lange tijd bevond. In 1981 is deze kapel door de laatste eigenaars geschonken aan het OCMW. Deze kapel is in 2012 grondig gerenoveerd.

De Demer is aangeduid als lijnrelict 'Demer en afgesloten meanders'. Er zijn geen relictzones, ankerplaatsen of puntrelicten aangeduid binnen het gebied.

Dauteweyers en een deel van gebied Ganzebroek ligt volgens de Landschapsatlas in het traditioneel landschap Demerland. Het zuidelijke deel van Ganzebroek ligt in het traditioneel landschap Demervallei.

(Zie kaart 5)

2.2.7 Natuur en bos

Huidige vegetatie en floristische waarde

Het deelgebied Dauteweyers bestaat uit een gevarieerd biotoop waarvan we de volgende habitats terugvinden:

- Berken-eikenbossen (Betulo-Quercetum) voorkomend op arme, droge zandgronden meestal in een minder goed ontwikkelde vorm door gebrek aan structuur.
- Moerasbossen: In deze groep onderscheiden we elzen-eikenbossen en elzenbroekbos. Elzen-eikenbossen, dat de overgang vormt tussen het vochtige elzenbroekbos en het drogere berken-eikebos, wordt aangetroffen in de gedeeltelijke ontwaterde elzenbroekbossen. In de struiklaag vinden we vrij veel gagel en grauwe wilg. Koningsvaren is de belangrijkste soort in de kruidlaag.
- Opslag en struweel voornamelijk bestaande uit wilg.
- Natte al dan niet door russen (*Juncus* sp) gedomineerde soortenrijke graslanden. In de reeds lang gemaaide percelen zijn reukgras en veldrus aanwezig..
- Moerasspirea-ruigte en grote zeggevegetatie/rietland voorkomend in een voormalige vijver helemaal ten oosten van de Dauteweyers en aan verlandende delen van de vijvers.
- Water en oevervegetaties voorkomend op regelmatig droogvallende waterbodems met een vrij zandig karakter waarbij de waterlaag mesotroof van karakter is. Belangrijk is het voorkomen van eivormige waterbies, gewoon blaasjeskruid naaldwaterbies, gesteeld glaskroos, drijvende waterweegbree, moerashertshooi en duizendknoopfonteinkruid. Hoger op de oever staan volgende soorten: grote egelskop,

kattenstaart, grote lisdodde, dotterbloem, wateraardbei, hoge cyperzegge, blaaszegge, pitrus en riet.

Het grootste gedeelte van de Dauteweyers staat bekend als biologisch zeer waardevol (Habitatkaart). De meest waardevolle biotopen zijn de meso tot eutrofe vijvers, berken-eikenbossen, ruigte en struwelen. Tot de waardevolle kleine landschapselementen worden de bomenrijen, poelen en houtwallen gerekend.

Het deelgebied Ganzebroek bestaat uit een halfopen valleilandschap met overwegend weilanden en jonge bosfragmenten. Tot deze bosfragmenten behoort ook het geboortebos van de gemeente Diepenbeek, aangeplant vanaf 1995. Binnen de weilanden vinden we volgende biotopen terug: soortenarm permanent cultuurgraslanden en vochtig, licht bemeste pitrusgraslanden met al dan niet soorten uit de zevenbladassociatie (watermuur, moeraswalstro, echte koekoeksbloem, moerasspirea). De bosbestanden bestaan uit een relatief jonge populieraanplant, de natte variant van eiken-beukenbos, gedomineerd door phacelia in de kruidlaag en een elzen-vogelkersbos, grenzend aan de Demer. Daarnaast bepalen verschillende kleine landschapselementen zoals bomenrijen (populier, knotels, knotwilg en zomereik) en houtkanten mee het beeld.

Het gebied is op de Habitatkaart gedeeltelijk aangeduid als biologisch waardevol.

Tot slot bestaan de landbouwgebieden ten zuiden van de Dauteweyers uit akkers, enkele soortenrijke graslanden behorende tot het glanshaververbond, intensieve/soortenarme graslanden, struweel en enkele dennenaanplanten. Verder zijn er nog enkele waardevolle lijnelementen zoals bomenrijen bestaande uit zomereiken.

Faunistische waarde

Onderstaand wordt de faunistische waarde van het studiegebied besproken. Extra aandacht gaat uit naar de soorten die het op Vlaams niveau niet goed doen en Europese richtlijnsoorten. Aan deze soorten moet extra aandacht besteed worden bij dit inrichtingsplan.

Zoogdieren

Een uitgestrekt studiegebied met een grote variatie aan biotopen, herbergt vanzelfsprekend een groot aantal kleine en grote zoogdieren. Hermelijn, bunzing, wezel, egel, eekhoorn, mol, konijn en haas zijn hier algemeen voorkomende zoogdiersoorten. Ook ree, vos en steenmarter komen – al dan niet frequent – voor in het gebied. Daarnaast, moet ook nog het voorkomen van diverse soorten – wettelijk beschermde – spitsmuizen (o.a. waterspitsmuis) en vleermuizen vermeld worden. Onder meer dwergvleermuis, laatvlieger, grootoorvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis zijn waargenomen in het studiegebied

Avifauna

Binnen het studiegebied komen ruw geschat +/- 70 verschillende soorten broedvogels voor. De belangrijkste broedvogels zijn kuifeend, wintertaling, ijsvogel, blauwborst, dodaars, koekoek en fuut. Ook buiten het broedseizoen trekken de plassen en omringende gebieden verscheidene water en moerasvogels aan met onder meer regelmatig tafeleend, slobbeend, smient, dodaars, krakeend, watersnip, waterpieper en houtsnip. Wanneer de vijvers worden drooggezet tijdens het trekseizoen dan pleisteren enkele tientallen steltlopers op het slik. Het gaat dan meestal om witgatje, groenpootruiter, grutto, oeverloper, grote Zilverreiger en kleine plevier.

Reptielen en amfibieën

Dauteweyers en omgeving zijn gewaardeerde biotopen door tal van amfibieën. De meer algemene soorten zoals bruine en bastaardkikker, alpenwatersalamander, kleine watersalamander en gewone pad worden frequent waargenomen. Zeldzamere en tevens

wettelijk te beschermen soorten aanwezig in de Dautweyers zijn de kamsalamander en boomkikker.

Uitermate belangrijk is het voorkomen van een kleine restpopulatie boomkikkers in de Dautweyers. De dieren leven in de meest oostelijke vijvers. De evolutie van de boomkikker is duidelijk positief. Van een dieptepunt van slechts 2 roepende mannetjes in 1995 zijn we geleidelijk opgeklommen tot +/- 40 roepende mannetjes in 2013 (inventarisatie Peter Engelen). Gezien het vermoedelijk zeer enge genetische reservoir van de huidige boomkikker-populatie en de geïsoleerde ligging van de populatie moet er verder gewerkt worden aan het optimaal inrichten en uitbreiden van het leefgebied voor de boomkikker.

Criterium	Indicator	Gunstig		Ongunstig
		A - goed	B - voldoende	C - gedegradeerd
Toestand populatie				
Schmidt & Geiger 2008	Relatieve populatie-grootte	>200 roepende mannetjes of eiklompen	50-200 roepende mannetjes of eiklompen	<50 roepende mannetjes of eiklompen
Schmidt et al. 2006	Voortplanting	talrijke legsels of larven of juvenielen	legsels of larven of juvenielen	geen legsels of larven of juvenielen
Andersen et al. 2004, Pellet et al. 2004, Schmidt & Geiger 2008	Afstand nabije populatie	<1 km	1-2 km	>2 km
Habitatkwaliteit				
<i>Waterhabitat</i>				
Grosse 1994; Schmidt & Geiger 2008	Aantal en grootte van de waterpartijen	complex van >5 permanente en/of tijdelijke kleine (<100 m ²) of één of meer grote plassen (>100 m ²)	complex van 3-5 permanente en/of tijdelijke kleine (<100 m ²) of één grote plas (>100 m ²)	complex van <3 permanente en/of tijdelijke kleine (<100 m ²) plassen
Grosse 1994	Voedselrijkdom	mesotroof tot matig eutroof	mesotroof tot matig eutroof	oligotroof of zeer eutroof
Grosse 1994	pH	ca 7	ca 7	<6 of >8
Grosse 1994	Vegetatie	>50% van de oppervlakte met dichte ondergedoken of drijvende vegetatie	25-50% van de oppervlakte met dichte ondergedoken of drijvende vegetatie	<25% van de oppervlakte met dichte ondergedoken of drijvende vegetatie
Grosse 1994	Beschaduwing	geen	weinig (<33%)	veel (>33%)
Grosse 1994, Schmidt & Geiger 2008	Permanentie	bevat water tot minstens half augustus	bevat water tot begin augustus	valt droog voor begin augustus
Bronmark & Edenhamn 1994, Grosse 1994, Teplitsky et al. 2003, Schmidt & Geiger 2008	Vissen	geen	weinig	veel
Grosse 1994	Randzone	abundante structuurrijke kruiden- en struikvegetaties	weinig structuurrijke kruiden- en struikvegetaties	geen structuurrijke kruiden- en struikvegetaties

Landhabitat				
Grosse 1994	Biotoop	kleinschalig landschap met ruigtevegetaties, houtwallen, bosranden, braamstruwelen	kleinschalig landschap met ruigtevegetaties, houtwallen, bosranden, braamstruwelen	weinig of geen lineaire landschapselementen
	Oppervlakte (aaneengesloten gebied)	>20 ha	>10 ha	<10 ha
	Afstand tot waterbiotoop	<100 m	100-500 m	>500 m
Schmidt & Geiger 2006	Verkeersweg en in of grenzend aan habitat	Afwezig	Aanwezig maar zelden gebruikt	Aanwezig en matig tot intensief gebruikt

Tabel 1: ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de boomkikker, Adriaens e.a., 2008

Als we deze indicatoren beoordelen voor het gebied Dauteweyers komen we tot de onderstaande beoordeling (verklaring codes zie tabel 1):

- Toestand populatie: CBC
- Waterhabitat: A??BB?CA
- Landhabitat: ACAC

De bedoeling is deze uitgangssituatie te verbeteren door gerichte inrichtingsmaatregelen te treffen. We kunnen echter al stellen dat de toestand van de populatie ongunstig is en dat er voornamelijk maatregelen moeten worden genomen om de populatie boomkikkers te doen verspreiden over het gebied. Daarnaast moet het oppervlak geschikt landbiotoop vergroot worden en is er best meer watervegetatie in de vijvers. De te nemen inrichtingsmaatregelen staan omschreven in het hoofdstuk projectomschrijving.

In de Dauteweyers is tevens een populatie van de kamsalamander aanwezig. In 2013 werd in bijna alle vijvers/poelen van het natuurgebied kamsalamander aangetroffen (inventarisatie Peter Engelen).

Criterium	Indicator	Gunstig		Ongunstig
		A - goed	B - voldoende	C - gedegradeerd
Toestand populatie				
Arntzen & Teunis 1993	Populatiegrootte	>50 adulte dieren	20-50 adulte dieren	<20 adulte dieren
	Voortplanting	>50 larven of eieren	20-50 larven of eieren	<20 larven of eieren
Kupfer 1998, Groddeck et al. 2006, Joly et al. 2001	Afstand nabije populatie	<1 km	<2 km	>2 km
Habitatkwaliteit				
<i>Waterhabitat</i>				
Jehle 2000, Malmgren 2002, Kinne 2006, Oldham & Humphries 2000	Aantal en grootte van de waterpartijen	complex van >5 permanente kleine (<100 m ²) of één of meer grote plassen (>250 m ²)	complex van 3-5 permanente kleine (<100 m ²) of één grote plas (>250 m ²)	complex van <3 permanente en/of tijdelijke kleine plassen (<100 m ²)
	Voedselrijkdom	mesotroof tot matig eutroof	mesotroof tot matig eutroof	oligotroof of zeer eutroof
	pH	6 - 8	6 - 8	<6 of >8
Denoël & Lehmann 2008	Vegetatie	50 - 75% van de oppervlakte met dichte ondergedoken of drijvende vegetatie	10 - 50% van de oppervlakte met dichte ondergedoken of drijvende vegetatie	<10% of >75% van de oppervlakte met dichte ondergedoken of drijvende vegetatie
	Beschaduwing	geen	weinig (<33%)	veel (>33%)
	Permanentie	bevat water tot minstens half augustus	bevat water tot begin augustus	valt droog voor begin augustus
		valt hoogstens 1 jaar op 4 droog vóór half augustus	valt hoogstens 1 jaar op 4 droog vóór begin augustus	valt >1 jaar op 4 droog vóór half augustus
	Vissen	geen	weinig	Veel
<i>Landhabitat</i>				
Jehle 2000, Malmgren 2002	Biotoop	kleinschalig landschap met bossen, ruigtevegetaties, houtwallen, enz.	kleinschalig landschap met bossen, ruigtevegetaties, houtwallen, enz.	weinig of geen lineaire landschapselementen
Baker & Halliday 1999, Joly et al. 2001, Groddeck et al. 2006	Afstand tot waterbiotoop	<300 m	300-500 m	>500 m
Groddeck et al. 2006	Verkeerswegen in/grenzend aan habitat	Afwezig	Aanwezig maar zelden gebruikt	Aanwezig en matig tot intensief gebruikt

Tabel 2: ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de kamsalamander, Adriaens e.a, 2008

Als we deze indicatoren beoordelen voor het gebied Dauteweyers komen we tot de onderstaande beoordeling (verklaring codes zie tabel 2):

- Toestand populatie: CBC (gedegradeerd, voldoende, gedegradeerd)
- Waterhabitat: A??BB??B
- Landhabitat: AAC

We zien dat de habitatvereisten overeenkomen met deze van de boomkikker. We kunnen dus stellen dat de maatregelen voor boomkikker ook gunstig zullen zijn voor de kamsalamander.

Vissen

In de vijvers van de Dauteweyers worden volgende vissen aangetroffen: baars, zonnebaars, spiegel- en lederkarper, snoek, snoekbaars, brasem, blankvoorn, blauwbandgrondel, winde en bruine/zwarte Amerikaanse dwergmeerval.

		Kaatsbeek	Demer
Nederlandse naam	Wetenschappelijk naam		
Driedoornige stekelbaars	<i>Gasterosteus aculeatus</i>	3	2
Tienddoornige stekelbaars	<i>Pungitius pungitius</i>	3	1
Baars	<i>Perca fluviatilis</i>	1	1
Gibel	<i>Carassius auratus gibelio</i>	0	3
Karper	<i>Cyprinus carpio</i>	1	0
Bruine/Zwarte Am. dwergmeerval	<i>Ictalurus nebulosus/melas</i>	2	1
Zonnebaars	<i>Lepomis gibbosus</i>	3	2
Amerikaanse hondsvij	<i>Umbra pygmaea</i>	2	2
Vetje	<i>Leucaspis delineatus</i>	0	1
Blauwbandgrondel	<i>Pseudorasbora parva</i>	3	3
Bermpje	<i>Barbatula barbatula</i>	3	0
Blankvoorn	<i>Rutilus rutilus</i>	0	2
Rietvoorn	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	0	1
Riviergrondel	<i>Gobio gobio</i>	0	1

Legende:

Code Verklaring

0	bemonsterd, niet aangetroffen
1	1 ex per 100 m
2	2-9 ex per 100 m
3	10-99 ex per 100 m

Tabel 3: visdatabank (2014)

Libellen

De vijvercomplexen met hun verschillende ecotopen zorgen voor een rijke libellenfauna. De algemenere soorten (rode lijst libellen 2006) zoals breedscheenjuffer, vuurjuffer, lantaarntje, gewone pantserjuffer, houtpantserjuffer, bloedrode heidelibel, viervlek, grote keizerlibel paardenbijter, platbuik, steenrode heidelibel, bloedrode heidelibel en zwarte heidelibel worden talrijk waargenomen. Van de zeldzamere soorten worden tangpantserjuffer en tengere pantserjuffer waargenomen.

Dagvlinders

Het hoeft niet te verwonderen dat vooral (vrij) algemene (Rode lijst 2011) ruigteminnende soorten voorkomen op de lijst van dagvlinders in het studiegebied. Soorten zoals hooibeestje, landkaartje, kleine vuurvlinder, icarusblauwtje en oranjetipje worden frequent waargenomen.

Overige ongewervelden

In een dergelijk groot en gevarieerd studiegebied is het onmogelijk om al de overige invertebraten te beschrijven. Onderstaand worden enkel de bijzondere waarnemingen opgesomd:

- Zeggekorfslak
- Moerassprinkhaan
- Veenmol
- dertienstippelig lieveheersbeestje
- struikkameleon spin

(Zie kaart 6, 7 en 8)

2.2.8 Bosbouw

Volgens de boskartering 2001 ligt er 10,65 ha bos in het studiegebied. Voor het gebied is ook 1 relevant bosbeheerplan opgesteld: het bosbeheerplan van Diepenbeek is opgesteld door studie bureau Aeolus (in opdracht van de gemeente Diepenbeek) en geldt voor de periode 2005 tot 2025. Dit beheerplan is van toepassing voor het gebied Ganzebroek. (zie kaart 8).

2.2.9 Socio-economische aspecten

Het Demerstrand is het gemeentelijk sportcentrum van Diepenbeek. Dit grenst aan het projectgebied aan de zuidelijke oever van de Demer met een toegang aan de Waardestraat en aan de Stationsstraat. Er is hier een cafetaria aanwezig die zich ook promoot als fietscafé (zonder label van toerisme Limburg) en de startplaats is voor de wandelroutes in Dauteweyers-Dorpsbenden.

De Provinciale Secundaire Campus Diepenbeek met een autonome middenschool voor de 1ste graad ligt tegenover het Demerstrand aan de Stationsstraat. Het onderwijsaanbod beperkt zich niet tot één domein maar bestaat uit verschillende studierichtingen uit meerdere domeinen. De school richt zich tot jongeren die meteen willen gaan werken (de arbeidsmarktgerichte opleidingen) als tot jongeren die willen gaan voortstuderen (de doorstroomopleidingen). De school werkt aan een groene campus en bekijkt de mogelijkheid om een ecologische vijver aan te leggen op hun terrein.

Het project kan bijkomende potenties bieden voor deze doelgroepen.

Ten noorden en oosten van het gebied liggen de gehuchten Dorpheide, Piannesberg en Lutselus.

(zie kaart 2)

2.2.10 Landbouw

Binnen de perimeter van de Dauteweyers ligt er, na de goedkeuring van het RUP Dauteweyers, 46 ha agrarisch gebied. Ruimtelijk wordt dit gebied door de Ganzebroekstraat opgedeeld in een oostelijke zone van 30 ha en westelijke van 16 ha. In deze zones worden er respectievelijk 23 ha en 8 ha aan landbouwpercelen geregistreerd. Ruim een kwart van het agrarisch gebied is bijgevolg niet in (professioneel) landbouwgebruik.

Het overgrote deel van de percelen buiten het natuurgebied waren vroeger in landbouwgebruik. We kunnen bijgevolg stellen dat landbouw bepalend was en is voor het lokale landschap en de beleving ervan. Ondermeer doordat de kleinere landbouwbedrijven in de loop der jaren gestopt zijn, werd een deel van de landbouwgronden voor andere doeleinden gebruikt, bijvoorbeeld bosaanplant (Geboortebos). Andere percelen raakten in onbruik en/of versnipperden als particuliere eigendom.

In het westelijk deel wordt er, na goedkeuring van het RUP, 8 ha agrarisch gebied voor niet-landbouwdoeleinden gebruikt. Paardenhouderij komt hier het vaakst voor (3,5 ha) gevolgd door particulier weiland (2,5 ha) en percelen in onbruik (braak en struweel: 1,2 ha). verharde structuren (bebouwing, tuinen en wegen: 0,3 ha) en bos (0,5 ha) maken de rest van deze oppervlakte uit.

In het oostelijk deel zijn deze oppervlaktes iets groter namelijk in totaal 11,5 ha. Verhardingen (4,5 ha), particulier weiland (2,7 ha), paardenhouderij (1,7 ha) en bos (1,2 ha) nemen hier het leeuwendeel voor hun rekening. De niet gebruikte oppervlakte (struweel en braak) is ook hier eerder beperkt: samen 1,2 ha.

Het zoeken naar mogelijkheden voor de aanleg van poelen en KLE's als biotoop voor de boomkikker zal naar alle verwachting meer kans tot slagen hebben op percelen die in onbruik geraakt zijn of in particuliere weides.

Er liggen twee landbouwbedrijven binnen de perimeter, één professioneel bedrijf en een hobbylandbouwer. Het professionele bedrijf is een gemengd melkvee- en varkensbedrijf dat met zijn huiskavel volledig binnen de perimeter gelegen is. Het hobbybedrijf is een paardenhouder. Beide liggen vlakbij mekaar in de Duivenstraat in de oostelijke landbouwzone. Het professionele bedrijf heeft bijna 12,5 ha in gebruik in de oostelijke zone en een drietal ha in de westelijke zone. Gezien de kwaliteitseisen die opgelegd worden aan het professionele

bedrijf als melkproducent is het niet mogelijk om binnen hun areaal poelen aan te leggen. Het professionele landbouwgebruik krijgt hier voorrang.

Figuur 1: geregistreerde landbouwpercelen in het projectgebied Dauteweyers

2.2.11 Recreatie

Wandelpaden

- *Natuurpunt:*

In de gebieden Dauteweyers, Ganzebroek en Dorpsbenden zijn er diverse bewegwijzerde wandelingen mogelijk. Er start een wandeling vanaf de parking aan de Sint-Servatiusstraat (Dautewandeling van 3,2 km) en vanuit het Demerstrand starten er nog 2 andere wandelroutes (Marc L'Hoyes wandeling van 6,3 km en Dorpsbendenwandeling van 3km)

Figuur 2: startplaats wandelroutes aan Demerstrand

- *Wandelsportvereniging "W.S.V. De Schoverik vzw":*

Deze vereniging heeft in Diepenbeek en omgeving 7 wandelpaden uitgestippeld. Startplaats is de Schoverik wandelpaal op het Schoverikplein in het centrum van Diepenbeek.

Het Dautenpad is hiervan een van de uitgestippelde wandelpaden met keuze tussen 8, 13 of 20 km.

- *Provincie Limburg:*

De Provincie Limburg heeft samen met Diepenbeek de 10.000 en 4.000 stappen route uitgestippeld ikv voldoende lichaamsbeweging. Dit is gebeurd in verschillende gemeentes. Deze wandelingen hebben hun startplaats aan het Demerstrand en gaan door het gebied Ganzebroek – Dauteweyers.

Fietsroutes

Het fietsroutenetwerk loopt juist buiten het gebied evenwijdig aan de Demer. Ter hoogte van het Demerstrand komen 2 routes samen op het knooppunt 100.

De gemeentelijke fietsroute Kapellekesbaan, die deels geënt is op het fietsroutenetwerk, bestaat uit drie lussen van respectievelijk 20, 17 en 15 km. Er is een betalend boek met de routebeschrijving en de geschiedenis van de kapelletjes.

Sportcentrum Demerstrand

Net buiten het gebied ligt het gemeentelijk sportcentrum Demerstrand waar ruim 40 verenigingen actief zijn. Er is onder andere volgende infrastructuur: grote en kleine sporthal, skateterrein, jogging-pad, voetbalterreinen, ...

Verder is er nog een speeltuintje, een oefenterrein om te leren auto-rijden en een verharde parking voor 200 wagens. Op de parking is een kampeerautoterrein aanwezig met 4 gratis mobilhomestaansplaatsen.

Er is een cafetaria die zich ook promoot als fietscafé (zonder label van toerisme Limburg) en de startplaats is voor de wandelroutes in Dauteweyers-Dorpsbenden.

In het najaar van 2010 startte men met de uitvoering van fase 1 van het masterplan Demerstrand: aanleg 4 voetbalterreinen, een nieuw atletiekterrein en een Finse piste (speciaal loopparcours voor joggers) en een recreatieve speeltuin.

De sportdienst van Diepenbeek is gehuisvest in de sporthal aan het Demerstrand.

In het gebied Dorpsbenden is de gemeentelijke visvijver “De Pomperik” gelegen.
(zie kaart 9)

2.2.12 Eigendommen van overheden

Het gebied is voor een gedeelte in eigendom van Diepenbeek, enkele percelen zijn in eigendom van Natuurpunt. De percelen van het erkende natuurreservaat in Dauteweyers in eigendom van Diepenbeek zijn in beheer gegeven bij Natuurpunt.
(zie kaart 10)

2.3 Juridische en beleidsmatige aspecten

Tabel 4: juridische en beleidsmatige randvoorwaarden

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
RUIMTELIJKE ORDENING		
Bestemmingen, voorschriften en vergunningen		
▪ Gewestplan	☒	Algemeen relevant
▪ Bijzondere plannen van aanleg (BPA's) en algemene plannen van aanleg (APA's)	☐	Geen BPA's of APA's binnen het projectgebied die relevant zijn voor het project
▪ Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)	☒	Binnen het projectgebied is RUP Dauteweyers van toepassing

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
▪ Stedenbouwkundige vergunning	▪ ☒	Relevant voor de uitvoering van vergunningsplichtige werken
Ruimtelijke structuurplannen		
▪ Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	☒	Algemeen relevant
▪ Provinciale ruimtelijke structuurplannen	☒	Ruimtelijk structuurplan Limburg
▪ Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen	☒	Ruimtelijk structuurplan Diepenbeek
BODEM		
Decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen		
▪ Voorwaarden m.b.t. bagger- en ruimingsspecie en uitgraven bodem	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
Decreet betreffende de bodemsanering en de bodembescherming		
▪ Voorwaarden en procedures m.b.t. grondverzet en verontreinigde gronden	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
Erosiebesluit		
▪ Tegengaan bodemerrosie / erosiebestrijdingsplannen	☐	Binnen het projectgebied zijn geen erosiegevoelige gronden.
GROND- EN OPPERVLAKTEWATER		
Decreet integraal waterbeleid		
▪ Bekkenbeheerplannen en Deelbekkenbeheerplannen	☒	Bekkenbeheerplan Demer (2008-2013) Actie provincie uit deelbekkenbeheerplan
▪ Stroomgebiedbeheerplannen	☐	Het projectgebied valt niet binnen een signaalgebied in het kader van de stroomgebiedbeheerplannen. Stroomafwaarts ligt het Signaalgebied "campus Diepenbeek" met goedgekeurd vervolgtrajec (BVR 21012014)
▪ Overstromingsgebieden/ oeverzones	☐	Binnen het projectgebied zijn er geen overstromingsgebieden of oeverzones afgebakend in het bekkenbeheerplan Demer. Wel is een gedeelte van het projectgebied (het zuidwestelijk deel van Ganzebroek) effectief overstromingsgevoelig, conform de watertoetskaarten)
▪ Watertoets	☒	De watertoets is van toepassing op dit project
Wet op de onbevaarbare waterlopen		
▪ Categorisering van waterlopen en machtiging voor het werken aan waterlopen	☒	Er worden werken voorzien aan de onbevaarbare waterlopen Dautenbeek en Laak
Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer		
▪ Bescherming waterwingebieden	☐	Er komen geen waterwingebieden voor binnen de invloedssfeer van het project
▪ Grondwaterwinningen	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen
Decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging van nitraten uit agrarische bronnen (Mestdecreet)		
▪ Bemestingsnormen	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen
Beleidsplannen visies en projecten		

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
▪ Beleidplannen, visies en projecten m.b.t. grond- en oppervlaktewater	☒	<ul style="list-style-type: none"> - Hydrografische inventarisatiestudie - Hydrologisch en bodemkundig onderzoek
NATUUR EN BOS		
Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet)		
▪ Zorgplicht / standstill / soortenbescherming	☒	Algemeen relevant
▪ VEN	☒	Binnen de invloedssfeer van de geplande inrichtingsmaatregelen komt het VEN-gebied "De Pomperik-Dorpsbenden voor.
▪ Speciale beschermingszones	☒	Binnen de invloedssfeer van de geplande inrichtingsmaatregelen komt het Habitatrichtlijngebied "Jekervallei en bovenloop van de Demervallei" voor.
▪ Vlaamse of erkende reservaten	☒	Binnen het projectgebied ligt het erkend reservaat Dauteweyers beheerd door Natuurpunt vzw
▪ Strikt te beschermde soorten (bijlage 2, 3 en 4 Natuurdecreet)	☒	<p>Binnen het projectgebied komen strikt te beschermen soorten voor m.n.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drijvende waterweegbree - boomkikker - kamsalamander - zeggekorfslak - watervleermuis - dwergvleermuis - laatvlieger - rosse vleermuis - ijsvogel - blauwborst
▪ Natuurrichtplan	☐	Geen natuurrichtplan opgemaakt binnen het projectgebied
Bosdecreet		
▪ Bosbeheerplan	☒	Binnen het projectgebied is een bosbeheerplan van toepassing namelijk het geïntegreerd beheerplan voor de bos- en parkgebieden eigendom van de gemeente Diepenbeek (Deelgebied Ganzebroek)
▪ Bosreservaten	☐	Binnen het projectgebied liggen geen reservaten
▪ Algemene verbodsbepalingen	☒	Relevant op niveau uitvoering werken. Voor bepaalde werken zal een machtiging van het bosdecreet vereist zijn
▪ Ontbossingen	☒	Het project omvat ontbossingen. Voor deze ontbossing moet niet worden gecompenseerd omdat ze passen binnen de doelen van erkend natuurreservaat of het bosbeheersplan.
▪ Kappingen	☒	Het project omvat kappingen die niet zijn opgenomen in een goedgekeurd bosbeheerplan met name het kappen van verboste dijken van vijvers (valt niet onder regels bosdecreet wegens geen bos (minder dan 10 m breed)). Voor deze werken is wel een stedenbouwkundige vergunning nodig.
▪ Toegankelijkheid	☒	Er worden wijzigingen aan de toegankelijkheid van bossen voorzien
Veldwetboek		

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
▪ Bebossing van agrarische bestemmingen	☐	Het project omvat geen bebossing van agrarische bestemmingen
Beleidsplannen visies en projecten		
▪ Beleidplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos	☒	<ul style="list-style-type: none"> - In kader van het project "Gemeenten adopteren Limburgse soorten" heeft de gemeente de diersoort boomkikker geadopteerd. Hiervoor is een gemeentelijk actieplan uitgewerkt. - Gewenste ruimtelijke groene ontwikkeling - Realisatie Europese natuurdoelen s-IHD rapport 27 De Maten → belang van de boomkikker in deelgebied Dauteweyers voor de mogelijke kolonisatie van het gebied De Maten - De opmaak van een globaal soortbeschermingsplan boomkikker is voorzien voor het jaar 2016
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE		
Decreet betreffende de landschapszorg		
▪ Beschermde landschappen	☐	Binnen het projectgebied zijn geen beschermde landschappen aanwezig
▪ Zorgplicht ankerplaatsen en erfgoedlandschappen	☐	Binnen het projectgebied zijn geen ankerplaatsen of erfgoedlandschappen aanwezig
Decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten		
▪ Beschermde monumenten	☐	Binnen het projectgebied zijn geen beschermde monumenten aanwezig
▪ Beschermde stads- en dorpsgezichten	☐	Binnen het projectgebied zijn geen beschermde stads- en dorpsgezichten aanwezig
ARCHEOLOGIE		
Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium		
▪ Meldingsplicht	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
▪ Stedenbouwkundige vergunning – advies erfgoedconsulent	☒	Relevant op niveau uitvoering werken
▪ Archeologische monumenten en zones	☒	Binnen het projectgebied zijn geen gekende archeologische monumenten of zones aanwezig
LANDBOUW		
Randvoorwaarden gemeenschappelijk landbouwbeleid		
▪ Randvoorwaarden m.b.t. ruilen en/of herverkaveling van gronden in landbouwgebruik	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen of uit te voeren maatregelen
RECREATIE		
▪ Beleidplannen, visies en projecten m.b.t. recreatie en toerisme	☒	<ul style="list-style-type: none"> - Recreatiestudie de Wijers (VLM, 2013) - Groene Halte (treintrambus)
JACHT		
Jachtdecreet		
▪ Jachtrechten	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen
MILIEUBELEID		

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie
▪ Provinciale en gemeentelijke Milieubeleidsplannen	☒	Relevant voor de projectdoelstellingen - Gemeentelijk milieubeleidsplan Diepenbeek (2010-2015)
▪ Mer-(screenings)plicht	☐	Het project omvat geen mer-plichtige activiteiten
MOBILITEIT		
▪ Mobiliteitsplannen	☒	Mobiliteitsplan Diepenbeek
OVERIGE RELEVANTE RANDVOORWAARDEN		
▪ Voor het project relevante overige gebiedsgerichte visies, plannen of projecten	☒	Spartacus
▪ Functioneel fietsnetwerk	☐	Niet relevant voor de projectdoelstellingen
▪ Beheerovereenkomsten	☒	Toelichting: mogelijk relevant bij de aanleg van poelen op privé-eigendom
▪ Recht van voorkoop	☒	Toelichting: ikv het RUP Dauteweyers heeft de gemeente een recht van voorkoop.
▪ Aanwezigheid van leidingen	☒	Toelichting: mogelijk relevant in geval van grondwerken in gebieden met omvangrijke leidingstraten (b.v. grote gasleidingen).

2.3.1 Ruimtelijke ordening

Bestemmingen, voorschriften en vergunningen

Op kaart 11 (gewestplan) en kaart 12 (RUP Dauteweyers) worden de ruimtelijke bestemmingen binnen het projectgebied weergegeven.

Gewestplan Hasselt-Genk (03/04/79) - gewijzigd op 27/04/94, 30/04/96, 6/10/2000

In het projectgebied komen de volgende gewestplanbestemmingen voor:

- Parkgebied
- Agrarisch gebied
- Landschappelijk waardevol agrarisch gebied
- Woongebied met landelijk karakter

RUP Dauteweyers (12/01/2012)

Het gemeentelijk RUP Dauteweyers is goedgekeurd op 12 januari 2012.

Het RUP tracht een kader te scheppen om aan natuurbehoud en natuurontwikkeling te doen, al dan niet in combinatie met landbouw. Dit kan door op bepaalde locaties een bestemmingswijziging door te voeren en een gradatie in te bouwen van natuurgebied naar landbouwgebied. Deze omzetting zorgt ervoor dat de gronden door de Vlaamse overheid kunnen erkend worden tot natuurreserveaat, dat er subsidies verkregen kunnen worden voor het beheer en de inrichting en dat de recht van voorkoopzone kan verruimd worden.

Dit RUP heeft er voor gezorgd dat de kernzone van het vijvergebied omgezet is van parkgebied naar natuurgebied en het landschappelijk waardevol agrarisch gebied van Ganzenbroek omgezet naar natuurgebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied met overdruk verweving.

Het RUP Dauteweyers is opgemaakt voor 3 deelgebieden:

- Dauteweyers
- Ganzebroek
- O-L-V-Straat (ligt buiten perimeter ip Dauteweyers)

Doelstellingen van het RUP

- Een ruimtelijk plan opmaken dat een ruimtelijk en juridisch kader biedt voor maximale bescherming en uitbreiding van waardevolle natuur, meer specifiek het biotoop van amfibieën (boomkikker), vochtige graslanden en bosbestanden.
- Bescherming en herstel van de natuurlijke en landschappelijke waarden mogelijk maken. Landschapontwikkeling in functie van de boomkikker en waardevolle natte graslanden, de identiteit en cultuurhistorische achtergrond van de omgeving. Dit houdt o.a. in het herstellen van houtkanten en -wallen, (knot)bomen, aanleg of herstel van poelen, ontwikkeling struweelvegetaties en mantel- en zoomvegetaties d.m.v. randenbeheer, enz.
- Een geslaagd natuurbescherming en –ontwikkelingsproject mogelijk maken waarbij het plangebied rekening houdt met de aanwezige landbouwactiviteiten, de aanliggende particuliere tuinen en de ecologische natuurverbinding langs de beekvalleien.
- Het geïsoleerde gebied Dauteweyers ruimtelijk terug verbinden met de Demervallei en Dorpsbenden. Hiervoor wordt Ganzebroek het verbindingsgebied.
- De gebieden moeten gebufferd worden naar de woonlinten en de weginfrastructuur toe.

Doelstellingen voor het deelgebied Dauteweyers

- Het beschermen en uitbreiden van het leefgebied van de boomkikker.
- Behoud / herstel wilgen- en braamstruwelen, herstel en aanleg poelen in graslanden / ruigtes, enz.
- Het herbekijken van de waterhuishouding in het gebied en controle van het waterpeil van de vijvers in functie van de boomkikker.
- Het gebied ruimtelijk terug verbinden met de Demervallei via de Dautenbeek.

Doelstellingen voor deelgebied Ganzenbroek

- Het ontwikkelen van een mantel- en zoomvegetatie rond de aanwezige bosstructuren, zodat dit de biologische diversiteit ten goede komt.
- Bosvorming van populierenbos naar inheems zuur eikenbos / elzenbroekbos.
- Behoud en herstel van extensief beheerde graslanden, het verbieden van het scheuren van permanente graslanden.
- Bescherming en herstel van het kleinschalig cultuurlandschap. Het gaat over poelen, hooilandjes, knobomen (wilgen en elzen), bomenrijen, houtkanten, solitaire bomen en poelen.
- Een beheer waar voldoende aandacht gaat naar ontwikkeling van (braam)struwelen, +
- Het aanleggen van nieuwe poelen ,
- Verbinden van verschillende bosbestanden via herstel houtkanten enz.
- Kleinschalige infrastructuur gericht op toegankelijk maken en op natuureducatie (o.a. informatiepaneel, plankenweg, zitbank) moet mogelijk zijn voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht van het gebied niet overschreden wordt.
- Verbod op omvorming van grasland of bos naar (maïs)akker. Omvorming van (maïs)akker naar grasland, struweelvegetatie of bos is gewenst.

RUP zonevreemde recreatie goedgekeurd 08/05/08

In een zijstraat van de Ganzebroekstraat is een niet-vergunde hondenschool gelegen “De Moedige Bijters vzw”. De school is gelegen in agrarisch landschappelijk waardevol gebied (eerste 50 m woongebied landelijk karakter).

Voor deze terreinen/activiteiten wordt er geopteerd om de bestaande zonevreemde terreinen/activiteiten te laten uitdoven binnen een uiterste termijn van 15 jaar na goedkeuring van het RUP.

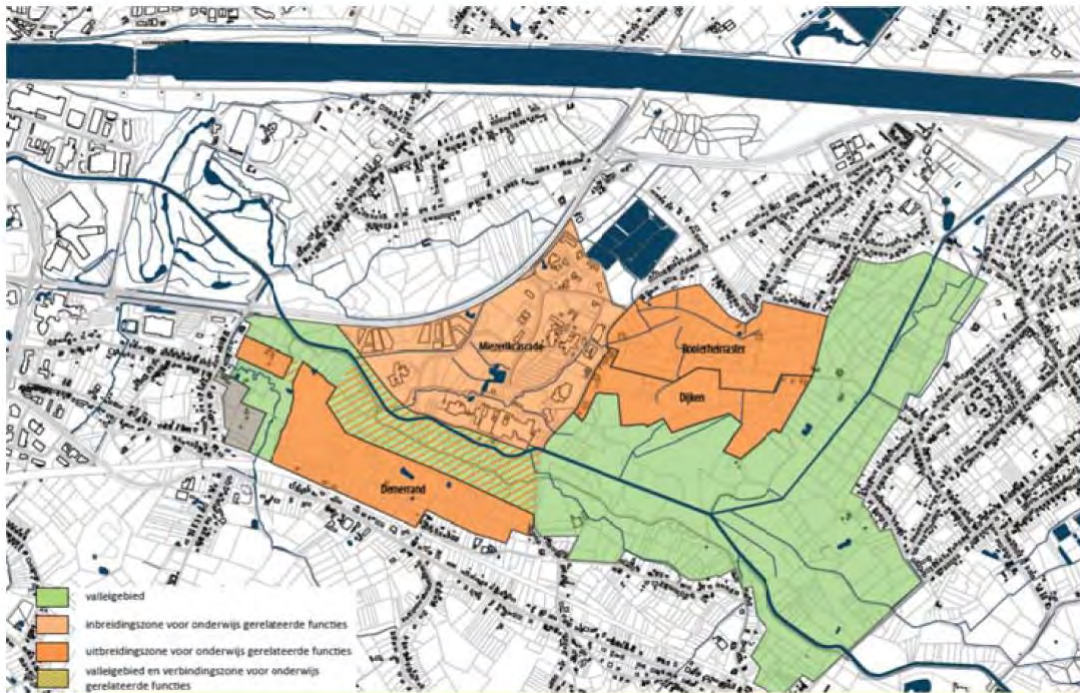
Gewestelijk RUP Regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk

De Vlaamse regering heeft op 20 juni 2014 het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening regionaalstedelijk gebied Hasselt – Genk definitief vastgesteld.

Het projectgebied grenst ter hoogte van de Waardestraat (Ganzebroek) aan dit gebied, zijnde deelgebied 13 – Demervallei, Universiteits- en hogeschoolcampus .

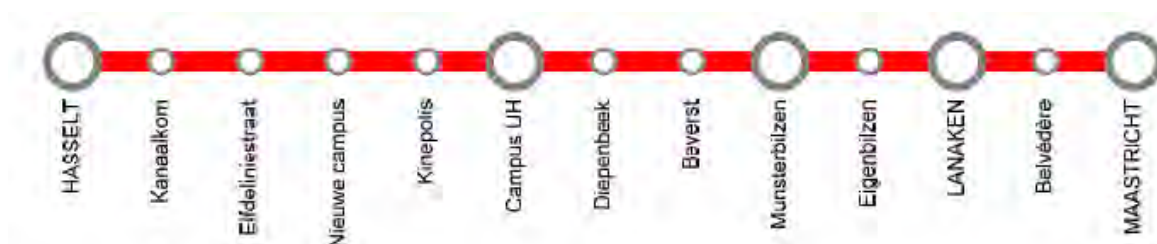
De zone grenzend aan de Waardestraat staat omschreven als “Landschapspark Demervallei en Stiemerbeek”. De visie voor dit gebied is dat de valleigebieden van de Demer en de Stiemerbeek hun karakter behouden als valleigebied met natuurlijke en landschappelijke waarden. De bestemming als natuurgebied garandeert het behoud en de ontwikkeling van natte natuur en biedt tegelijk de noodzakelijke mogelijkheden voor waterbeheersing. Het ontwikkelen van de natuurwaarden en de waterbeheersingswerken maken het mogelijk om het valleikarakter als landschap te herstellen en te versterken door het behoud van kenmerkende elementen zoals poelen, waterpartijen, houtkanten enzovoort.

Figuur 3: visie Demervallei - Universiteitscampus

Gewestelijk RUP Spartacus

De Lijn Hasselt-Maastricht tussen Diepenbeek en Bilzen is definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 15 januari 2010

Figuur 4: haltes sneltram lijn Hasselt – Maastricht

In de toekomst wordt de treinhalte ter hoogte van Diepenbeek aangevuld met de halte van de sneltram. Deze halte ligt op ca 400 meter van het Demerstrand, de startplaats van de wandelwegen. Dit is belangrijk voor de openbare ontsluiting van het gebied en de erkenning als een Groene Halte. Groene Halte focust op de combinatie wandelen en openbaar vervoer in Vlaanderen. Een Groene Halte wordt opgebouwd volgens dit principe: de wandelaar reist met de trein, tram of bus naar Groene Halte A, waar een wandeling 'in rechte lijn' vertrekt. Op

het eindpunt van de wandeling stapt de recreant aan de Groene Halte B terug op het openbaar vervoer. Beide haltes worden aangeduid als 'Groene Halte'. Deze wandelingen worden beschreven en gepromoot d.m.v. infobrochures.

De bestemmingen en bijbehorende voorschriften van de plannen van aanleg en RUP's vormen een belangrijk beoordelingskader voor het toekennen van stedenbouwkundige vergunningen. Voor bepaalde werken in uitvoering van dit project zal een stedenbouwkundige vergunning nodig zijn.

Binnen het projectgebied zijn er geen herbevestigde agrarische gebieden.

Ruimtelijke Structuurplannen

Vlaanderen

Op 17 december 2010 heeft de Vlaamse regering de tweede gedeeltelijke herziening van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen definitief vastgesteld (BS 18/04/2011).

Delen van Diepenbeek liggen in het regionaal stedelijk gebied Hasselt/Genk, delen in het buitengebied. De open ruimtefuncties primeren in het projectgebied.

Relevant voor het project is dat het fysisch systeem bepalend is voor de gewenste ruimtelijke structuur van het buitengebied en dus ook voor de open ruimte.

Over het projectgebied Dauteweyers worden in het structuurplan geen specifieke uitspraken gedaan.

Provincie Limburg

Het ruimtelijk structuurplan provincie Limburg (RSPL, MB 12/02/03) is geactualiseerd (MB 23/07/12; BS 6/09/12).

Het projectgebied behoort tot de regio Midden-Limburg en tot de geselecteerde deelruimte Verstedelijkt gebied Hasselt - Genk

Het verstedelijkt gebied bestaat uit verschillende soorten gebieden met vele gezichten verspreid over Hasselt en Genk. Daartussen bevindt zich een ruim groen tussengebied. De centra zijn omgeven door residentiële woongebieden met een duidelijk groen karakter maar met een vrij lage densiteit.

Diepenbeek, Dorpsheide en Lutselus zijn geselecteerd als woonkern

De droge natuurverbinding nr 28 Bilzen, Diepenbeek (Genk), tussen bossen Munsterbilzen via bossen Genk-zuid / Appelveld, Kaatsbeek en Demervallei LUC is geselecteerd. Deze natuurverbinding reikt over de Kaatsbeekvallei tot aan Dorpsbenden (het gebied ten zuiden van het projectgebied)

Selectie van open ruimte verbinding tussen de Maten en het universitair centrum en langs het Albertkanaal omgeving Godsheide, Rooierheide en Dorpsheide (ligt ten NW van projectgebied)

Gemeente Diepenbeek

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan dd. 16/01/06 (publicatie in BS op 02/05/06)

Richtinggevende bepalingen

Deelruimten

Het projectgebied behoort tot 2 van de 7 deelruimten nl. de Demervallei en de woon-en werkgebieden van Diepenbeek. De aandachtspunten voor deze deelruimten zijn:

Demervallei:

Behoud en het versterken van open onbebouwde ruimte. Het gebruik is zeer gemengd.

De gemeente streeft naar:

- Het behouden en waar mogelijk versterken van de kwaliteiten van zowel natuur als landschap, in samspraak met de verschillende gebruikers,...
- Landbouw wordt bij voorkeur uitgeoefend als grasland en weiland,
- Het vrijwaren van bebouwing van de vallei omwille van de overstromingsproblematiek

Woon- en werkgebieden van Diepenbeek:

De gemeente beschouwt deze gebieden als half verstedelijkte gebieden waarin wonen, werken, recreatie maar ook natuur en groen naast elkaar staan.

De groene dooradering van deze deelruimte moet versterkt worden en geoptimaliseerd worden in functie van recreatief medegebruik.

open-ruimteverbindingen

In het projectgebied liggen 2 open-ruimteverbindingen:

- De Demervallei tussen Diepenbeek (sportterreinen Demerstrand, Provinciale school) en de bebouwingsrand van het suburbaan woongebied
- De Dauterbeekvallei over de Heidestraat.

Open ruimteverbindingen zijn de plekken waar prioritair moet gewerkt worden aan het aanplanten van grote bomen, bermbeheer, ecoverbindingen, dorpsrandverfraaiing, erfbeplanting, enz.

bakens

De kapel aan de Stationsstraat wordt in het richtinggevend deel genoemd als een oriëntatiepunt, een van de categorieën van bakens.

Bij allerhande inrichtingswerken zal voldoende rekening gehouden worden met het behoud en het versterken van de eigenheid en het karakter van deze elementen.

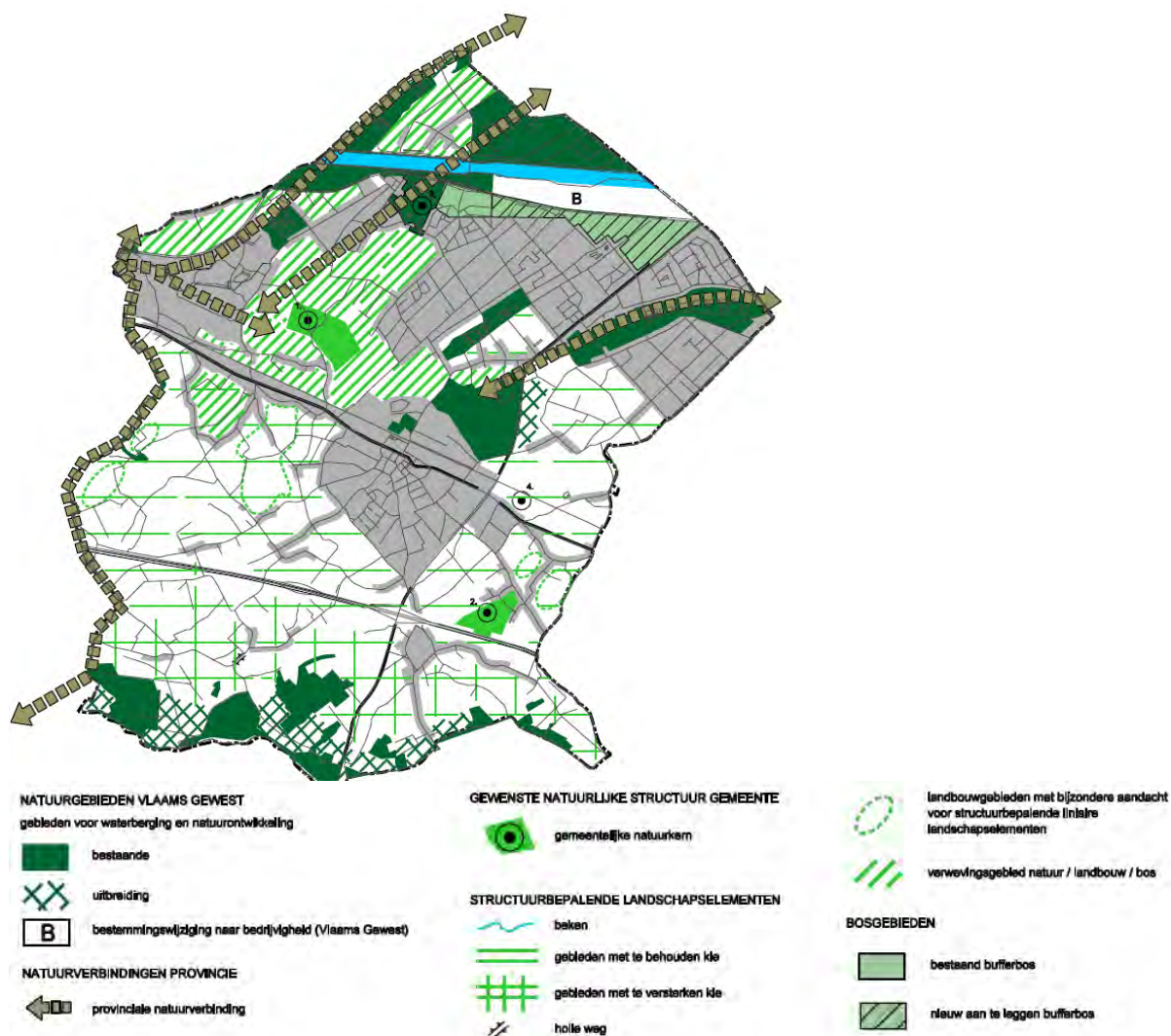
Gewenste natuurlijke structuur

Dauteweyers

Voor het erkende natuurreservaat de Dauteweyers richt het beleid zich op het behouden van de bedreigde boomkikkerpopulatie. Zolang blijkt dat deze soort levensvatbaar is en overleeft, ondersteunt de gemeente de mogelijke acties vanuit het hoger beleidsniveau en de erkenning van het gebied als natuurreservaat.

De gemeente neemt de volgende acties:

- afsluiten van de Heidestraat voor gemotoriseerd verkeer (tenminste in de lente en in de zomermaanden);
- zoeken naar een mogelijkheid om de Dauteweyers via een natuurverbinding (inclusief amfibieëntunnel onder de Ganzebroekstraat) te verbinden met de Demervallei en het gebied de Pomperik en Dorpsbenden;
- betere buffering ten aanzien van het woongebied en het landbouwgebied waarbij enerzijds een ingesloten landbouwgebied, de functie natuurgebied krijgt; anderzijds een bredere buffer wordt voorzien naar het aangrenzende landbouwgebied;
- duidelijke en veilige fiets- en voetgangersverbindingen aan de rand van het natuurgebied;
- wijziging van de planologische bestemming van dit parkgebied naar natuurgebied via RUP waarin de bovengestelde visies verder uitgewerkt worden. (Dit is gebeurd via RUP Dauteweyers)

Figuur 5: ruimtelijk structuurplan Diepenbeek: gewenste natuurlijke structuur

Gewenste agrarische structuur

Het projectgebied maakt deel uit van het lokale landbouwgebied Oostelijke Demervallei, omgeving Lutselusveld.

Hierin is het landbouwgebied gelegen tussen Heidestraat en Sint-Servatiusstraat een gebied met landbouw als hoofdfunctie.

Het landbouwgebied tussen de Ganzenbroekstraat en de Demer is verwevingsgebied natuur/landbouw/bos

Gewenste bosstructuur

De gemeente breidt haar geboortebos verder uit in de Demervallei tussen het centrum en het sub urbaan woongebied.

Integraal waterbeheer

In de natuurgebieden zal de waterkwaliteit van de beekvalleien en vijvergebieden, dank zij het groeiend gescheiden rioleringsstelsels en de waterzuivering (ook alternatieve kleinschalige zuivering), verder verbeteren.

De waterretentie in natuurgebieden moet bewaard of hersteld worden of zelfs gecreëerd worden. Het water mag niet dadelijk afvloeien maar moet zo lang mogelijk gestockeerd worden in de natuurlijke valleien en beekjes om stroomafwaarts overstromingen te voorkomen.

In de landbouwgebieden moet drainage strikt beperkt worden en wordt versnelde waterafvoer vermeden.

Bindende bepalingen:**Selectie van deelruimten**

Het projectgebied behoort tot 2 van de 7 geselecteerde deelruimten nl. de Demervallei en de woon-en werkgebieden van Diepenbeek.

Selectie van open-ruimteverbindingen

In het projectgebied liggen 2 geselecteerde open-ruimteverbindingen:

- De Demervallei tussen Diepenbeek (sportterreinen Demerstrand, Provinciale school) en de bebouwingsrand van het sub urbaan woongebied
- De Dautenbeekvallei over de Heidestraat.

Selectie van kleine landschapselementen

In Diepenbeek betreft het de volgende elementen:

holle wegen en taluds, poelen, permanente graslanden, kleinere beken en sloten, loofhoutbosjes, hoogstamboomgaarden, hagen, houtwallen en houtkanten, brongebieden, knotessen en knoteiken en bijzondere solitaire bomen.

Selectie van lokale landbouwgebieden

Het projectgebied maakt deel uit van het lokale landbouwgebied Oostelijke Demervallei, omgeving Lutselusveld.

Selectie van wegen:

Lokale wegen type 2 (ontsluitingswegen) zijn Sint-Servatiusstraat, Heidestraat, Stationsstraat en Ganzebroekstraat

2.3.2 Water

Decreet integraal waterbeleid

Het projectgebied maakt deel uit van het bekken van de Demer en van het deelbekken Boven-Demer. In het bekkenbeheerplan van de eerste generatie (bekkenbeheerplan Demer 2008-2013) zijn geen acties of projecten opgenomen die direct betrekking hebben op het projectgebied Dauteweyers. Het bekkenbeheerplan wordt opgevolgd via de jaarlijkse voortgangsrapportage bij het bekkenbeheerplan.

In opvolging van de eerste generatie bekkenbeheerplannen zijn ontwerp stroomgebiedbeheerplannen voor Maas en Demer opgesteld, waarvoor een openbaar onderzoek loopt (van 9 juli t.e.m. 8 januari 2015). In het bekkenspecifieke deel voor de Demer staan er in dit ontwerp stroomgebiedbeheerplan Schelde de volgende elementen die relevant zijn voor het inrichtingsplan Dauteweyers:

- Het projectgebied Dauteweyers maakt onderdeel uit van het aangeduide aandachtsgebied Demer II, waarvoor vooropgesteld wordt om tegen 2027 de goede toestand van de in dit aandachtsgebied voorkomende Vlaamse oppervlaktewaterlichamen te bereiken.
- Voor aandachtsgebied Demer II wordt ingezet op gebiedsgericht overleg – o.a. binnen de reeds bestaande integrale projecten (i.c. De Wijers, waarvan het landinrichtingsproject Stiemerbeek onderdeel uitmaakt) en ligt inhoudelijk de nadruk op (het beheer) van de piekafvoer van het water (t.h.v. woon- en industriezones) en op natuurverbinding/-verrijking (in het open ruimtegebied).
- Voor het speerpuntgebied Demer I is een gebiedsgerichte actie opgenomen omtrent “de analyse van ontwikkelingsmogelijkheden en uitvoeren van meest gepaste structuurherstelmaatregelen voor de Dautenbeek”.

Het voorliggende inrichtingsplan Dauteweyers draagt bij tot het realiseren van deze elementen omtrent visie en doelstellingen, zoals geformuleerd in het (ontwerp) stroomgebiedbeheerplan Demer (2e generatie).

Het projectgebied Dauteweyers is niet gelegen in een afgebakend overstromingsgebied, noch bevinden er zich afgebakende oeverzones binnen de projectperimeter.

Watertoets

De watertoets houdt in dat door de bevoegde overheid bij de beslissing over een vergunning, plan of programma, rekening gehouden wordt met de mogelijke nadelige gevolgen ervan voor het watersysteem en voor de functies die het watersysteem vervult. Zij kan zich daarbij laten bijstaan door het advies van de betrokken waterbeheerder.

Dit inrichtingsplan landinrichting is watertoetsplichtig. In dit plan worden de mogelijke effecten van het project op het watersysteem reeds zoveel mogelijk in beeld gebracht (zie Bijlage 6.1 – Nota watertoetselementen). Ook voor vergunningsplichtige werken in uitvoering van dit plan is de watertoets van toepassing. De watertoets wordt dan uitgevoerd gekoppeld aan de vergunningsaanvraag.

Wet op de onbevaarbare waterlopen

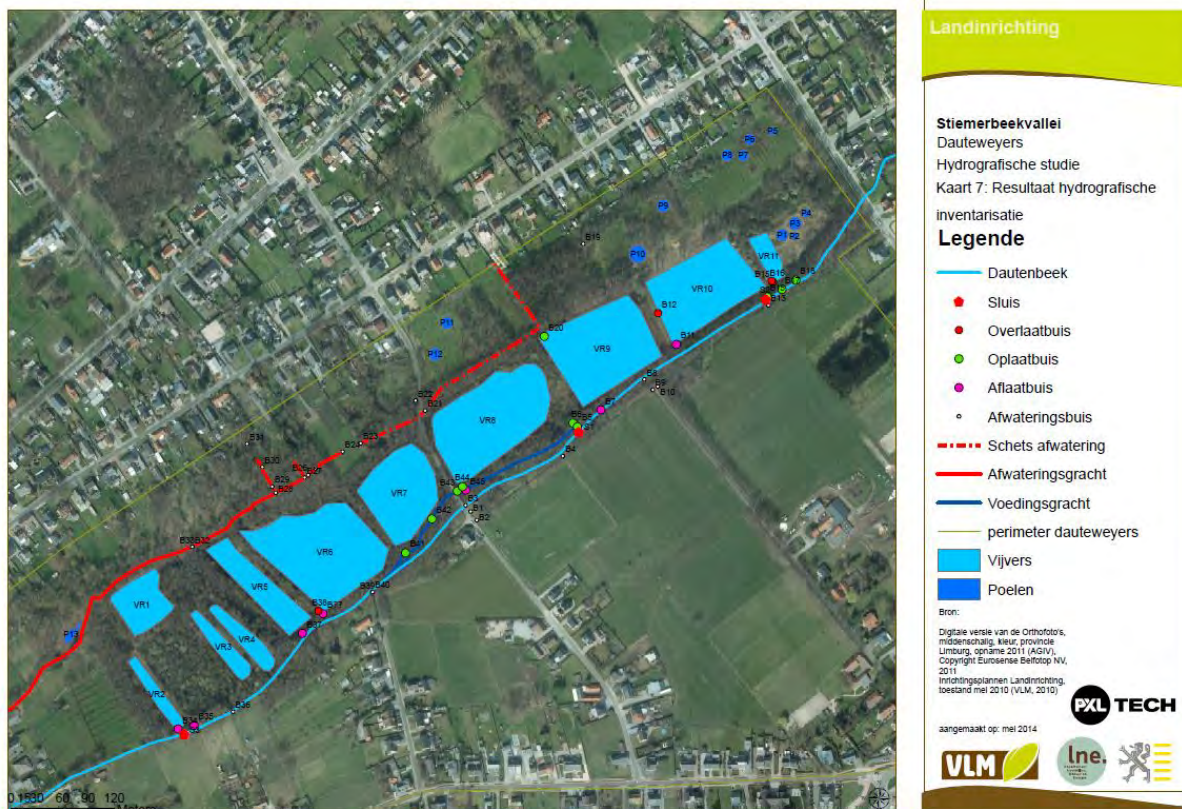
De categorisering van waterlopen is weergegeven op kaart 4. Voor het uitvoeren van bepaalde werken aan onbevaarbare waterlopen is een machtiging vereist van de bevoegde overheid. Voor de voorziene maatregelen m.b.t. de Dautenbeek is dit de provincie, voor de voorziene maatregelen aan de Demer is dit de Vlaamse overheid (VMM). Momenteel wordt in het Demerbekken een hercategorisering van de onbevaarbare waterlopen voorbereid. Hierdoor is het in de toekomst mogelijk dat in bepaalde gebieden binnen het Demerbekken andere waterbeheerders verantwoordelijk worden voor het beheer van de waterloop en de adviesverlening voor de watertoets.

Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. grond- en oppervlaktewater

Hydrografische inventarisatiestudie Dauteweyers

Tijdens de planfase van het voorliggend inrichtingsplan is een uitgebreide inventarisatie gebeurd van de hydrografische situatie in het projectgebied (Roos, 2014). Deze inventarisatie omvatte een uitgebreide inventarisatie (inclusief topografische opmetingen) van de bestaande infrastructuurelementen (op- en aflatens, verbindingsbuizen, e.d.) voor het peilbeheer van de aanwezige vijvers evenals de opmeting van dwarsprofielen van de Dautenbeek en het aanwezige grachtenpatroon (zie figuur 5).

Figuur 6: Hydrografische inventarisatie Dautenbeek en Dauteweyers (Roos, 2014)

Hydrologisch en bodemkundig onderzoek

Daarnaast en aanvullend hieraan wordt er door de VLM een hydrologisch en bodemkundig onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is uitbesteed en is gestart in november 2014 en loopt tot juli 2015.

Het doel van dit onderzoek is:

- Installeren van een meetnet voor inventarisatie en monitoring van oppervlaktewater en grondwater in het projectgebied ;
- Verzamelen en karakteriseren van de kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater (zowel vijvers, stromende waters als poelen);
- Het uitvoeren van een slibdiktebepaling van aanwezig slib in een aantal vijvers in het projectgebied;
- Uitvoeren van chemische analyses op het slib van enkele vijvers.

De voorlopige resultaten van de slibanalyses zijn overwegend gunstig en zullen gebruikt worden om de voorgestelde inrichtingsmaatregelen verder te detailleren en voor het opstellen van uitvoeringsdossiers (inclusief technische ontwerpen) in de uitvoeringsfase van dit inrichtingsplan. Dit heeft betrekking op o.a. het optimaliseren van de op- en aflaten van de vijvers en stuwen op de Dautenbeek en het gebruiken van de slibanalyses voor het bepalen van de optimale uitvoeringswijze voor slibverwijdering.

2.3.3 Natuur en bos

Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Beschermde soorten

Het is verboden om beschermde planten te vernietigen of beschermde diersoorten te doden, vangen of verstoren. Beschermde planten en diersoorten zijn aangeduid in bijlage 1 van het

besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer. Onder meer ter bescherming van de wilde fauna of flora, of ter instandhouding van de natuurlijke habitats zijn afwijkingen mogelijk op deze verbodsbepalingen. De geplande werken leiden niet tot de vernietiging van beschermde planten of van leefgebied van beschermde dieren integendeel deze werken zullen bevorderlijk zijn voor deze soorten.

VEN

Het VEN - gebied "Pomperik Dorpsbenden" ligt binnen de invloedssfeer van het projectgebied. De maatregelen zoekzone wandeldoorsteek en optimalisatie monding Laak in Kaatsbeek liggen in het VEN-gebied (zie kaarten 13, 16 en 17). Indien deze wandeldoorsteek wijzigingen t.o.v. het landschap veroorzaakt moet hiervoor een individuele ontheffing worden aangevraagd bij het ANB. Het maatregelenbesluit voorziet de mogelijkheid om de individuele ontheffing te koppelen aan de stedenbouwkunige vergunning. Als ANB een positief advies heeft uitgebracht is er meteen ook sprake van een ontheffing.

Speciale beschermingszones

Het projectgebied ligt niet binnen SBZ-Vof SBZ-H maar enkele punt en lijnmaatregelen (zoekzone wandeldoorsteek en optimalisatie monding Laak in Kaatsbeek, zie kaarten 13, 16 en 17) liggen wel binnen SBZ-H ("Jekervallei en bovenloop van de Demervallei" BE2200041, totale oppervlakte 633 ha) dat werd aangemeld voor de volgende habitats en soorten:

Habitats

6210	<i>Droge halfnatuurlijke graslanden en vegetaties met struikopslag op kalkhoudende bodems</i>	<i>Habitatype aangemeld maar niet aanwezig volgens G-IHD</i>
6410	Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem	Essentieel SBZ-gebied voor dit habitat volgens G-IHD
6430	Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones	Essentieel of zeer belangrijk gebied voor dit habitat volgens G-IHD
6510	Laaggelegen schraal hooiland	Zeer belangrijk gebied voor dit habitat volgens G-IHD
9160	Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorende tot het Carpinion betuli	Belangrijk gebied voor dit habitat volgens G-IHD
91E0	Bossen op alluviale grond met <i>Alnus glutinosa</i> en <i>Fraxinus excelsior</i>	Zeer belangrijke of belangrijk gebied voor dit habitat volgens G-IHD.

Soorten

1166	<i>Kamsalamander</i>	<i>Aangemeld maar geen indicatie van voorkomen volgens G-IHD</i>
------	----------------------	--

Het rapport van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD rapport 6, deelgebied 7) is voor SBZ "Jekervallei en bovenloop van de Demervallei" goedgekeurd en bevat volgende prioriteiten voor de SBZ:

1. Ontwikkelen van grote kernen van vochtige hooi- en graslanden in– Pomperik-Dorpsbenden (> 30 ha).
Deze graslandkernen bestaan voornamelijk uit goed ontwikkelde schrale hooilanden (6510_hu) in mozaïek met blauwgraslanden (6410), laagveenelementen (7230), heischrale elementen (6230) en regionaal belangrijke biotopen dottergrasland, grote zeggenvetogaties, rietland en zilverschoonverbond (rbb_hc, rbb_mc, rbb_zil) in overgang

naar natte ruigten (6430) en broekbossen (91E0). Deze overgangen maken de graslandkernen geschikt als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten en leefgebied van bosrandvlinders en soorten als goudvink, zomertortel en geelgors.

Om habitatype 6510_hu, 6410 en 6430 in goede staat van instandhouding te krijgen, zorgen regionaal belangrijke biotopen voor buffering en verbinding tussen habitatkernen. Eventuele hydrologische aanpassingen op terrein (vb verondiepen van drainagesystemen) wordt in overleg met aangelanden gedaan en gecombineerd met maatregelen om eventuele negatieve impact van het landbouwgebruik te voorkomen (flankerend beleid). Een behoud en kwalitatieve verbetering van regionaal belangrijke biotopen als buffer voor de habitats is nodig.

2. Behoud van de kwaliteit van het habitatype 6410

De Pomperik is uniek dankzij de aanwezigheid van goed ontwikkelde blauwgraslanden (6410), die op Vlaamse schaal van unieke kwaliteit zijn. Het zijn de schraalste en zeldzaamste graslanden met een uiterst groot natuurbehoudbelang. Deze blauwgraslanden vormen tevens de laatste Vlaamse standplaats van kranskarwij en kleine schorseneer. Behoud (en lokaal verbeteren) van de kwaliteit van dit habitatype is essentieel voor het duurzaam instandhouden van de hieraan gebonden fauna en flora. Een uitbreiding van het habitatype is in die zin ook essentieel (zie eerste doelstelling).

3. Creëren van een populatie kamsalamander en boomkikker

Pomperik-Dorpsbenden heeft belangrijke potenties voor het uitbouwen van een populatie van kamsalamander en boomkikker, gezien de aanwezigheid van populaties in de nabijheid van dit deelgebied. Om populaties in een voldoende staat van instandhouding te krijgen, moeten zowel het land- als waterhabitat geoptimaliseerd worden.

Het s-IHD rapport 27 (De Maten) vermeldt het belang van het gebied Dauteweyers voor de mogelijke herkolonisatie van de boomkikker in het gebied De Maten. De Maten grenst niet aan het gebied maar ligt er ten noorden van.

Bij de uitvoering van projecten binnen deze gebieden is de uitvoerder gebonden aan het nemen van de nodige instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van alle voorkomende habitats en soorten van Europees belang. Daarenboven dienen de nodige maatregelen te worden genomen om verslechtering van habitats en verstoring van soorten binnen de SBZ te vermijden. Deze laatste maatregelen kunnen ook buiten de SBZ worden genomen.

De mogelijke impact van voorliggend project op de natuurlijke kenmerken van de SBZ's (i.c. de habitats en soorten waarvoor de SBZ werd afgebakend – zie hoger) dient te worden nagegaan. Het onderzoek naar de mogelijke impact van voorliggend project zal verder worden uitgewerkt bij de verdere uitwerking van de inrichtingsmaatregelen.

Te beschermen soorten

Artikel 51 van het Natuurdecreet beschrijft de algemene bepalingen ter bescherming van plant en diersoorten en van hun levensgemeenschappen. Bijlage III en 4 van het natuurdecreet beschrijft soorten waarvoor instandhoudingsmaatregelen moeten worden getroffen. Volgende te beschermen soorten zijn relevant voor het projectgebied:

- drijvende waterweegbree
- boomkikker
- kamsalamander
- watervleermuis
- dwergvleermuis
- laatvlieger
- rosse vleermuis
- ijsvogel
- blauwborst

Erkende reservaten (zie kaart 13)

In de erkende natuurreservaten wordt, via een aangepast beheer dat beschreven is in een beheerplan, een natuurstreefbeeld behouden of ontwikkeld. Voor elk natuurreservaat kan binnen de groengebieden, bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden of binnen het VEN een uitbreidingszone ('uitbreidingsperimeter') worden vastgesteld. Binnen deze uitbreidingszone is het recht van voorkoop van toepassing.

Binnen het projectgebied, in het deelgebied Dauteweyers zijn er verschillende erkende natuurreservaten (erkenningdossier Dorpsbenden-Dauteweyers, nr E-133 en E-158), in totaal 21,27 ha. Het voornaamste element in het erkenningdossier is de aandacht voor de uitbreiding van de populatie boomkikker en kamsalamander.

Bosdecreet

Bosbeheerplan

Het bosbeheerplan omvat de beheervisie en de maatregelen (bv. kapregeling) die gepland zijn in het bos. Volgend bosbeheerplan heeft relevantie voor dit project.

- Geïntegreerd beheerplan voor de bos- en parkgebieden eigendom van de gemeente Diepenbeek (Deelgebied Ganzebroek).

Toegankelijkheid

Voor elk bos moet een toegankelijkheidsregeling opgemaakt worden, behalve voor bossen die vrijgesteld zijn van de opmaak van een beheerplan en voor private bossen die via bebording ontoegankelijk gesteld zijn.

De maatregelen die in het kader van dit project zullen worden genomen hebben een impact op de toegankelijkheid van het deelgebied Ganzebroek. Het deelgebied zal toegankelijker worden. Waar nodig zal het toegankelijkheidsreglement worden aangepast.

Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos

- In kader van het project "Gemeenten adopteren Limburgse soorten" heeft de gemeente de diersoort boomkikker geadopteerd. Hiervoor is een gemeentelijk actieplan uitgewerkt.
- Gewenste ruimtelijke groene ontwikkeling
- Realisatie Europese natuurdoelen s-IHD rapport 27 De Maten → belang van de boomkikker in deelgebied Dauteweyers voor de mogelijke kolonisatie van het gebied De Maten

2.3.4 Landschap en cultuurhistorie

Decreet betreffende de landschapszorg

(zie kaart 5: landschapsatlas)

Beschermde landschappen

Geen beschermde landschappen in het projectgebied.

Ankerplaatsen en erfgoedlandschappen

Geen ankerplaatsen in het projectgebied.

De Demer is aangeduid als lijnrelict 'Demer en afgesloten meanders'.

De Onze-Lieve-Vrouw kapel in Ganzebroek is een bouwkundig relict.

Decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten

Geen beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten in het projectgebied.

2.3.5 Archeologie

Archeologische monumenten en zones

Archeologische monumenten en zones zijn gericht op de bescherming van de aanwezige archeologische waarden.

In de Centraal Archeologische Inventaris zijn binnen het projectgebied en in de onmiddellijke omgeving geen archeologische vindplaatsen gekend. Op de bodemkaart (zie kaart 3) staat het grootste gedeelte van het projectgebied aangeduid als vergraven gronden, door de aanwezigheid van de antropogene vijvers. De directe omgeving bestaat daarenboven vnl. uit slecht gedraineerde zandgronden. De verwachting dat bij de voorgestelde maatregelen archeologische sites worden aangetroffen is relatief beperkt.

Voor wat betreft het sectorale juridisch en beleidskader inzake het archeologische bodemarchief verwijzen we naar het 'Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium' en naar het 'Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologische erfgoed'.

2.3.6 Recreatie

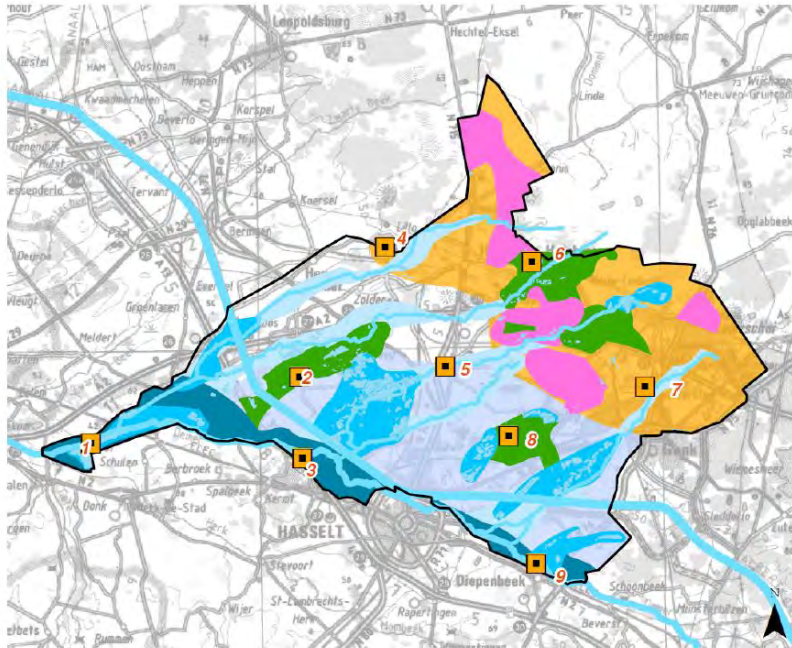
Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. recreatie en toerismeRecreatievisie De Wijers

In het kader van De Wijers is er in 2013 in opdracht van de VLM een recreatievisie uitgewerkt door Anteagroup. Uit de resultaten van deze studie is het Demerstrand aangeduid als een bovenlokale knoop. De bovenlokale knopen zijn in eerste instantie gericht op het onthaal van recreanten uit de wijdere omgeving. Zij dienen voor deze recreanten als startpunt voor recreatie binnen de Wijers.

Van het Demerstrand wordt verwacht dat dit aansluit bij de kernkarakteristieken van de Wijers:

- Het Demerstrand speelt door zijn ligging en inrichting in op de diversiteit aan cultuur- en natuurlandschappen binnen De Wijers.
- Met de inrichting van Demerstrand wordt rekening gehouden met toekomstige trends.
- Rekening houden met de ecologische randvoorwaarden en inspelen op de klimatologische uitdagingen van de toekomst.
- Voorzien in de wensen van de verschillende doelgroepen.

Figuur 7: recreatievisie De Wijers: Bovenlokale knopen (nr. 9 is Demerstrand)

Visie Demerstrand

Er wordt momenteel een studieopdracht opgemaakt door Diepenbeek voor de opmaak van een visie/uitbreiding voor de gemeentelijke sporthal en omgeving. Hierbij wordt ook de buitenzone/parking aangepakt. Het idee is om de cafetaria van de huidige sporthal meer te laten aansluiten met de recent aangelegde speeltuin op de site van Demerstrand.

2.2.7 Milieubeleid

Milieubeleidsplan Diepenbeek 2011-2015

Biodiversiteit is een van de 5 thema's die in het Milieubeleidsplan 2011-2015 opgenomen zijn. De gemeente wil hieraan werken door soortgericht beleid, het creëren van natuurverbindingen en natuur- en bosbehoud en uitbreiding en door meer inwoners in contact te brengen met natuur.

Reeds genomen initiatieven:

- ondersteuning aan terreinbeherende natuurverenigingen voor aankoop van gronden en uitvoering van beheerswerken.
- financiële ondersteuning voor jeugdverenigingen die natuurbeheerswerken uitvoeren in samenwerking met natuurverenigingen.
- Voor het project 'Gemeenten adopteren Limburgse soorten' heeft de gemeente Diepenbeek de boomkikker geadopteerd. In de Dauteweyers werden er door Natuurpunt, met steun van de gemeente, al heel wat beheerswerken uitgevoerd om het leefgebied van de boomkikker te verbeteren.
- subsidiereglement voor de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen.
- bosbeheerplan opgemaakt voor de openbare bossen.

Doelstellingen voor de planperiode 2011-2015

- De bestaande boomkikkerpopulatie in Diepenbeek veilig stellen en versterken.
- Bosuitbreiding
- Natuurverbindingen creëren
- Meer mensen in contact brengen met natuur

De bestaande boomkikkerpopulatie in Diepenbeek veilig stellen en versterken. In eerste instantie zijn hiervoor acties nodig binnen het kerngebied van de Dauteweyers. Zowel terreinacties in de voortplantingsbiotoop als beheerswerken in de land-, leef- en overwinteringsbiotoop kunnen de bestaande populatie veilig stellen. Daarnaast is het belangrijk het kerngebied te vergroten en de kwaliteit ervan te verbeteren. Ontwikkeling en herstel van leefgebieden die direct aansluiten op het huidige kerngebied zijn hiervoor nodig. Nadien is het belangrijk om de boomkikkers zich te laten verspreiden buiten het kerngebied in de Dauteweyers. Via stapstenen in het landschap kan het leefgebied van de boomkikker uitgebreid worden richting de Dorpsbenden en de Demervallei.

Voor het projectgebied ip Dauteweyers relevante acties:

- Subsidie van de gemeente aan terreinbeherende verenigingen voor aankoop van gronden en uitvoering van beheerswerken (verderzetten subsidie)
- Opmaak subsidiereglement voor aanleg van amfibievriendelijke tuinvijvers in de omgeving van de Dauteweyers (is sinds 01/01/14 opgeheven)
- Opmaak groen RUP Dauteweyers (is goedgekeurd op 12/01/2012)

Bosuitbreiding

Gemeente-eigendommen worden gescreend op de wenselijkheid om deze te bebossen. We streven er naar om jaarlijks 2 ha te bebossen. In 2011 en 2012 is er jaarlijks een budget voorzien op de begroting voor bosuitbreiding. Hiermee zullen ook gronden aangekocht worden waarop later bosuitbreiding kan gebeuren. Daarnaast zijn ook de aankoop van bomen, acties als '1 boom per gezin', aanplanten geboortebos, ... in dit budget opgenomen.

Natuurverbindingen creëren

Om versnippering en verlies aan biodiversiteit tegen te gaan, moeten er natuurverbindingen gecreëerd worden. Natuurverbindingen kunnen o.a. bestaan uit beekvalleien en clusters van kleine landschapselementen. Zelfs het openbaar groen kan een rol spelen als natuurverbinding.

Voor het projectgebied ip Dauteweyers relevante acties:

Inrichtingsplan Stiemerbeekvallei

- Opmaak groen RUP Dauteweyers en starten met het effectief creëren van natuurverbindingen (bv. Amfibietunnel Ganzebroekstraat)
- Inventaris waardevolle KLE's
- Herinrichting doortocht Dautenbeek tussen Wijerstraat en Sint-Servatiusstraat

Meer mensen in contact brengen met natuur

Open landschappen en natuur dragen bij tot een verbetering van de leefomgeving. Parken en groenstructuren zijn belangrijk om de levenskwaliteit van de burger te verbeteren. Het is belangrijk dat de inwoners en in het bijzonder kinderen en jongeren in contact komen met natuur.

Voor het projectgebied ip Dauteweyers relevante acties:

- Opmaak toegankelijkheidsreglement voor alle openbare bossen
- Creëren van speelbossen voor de Diepenbeekse jeugd
- Boomkikerspel aanbieden aan lagere scholen

MER-(screenings)plicht

Het project omvat geen MER-plichtige of MER-screeningsplichtige activiteiten.

2.2.8 Mobiliteit

Mobiliteitsplan gemeente Diepenbeek

Het beleidsplan selecteert volgende voor het projectgebied relevante wegen als lokale ontsluitingsweg:

- Sint-Servatiusstraat - Visserijstraat;
- Heidestraat;
- Stationsstraat;
- Ganzebroekstraat;

Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk:

De hoofdroutes van dit netwerk relevant voor het projectgebied zijn:

- Stationsstraat tot Lutselus (gemengd verkeer) (vrijliggende fietspaden – belangrijke schoolroute);
- Ganzebroekstraat (aanliggende fietspaden);
- Sint-Servatiusstraat tot Patersplein (gemengd verkeer);

Heidestraat en het verlengde van de Heidestraat en Lijsterstraat (recreatief) zijn secundaire routes van dit netwerk.

Het recreatief fietsroutenetwerk loopt ten zuiden van de Demer, naast de site van het Demerstrand.

2.2.9 Overige randvoorwaarden

Spartacus

Spartacus staat voor de uitbouw van een fijnmazig openbaar vervoersnetwerk voor Limburg. Nieuwe sneltramlijnen, snelbussen en optimale afstemming met de bestaande treinverbindingen moeten zorgen voor een sterk verbeterde mobiliteit en tijdswinst.

Op 19 mei 2014 werd voor de aanleg van de spoorinfrastructuur voor de sneltramverbinding Hasselt-Maastricht een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd bij Ruimte Vlaanderen. In het kader van deze procedure is in Diepenbeek het openbaar onderzoek op 13 juni 2014 opgestart. De bouwvergunningsaanvraag en het bijhorend openbaar onderzoek hebben betrekking op onder meer het aanleggen van spoorinfrastructuur voor de sneltram en het bouwen van tractiestations op terreinen gelegen in Hasselt, Diepenbeek, Bilzen en Lanaken. De tramlijn zal in Diepenbeek haltes hebben aan de universitaire campus en aan het station in Diepenbeek-centrum.

Er worden 9 overwegen gesloten in Diepenbeek. Er komen drie bruggen ter hoogte van de Nierstraat, de Waardestraat en de Molenstraat. In de Stationsstraat komt er een tunnel voor fietsers en voetgangers.

De tractiestations werden op 14 oktober 2014 vergund. Voor de overige werken is er nog geen vergunning afgeleverd door Ruimte Vlaanderen.

3 Projectbeschrijving

3.1 Projectdefinitie en doelstellingen inrichtingsplan

3.1.1 Probleemstelling

De vijvers ontstonden door ijzerwinning halverwege de 19de eeuw. Nadien kon de natuur er opnieuw haar plaats innemen. Het kerngebied van de Dauteweyers is een waterrijk gebied dat de kraamkamer is voor de boomkikker. De boomkikker stelt specifieke eisen aan zijn verschillende biotopen. De randen en de verlandingszones rond de vijvers vormen interessante overgangsgebieden. Verderop zijn er elzenbroekbossen en vochtig weilanden, elk met zijn specifieke fauna en flora. We treffen hier dan ook vooral planten en andere dieren aan die water gebonden zijn. Een groot gedeelte van de vijvers in het kerngebied Dauteweyers is nog in privé-eigendom en de vijvers hebben hier nog een typische “kuip-inrichting”. De vijvers in openbare eigendom worden enkel nog gevoed met grondwater, de vijvers in privé-eigendom worden nog gevoed met water van de Dautenbeek.

De waterkwaliteit van de Dautenbeek is nooit onderzocht, dus de waterkwaliteit is niet gekend, maar uit ervaring blijkt dat deze soms te wensen over laat. Door voeding van de vijvers met Dautenbeekwater is de kans tevens zeer groot dat er vissen op de vijvers komen, dat nefast is voor de larven van de boomkikker.

De op- en aflaatssystemen van de vijvers functioneren niet altijd naar believen. De vijvers moeten best volledig kunnen afgelaten worden om zo visvrij te blijven.

Het Ganzebroek bestaat uit een halfopen valleilandschap met overwegend weilanden, akkers en bosfragmenten (vaak aanplanten van canadapopulieren). Kleine landschapselementen zoals bomerijen (populier, eik, knotwilg) en houtkanten bepalen mee het beeld. In het gebied ligt tevens het geboortebos in eigendom van de gemeente Diepenbeek. Sinds 1995 worden er door de gemeente Diepenbeek jaarlijks bomen bij geplant en wordt het bosbestand uitgebreid. Het idee is dat er voor elk kind geboren in Diepenbeek een boompje wordt aangeplant. De ouders van de kinderen worden elk jaar in het voorjaar uitgenodigd om een kaartje met de naam van hun zoon of dochter aan het boompje te bevestigen. Zo staan er nu onder meer: lindebomen, zomereiken, tamme kastanjes, esdoorns en in mindere mate beukenbomen. Het geboortebos wordt momenteel niet éénvormig beheerd. Het geboortebos heeft ook meer het uitzicht van een “boomplantage” dan een bos.

Op hydrologisch vlak vertoont de Dautenbeek in Ganzebroek een recht verloop.

Het sluizensysteem voor de bevoorrading van de vijvers in Dauteweyers is niet geregeld, elke eigenaar/gebruiker brengt naar eigen goeddunken de sluizen in werking.

De oeververdediging ter hoogte van de gracht aan de Ganzebroekstraat is niet optimaal.

Wat betreft recreatie zijn er in Dauteweyers en Ganzebroek in samenhang met Dorpsbenden enkele lokale wandellussen aanwezig die beheerd worden door Natuurpunt. Er is een startplaats voorzien aan het Demerstrand en aan de St. Servatiusstraat. Natuurpunt legt zijn focus eerder op de ecologische inrichting waardoor het recreatieve luik op de tweede plaats komt.

Ook zijn de wandellussen op enkele locaties niet optimaal en moet de “vijverbeleving” beter tot uiting komen. De verbinding met de startplaats Demerstrand verloopt momenteel over de Stationsstraat wat een gevaarlijke situatie is.

De ontsluiting van het gebied met het openbaar vervoer is onvoldoende uitgebouwd en gepromoot.

Om de bewoners “warm” te maken voor de boomkikker en het gebied worden enkele educatieve projecten en sensibiliseringsacties voorzien.

3.1.2 Doelstelling

Ecologie

De belangrijkste doelstellingen van het project omvatten het optimaliseren van het waterhabitat voor doelsoorten als boomkikker, kamsalamander en watervegetaties gebonden aan droogvallende waterbodems. Daarnaast wensen we geschikt landbiotoop voor de boomkikker uit te breiden. Bij deze uitbreiding moet ook rekening gehouden worden met de botanische waarde en potenties van schrale graslandtypes.

Deze doelstellingen trachten we te bereiken door herstel van wilgen- en braamstruwelen, uitbaggeren bestaande poelen, dunningswerken in de beboste zones, herstel kleinschalig cultuurlandschap, aankoop/onteigening van resterende gronden in het natuurreservaat Dauteweyers, afschuining oevers,

Er wordt ook een verbinding gemaakt met de vallei van de Demer voor uitbreiding van de boomkikkerpopulatie door aandacht te schenken aan geschikt waterhabitat (aanleg van poelen in Ganzebroek en in de zuidelijke omgeving van Dauteweyers) en landbiotoop (kleinschalig landschap met ruigtevegetaties, houtkanten, bosranden en braamstruwelen)

Hydrologie

Daarnaast worden ook de waterhuishouding en controle van het waterpeil van de vijvers geoptimaliseerd. Dit omvat, waar nodig, een heraanleg van de op-en aflaten van de vijvers, maatregelen ter verbetering van de structuurkenmerken van de beken en de installatie van een gactualiseerd waterpeilbeheer van de vijvers.

De water- en slibkwaliteit wordt eveneens gemeten.

Recreatie

De recreatieve ontsluiting en beleving van het gebied verbeteren en promoten door uitbouw van een aantal wandelroutes in het gebied Dauteweyers die ingeschakeld worden in het wandelnetwerk op het niveau van het gebied De Wijers. Ook het educatieve luik van het gebied wordt verder uitgebouwd. De ruimtelijk-ecologische draagkracht van het gebied mag niet overschreden worden.

3.2 Inrichtingsconcept

De aanpak van alle thema's in het globale gebied creëert een win-win situatie zowel op ecologisch, hydrologisch als recreatief vlak.

Het natuurgebied wordt verder ingericht in functie van de doelsoorten. Op een aantal plekken in het natuurgebied zullen éénmalige inrichtingen plaatsvinden die het water- en landhabitat verbeteren. Die bestaan uit het creëren/verbeteren van het mozaïeklandschap met mantel- en zoomvegetaties, elzenbroekbos, poelen die kunnen droogvallen, vijvers die drooggelegd kunnen worden, enz.

Om nog extra biotoop te creëren worden de gronden in het natuurgebied verder aangekocht/ onteigend.

Ook binnen het natuurgebied moet de ontsluiting en ruimtelijke samenhang verbeterd worden. Inrichting is zowel gericht op de plaatselijke wandelaar als de recreant. Hiervoor worden de bestaande wandellussen verbeterd die de verschillende gebieden (Dauteweyers-Ganzebroek-Dorpsbenden) met elkaar verbinden en die ook kaderen binnen de doelstelling van een wandelnetwerk in De Wijers.

3.3 Inrichtingsmaatregelen

Om een duidelijk beeld te kunnen schetsen van de inrichtingsmaatregelen en hun locaties is het projectgebied thematisch opgedeeld in een aantal onderdelen.

- uitvoeringseenheid 1: ecologie
- uitvoeringseenheid 2: hydrologie
- uitvoeringseenheid 3: recreatie

Per uitvoeringseenheid wordt een beschrijving gegeven van de voorgestelde inrichting, de te nemen maatregelen, het gekozen materiaalgebruik, welke partners verantwoordelijk zijn voor de realisatie en voor het beheer.

3.3.1 Uitvoeringseenheid 1: ecologie (zie kaarten 14, 15 en 18)

Maatregelen om de ecologische doelstellingen na te streven worden onderstaand omschreven.

Hakhoutbeheer (maatregelen nrs. 1.1a en 1.1b)

Rondom enkele vijvers er is nog een vrij dichte groenzone aanwezig. Hakhoutbeheer met overstaanders is hier noodzakelijk om de ontwikkeling van de onderste struiklaag te bevorderen. Dit enerzijds om zo meer windwering te krijgen en anderzijds om meer geschikt landbiotoop te creëren voor de boomkikker. Het is belangrijk om binnen het gebied een microklimaat te creëren om aangename temperaturen te behouden voor de boomkikker. Zo kan zelfs op een bewolkte dag vrij veel warmte geïsoleerd worden en de temperaturen behouden.

Stronken verwijderen (maatregel nr. 1.2)

Ter hoogte van enkele noordelijke vijvers is er reeds een hakhoutbeheer toegepast. De stronken zijn hier niet verwijderd en schieten steeds weer uit zodat het zeer arbeidsintensief is voor de beheerder om deze scheuten te verwijderen. Tevens maakt het verwijderen van de stronken het mogelijk om op bepaalde stukken te maaien.

Rooien struiken (maatregel nr. 1.3)

Rooien van struiken op de brede dijk langs de noordelijke vijver om het directe leefgebied van de boomkikker te vergroten.

Verwijderen bomen en struiken met stronk (maatregelen nrs. 1.4a en 1.4b)

In een zone van 10 meter rond de oevers van de vijvers is het noodzakelijk dat alle bomen met stronk en struiken worden verwijderd om het leefgebied voor de boomkikker te vergroten en om nutriëntaanrijking via bladval te voorkomen en lichtinval in de vijvers/poelen te bevorderen

Snoeien eikendreef (maatregel nr. 1.5)

In de Lijsterstraat is er een oude dreef met Amerikaanse eiken. Deze dreef is landschappelijk waardevol. De dreef moet opgesleund worden aan de zijde van de landbouwpercelen en heeft een onderhoudssnoei nodig.

Aanplant nieuwe Eiken (maatregel nr. 1.6)

De zuidelijke toegangswegen naar het gebied Dauteweyers bestaan uit oude Eikendreven. De Heidestraat bevat echter geen dreef. Om hier ook een dreefeffect te bekomen worden er zomereiken aangeplant.

Knotten Elzen (maatregel nr. 1.7)

In het gebied zijn nog enkele oude elzenstoven of geknotte elzen aanwezig die een achterstallig beheer hebben en terug afgezet moeten worden.

Verwijderen Japanse duizendknoop (maatregel nr. 1.8)

Om de Japanse duizendknoop te bestrijden moet deze grond worden afgegraven. Deze afgraving moet gebeuren tot een diepte zodat alle wortelstokken van deze invasieve exoot kunnen worden verwijderd. Na deze afgraving wordt een stevige, flexibele waterdoorlaatbare folie geplaatst die geen licht doorlaat. Na de afgraving en het aanbrengen van de folie wordt de zone aangevuld met zuivere grond afkomstig van grondwerken in het projectgebied.

Verwijderen slib in vijvers en poelen (maatregel nr. 1.9)

Een aantal vijvers en poelen bevatten een (grote) hoeveelheid slib. Dit moet verwijderd worden om de vijvers nutriëntarmer te maken en om verlanding tegen te gaan.

Bij de vijvers die aangekocht worden, is het slib waarschijnlijk nooit verwijderd. Als deze vijvers zijn aangekocht, kunnen deze langere tijd worden drooggelegd zodat het slib eerst voldoende kan inklinken, alvorens het te verwijderen.

Grondwerken aan vijvers, oevers, grachten en poelen (maatregel nr. 1.10)

Deze maatregel bestaat uit het (her)nivelleren van de bodem van de vijvers om er voor te zorgen dat het water volledig kan worden afgelaten zodat er zeker geen vis op de vijvers aanwezig blijft. Enkele eilanden in de vijvers worden geherprofileerd tot ca. 50 cm lager dan oorspronkelijk. Hierdoor worden ze minder steil en hoog zodat ze geschikter zijn voor moerasvogels en voor de boomkikker.

De oevers van de vijvers worden geherprofileerd tot zacht gloeiende oevers en de oude kunstmatige oeververdediging wordt verwijderd.

De historische begreppeling in het gebied is op enkele plaatsen verland. Deze greppels worden terug open gemaakt en aangetakt op de afwateringsgracht zodat het regenwater kan afgevoerd worden. Deze maatregel voorkomt verdere verzuring van stagnerend regenwater in het grasland. Er wordt nog onderzocht of deze gracht ook kan dienen als watertoevoer voor de vijvers.

In het gebied Ganzenbroek worden ook enkele nieuwe poelen voorzien om nieuwe leefgebieden te laten koloniseren door de boomkikker. Deze poelen moeten beheersbaar zijn. De mogelijkheid om deze poelen op- en af te laten wordt bij de concrete uitwerking verder onderzocht.

De huidige poelen zijn niet aflatbaar maar het bodemprofiel wordt heringericht zodat ze periodiek kunnen droogvallen.

Verwijderen houten bouwwerk (maatregel nr. 1.11)

Er komt nog een voormalige houten "bouwwerk" voor in het gebied. De staat hiervan is niet meer optimaal en het wordt afgebroken.

Beheermaatregelen in geboortebos (maatregel nr. 1.12)

Het beheer in het geboortebos bestaat uit dunning van het bos, verwijderen afgestorven bomen,... De bestanden zijn van een verschillende leeftijd en kennen een verschillende soortensamenstelling. Om de aanplantingen te laten evolueren, moeten de bestanden uitgedund worden: 10-50% afhankelijk van hun soortensamenstelling en leeftijd. Hierbij moet er selectief gedund worden zodat er rekening gehouden wordt met de creatie van open plekken, behoud van meer vitale bomen, golvende bosranden en meerlagige bosstructuur met ondergroei. De te rooien beplanting wordt besproken met de bevoegde instanties.

Zoekzone uitbreiding water -en landbiotoop boomkikker bij particulieren (maatregel nr.1.13)

Om het waterhabitat van de boomkikker uit te breiden en een verbinding te maken naar de Demervallei is er in het zuidelijk gebied van Dauteweyers een zoekzone aangeduid voor de aanleg van poelen. Verder zal er gekeken worden of er mogelijkheden zijn om het landbiotoop te vergroten; kleinschalig landschap met ruigtevegetaties, houtkanten, bosranden en braamstruwelen. Dit gaat over privé-eigendom en bij de betrokken eigenaars/gebruikers wordt gepolst om hun medewerking om op vrijwillige basis deze landschapselementen te creëren op hun eigendom/gebruiksperceel.

Grondverwerving (maatregel nr. 1.14)

Om het habitat van de boomkikker uit te breiden en nadien ook veilig te stellen worden een aantal cruciale vijvers in het gebied aangekocht. Gezien de centrale ligging en de beschermingsstatus van de boomkikker is het een absolute must om deze vijvers te kunnen inrichten als voortplantingsbiotoop voor de boomkikker. Natuurpunt heeft op dit moment een verkoopovereenkomst met deze eigenaars. Daarom zijn de te nemen inrichtingsmaatregelen op deze gronden opgenomen in dit inrichtingsplan.

Het gaat om de kadastrale percelen gelegen te Diepenbeek 1ste afdeling sectie I nrs 2337A, 2338A, 2339A, 2340A, 2341A, 2342A en 2343A.

Grondverwerving (maatregel nr. 1.15)

Om het habitat van de boomkikker uit te breiden en nadien ook veilig te stellen worden ook de andere resterende gronden in het kerngebied van Dauteweyers aangekocht. Het gaat over percelen die momenteel in gebruik zijn als weide, kleine vijver, elzenbroekbos, sloot, ...

Deze gebieden zijn belangrijk voor de verspreiding van de boomkikker naar de Demervallei.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
1.1a	hakhoutbeheer	VLM	Diepenbeek
1.1b	hakhoutbeheer	VLM	Diepenbeek
1.2	stronken verwijderen	VLM	Diepenbeek
1.3	rooien struiken	Natuurpunt	Natuurpunt
1.4a	verwijderen bomen en struiken met stronk	Natuurpunt	Natuurpunt
1.4b	verwijderen bomen en struiken met stronk	VLM	Diepenbeek
1.5	snoeien eikendreef	Diepenbeek	Diepenbeek
1.6	aanplant nieuwe eiken	VLM	Diepenbeek
1.7	knotten elzen	Natuurpunt	Natuurpunt
1.8	verwijderen japanse duizendknoop	VLM	Diepenbeek
1.9	verwijderen slib in vijvers en poelen	Natuurpunt	Natuurpunt
1.10	grondwerken aan vijvers, oevers, poelen en grachten	Natuurpunt	Natuurpunt
1.11	verwijderen houten bouwwerk	Natuurpunt	Natuurpunt
1.12	beheermaatregelen in geboortebos	Natuurpunt	Natuurpunt
1.13	uitbreiding water -en landbiotoop boomkikker bij particulieren	Particulier (ism VLM)	Particulier
1.14	grondverwerving	Natuurpunt	Natuurpunt
1.15	grondverwerving	Natuurpunt	Natuurpunt

Tabel 5: overzicht uitvoerende en beherende instantie voor de ecologische maatregelen

3.3.2 Uitvoeringseenheid 2: Hydrologie (zie kaart 16)

De hydrologische maatregelen in functie van het verbeteren van het waterhabitat zijn tweemaal nl. het creëren van een optimale waterstand maar ook van een goede waterkwaliteit.

Voldoende water voor de ontwikkeling van watervegetatie en tegengaan van verlanding is een eerste vereiste. Voldoende water in de vijvers moet gegarandeerd zijn tot half augustus waarna ze in het najaar best droogvallen voor het bestrijden van vis. Het is dus belangrijk dat de vijvers optimaal kunnen worden afgelaten. Binnen dit kader worden maatregelen voorgesteld om de vijvers in te richten zodat ze volledig kunnen worden af- en opgelaten. Daarnaast is het belangrijk dat dit proces voor elke vijver individueel kan gebeuren.

De structuurkenmerken van de Dautenbeek zijn in het algemeen goed, op enkele plaatsen kunnen er nog verbeteringen aangebracht worden.

De Dautenbeek wordt niet enkel binnen het inrichtingsplan van “Dauteweyers” opgewaarderd, maar aansluitend aan het gebied zijn er ook andere initiatieven lopende:

- Doortocht Dautenbeek St.-Servatiusstraat-Weyerstraat

De herwaardering van de Dautenbeek met doortocht tussen St.-Servatiusstraat en Weyerstraat in Diepenbeek is een “doortochtproject” van de Provincie Limburg dat opgenomen is in het bekkenbeheerplan van de Demer als een integraal project. Als knelpunt voor dit project staat omschreven: De doortocht van de Dautenbeek stroomopwaarts van de Sint-Servatiusstraat en stroomafwaarts van de Weyerstraat is gelegen tussen privé-tuintjes met plaatselijke, al dan niet verzakte oeververstevigingen. Deze beek ligt als het ware gekneld tussen deze tuintjes. Het doel is om de beek bereikbaar te maken. De oeverbeschoeiing uit asbest en andere bouwwerken in de beek moeten hiervoor weg. De Dautenbeek wordt zoveel als mogelijk op een natuurtechnische manier heringericht.

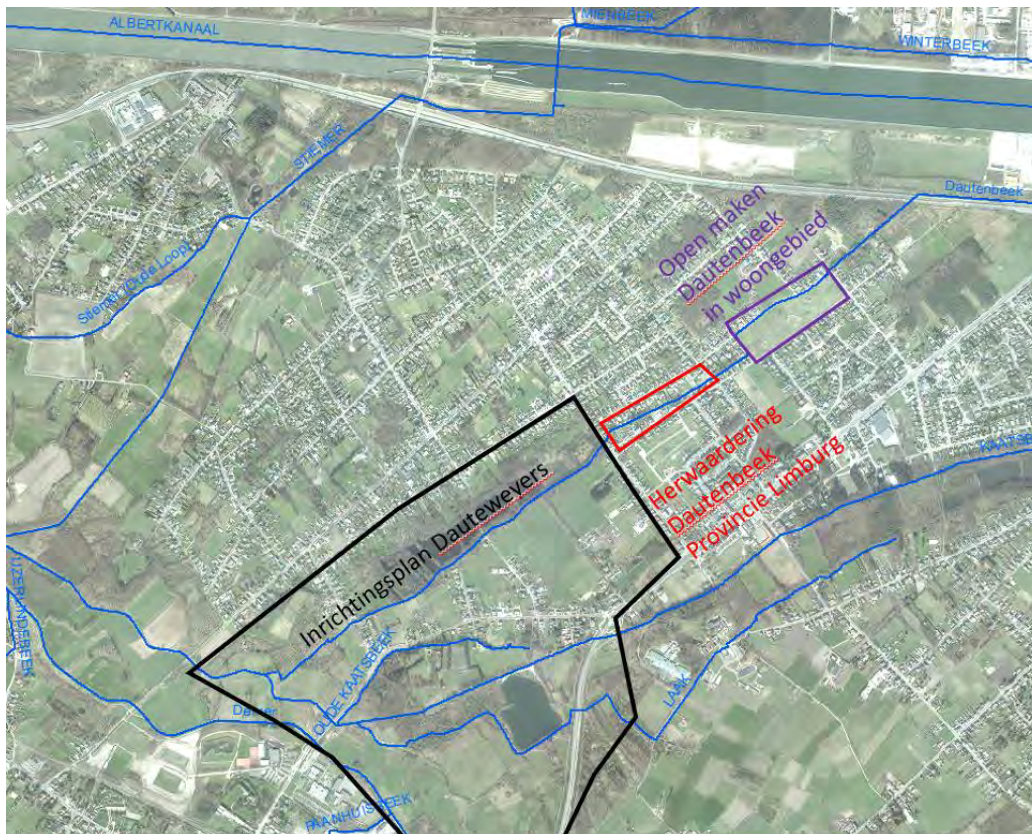
Dit project is opgenomen in de begroting van de Provincie en wordt uitgevoerd zodra de nodige vergunningen in orde zijn.

- Ontwikkeling zone voormalige kiezelwasserij

In de omgeving van de Steenakkerstraat wenst een privé-investeerder een woongebied te ontwikkelen op een voormalige bedrijvensite. De Dautenbeek is in dit gebied momenteel ingebuisd. Bij de ontwikkeling van deze site wordt de Dautenbeek terug open gelegd en landschappelijk geïntegreerd in het plangebied als een ecologisch beheerd openbaar domein. Er wordt ook een percolatierietveld voorzien ter zuivering van de Dautenbeek. De Dautenbeek komt te liggen in het openbaar domein met een maximale waterdoorlatendheid. In de vallei gebeuren enkel streekeigen aanplantingen.

Deze initiatieven vormen samen met het voorliggend inrichtingsplan een mooi aaneensluitend geheel.

Figuur 8: Situering inrichtingsplan - integraal project herwaardering Dautenbeek – ontwikkeling woongebied.

Hermeandering Dautenbeek (maatregel nr. 2.1)

Om de Dautenbeek terug een meer natuurlijk verloop te geven kunnen er stroomdeflectoren in de vorm van een boomstam voorzien worden of kan een stuk van de oever afgegraven worden om natuurlijke meandering te stimuleren. Dit brengt meer structuur in de beek en zorgt voor paaimogelijkheden voor vissen. De meandering situeert zich voornamelijk in de bedding van de beek.

Optimaliseren monding Laak in Kaatsbeek (maatregel nr. 2.2)

In het gebied Dorpsbemden is er een lokaal knelpunt ter hoogte van de monding van de Laak in de Kaatsbeek. Bij piekdebieten in de Kaatsbeek ontstaat er een krachtige opstuwung van water in de Laak waarbij een zanddrempel wordt gevormd vlak voor de buis van de monding. Daardoor slijt de Laak aan en dit zorgt er enerzijds voor dat bij de eerste flush het vuile water de blauwgraslanden instroomt en anderzijds dat de overstromde beemden niet terug leeglopen. Deze beemden mogen zeker en vast overstromen maar niet met vuil water.

Een oplossing is om de buizen te verhogen zodat deze terug volgens lengteprofiel liggen. De ophoging in de Laak zal hierdoor verdwijnen. Als het noodzakelijk is kan er ook op de bestaande buizen een terugslagklep geplaatst worden zodat de Laak eigen water blijft behouden bij hogere waterstanden.

Oeververbetering gracht aan wandelpad (maatregel nr 2.3)

Ter hoogte van de Ganzebroekstraat is een wandeldoorsteek van Ganzebroek naar Dauteweyers naast een gracht. De oeverversteving van deze gracht is niet optimaal en met

asbesthoudend materiaal gemaakt door de aangelanden. Deze oeverversteving wordt vervangen door schanskorven.

Openmaken Dautenbeek aan Heidestraat (maatregel nr. 2.4)

De kruising van de Dautenbeek met de Heidestraat is ingebuisd. De Heidestraat heeft in het RUP nog enkel een recreatieve verbinding. Stroomopwaarts wordt de Dautenbeek ook door de Provincie gehewaardeerd en in de nieuwe ontwikkeling van de woonzone krijgt de Dautenbeek opnieuw een bovengrondse vallei.

In dit kader is het ook zinvol om de inbuizingen in Dauteweyers zoveel mogelijk op te heffen. De aanleg van een nieuwe wandelbrug over de Dautenbeek aan de Heidestraat maakt onderdeel uit van maatregel 3.2: recreatieve voorzieningen.

Optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek (maatregelen nrs 2.5a en 2.5b)

Een van de belangrijkste eigenschappen van de vijvers is, dat ze visvrij moeten zijn. De vis kan er op komen door de oplatens van de Dautenbeek of door vogels.

De huidige op- en aflatens van de vijvers zijn niet meer up to date of zorgen er voor dat de vijver niet volledig kan afgelaten worden waardoor er nog vis op de vijvers achter blijft. Dit kan vermeden worden door de vijvers te voorzien van een centraal afvoerkanaal. Het volledige open aflatensysteem van de vijvers is reeds geïnventariseerd (zie hfdst 3.2.3 water)

De sluizen op de Dautenbeek zorgen er voor dat het water van de Dautenbeek stijgt en de vijvers via de oplaatbuizen kunnen vollopen. De sluizen zijn voorzien van een plank die omlaag gelaten kan worden door middel van een metalen schroefdraad. Als deze plank volledig naar beneden is geschroefd, dan wordt het water opgestuwd. De werking van deze sluizen is echter ad hoc geregeld. Aangezien een stuwning niet enkel lokaal zorgt voor verhoging van het waterpeil maar ook verder stroomopwaarts, zijn er afspraken noodzakelijk tussen de beheerders van de waterloop (provincie) en de gebruikers van de stuw (Natuurpunt en aangelanden). Bij de optimalisatie van de stuwen en de aanvraag tot machtiging van de werken zullen deze afspraken geformaliseerd worden in een overeenkomst.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
2.1	hermeandering Dautenbeek	Provincie	Provincie
2.2	optimaliseren monding Laak in Kaatsbeek	Provincie	Provincie
2.3	oeververbetering gracht aan wandelpad	VLM	Diepenbeek
2.4	openmaken Dautenbeek aan Heidestraat	VLM	Provincie
2.5a	Optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	Natuurpunt	Natuurpunt
2.5b	Optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	VLM	Diepenbeek

Tabel 6: overzicht uitvoerende en beherende instantie voor de hydrologische maatregelen

3.3.3 Uitvoeringseenheid 3: Recreatie (zie kaart 17)

In het gebied is er momenteel een lokaal wandelnetwerk aanwezig, bewegwijzerd en beheerd door Natuurpunt. Er is een startplaats voorzien aan Demerstrand en aan de St. Servatiusstraat. Aangezien het Demerstrand te Diepenbeek in de recreatievisie van De Wijers is opgenomen als bovenlokale knoop (startplaats) van de Wijers willen we dit wandelnetwerk ook ontwikkelen tot een wandelgebied van de Wijers. Zo wordt de startplaats aan het Demerstrand uitgebouwd

als de “toeristische” startplaats en de startplaats aan de St. Servatiusstraat enkel nog opgenomen als lokale startplaats.

Ook het wandelnetwerk wordt verder uitgewerkt en geoptimaliseerd in onderstaande maatregelen.

Brug over Demer (maatregel nr. 3.1)

Om een rechtstreekse en veilige wandelverbinding te maken met Demerstrand is een bijkomende brug nodig over de Demer. Momenteel is de wandelverbinding met Demerstrand erg gevaarlijk door het oversteken van de Stationsstraat. Bij de opmaak van de visie/uitbreiding voor de gemeentelijke sporthal en buitenzone in opdracht van de gemeente kan er best afgestemd worden op welke locatie deze brug moet komen. Het wandelnetwerk wordt immers ook een toeristische aantrekkingspool voor het Demerstrand.

Recreatieve voorzieningen (maatregelen nrs. 3.2a, 3.2b en 3.2c)

De startplaats aan de St. Servatiusstraat wordt opgefrist. Momenteel wordt er overal tussen de bomen geparkeerd. Er wordt een natuurlijke afgebakende parking voorzien met een lokaal infobord.

Het Demerstrand wordt ingericht als bovenlokale knoop tot De Wijers. Er komt een infobord en inrichtingselementen in de huisstijl van De Wijers. Het voorstel is om de grasperkjes op de parking en enkele andere grasvlaktes in het Demerstrand te voorzien van een bloemenmengsel of te beheren als hooiland ipv zoals nu intensief te maaien. Dit komt ook de bijen ten goede van het recent geplaatste bijenhotel aan de startplaats.

De huidige wandellussen zijn maar in 1 richting bewegwijzerd. De wandellussen worden opgefrist met waar nodig nieuwe bewegwijzering. Er komen enkele banken, picknick infrastructuur en nieuwe wandelbruggen over de Dautenbeek en mogelijk ook over de Kaatsbeek.

Herinrichting Heidestraat (maatregel nr. 3.3)

De Heidestraat wordt enkel nog gebruikt voor langzaam verkeer. Dit is de mooiste locatie in het gebied waar aan vijfverbeleving kan gedaan worden. Deze zone is hier momenteel nog niet op ingericht. Op deze locatie kan je een mooi zicht creëren op de vijvers. Er worden dan ook enkele zitbanken en picknickplaatsen voorzien op nieuw aan te leggen vlonders. Een vlonder over de vijver creëert mogelijkheden voor educatie. Aan de noordelijke kant van de Heidestraat wordt de afsluiting van de weg meer noordelijker geplaatst ter hoogte van het laatste huis.

De mogelijkheid wordt ook verder onderzocht of de bestaande elektriciteitsleidingen aan het oog onttrokken kunnen worden door dit ondergronds te brengen.

De bestaande straatverlichting die de focus legde op autoverkeer kan best vervangen worden door functionele recreatieve verlichting.

Optimaliseren wandelverbindingen en doorsteken (maatregelen nrs. 3.4a en 3.4b)

Het huidige netwerk is in goede staat, maar er zijn nog enkele verbeterpunten. De Onze-Lieve-Vrouw-kapel naast de Stationsstraat kan toegankelijker worden door het te betrekken in het wandelnetwerk. De huidige wandeltrajecten zijn momenteel niet toegankelijk voor all terrain buggy's. Het is wel zinvol om een lus te voorzien die deze mogelijkheid biedt. In de natte zones kan een knuppelpad voorzien worden.

Om de routes aantrekkelijker te maken worden er enkele belevingselementen voorzien. Dit kunnen enkele speelse elementen zijn zoals bv. aan de zijkant van de brug educatieve borden voorzien met weergave van het waterleven, de naam van waterloop, houtwallen, vlechtwanden, takkenhopen, uitgezaagde houten figuren en kleine speelelementen, educatieve elementen voor boomkickersafari,

Ook kan er aandacht besteed worden aan de geschiedenis van het gebied bvb. op infopanelen kan de ijzerertsontginning geduid worden.

Om een goede meting te kunnen doen van het aantal wandelaars wordt een wandelteller geplaatst.

De huidige wandelverbinding in Dorpsbenden langs de Verbindingslaan en Molenstraat is landschappelijk mooi maar boet in aan kwaliteit door de geluidsoverlast van de Nieuwstraat. Tevens is dit ook minder veilig door het ontbreken van een voetpad langs de Molenstraat.

Om dit knelpunt op te lossen zijn er enkele mogelijkheden:

- Een kortere doorsteek van op de hoek van de visvijver De Pomperik of van de Molenstraat door het kerngebied naar de wandelverbinding naast de Demer is naar recreatieve beleving beter. Omdat dit een nat gebied is, is een duurzame verbinding in de vorm van een knuppelpad of ophoging nodig. Een ophoging is duurzamer naar onderhoud maar verstoort de waterhuishouding wat in strijd is met de doelstellingen voor het gebied.
- Een mogelijk alternatief is om van op de hoek van de visvijver Pomperik de fietstunnel te nemen onder de Nieuwstraat en dan via de Onze-Lieve Vrouwstraat het fietspad Lutselusstraat tot aan de Sapittelmolen te nemen.

Het meest geschikte wandeltracé wordt verder onderzocht waarbij een evenwicht moet zijn tussen recreatie en ecologie en volgende voorwaarden meegenomen worden.

Dorpsbenden is Natura2000-gebied. In de centrale zone is natuur en biodiversiteit een prioritair doel, deze percelen zijn van zeer hoge kwaliteit. Loslopende honden zijn bijvoorbeeld een echt probleem en deze mogen niet in de graslanden komen. Daarnaast worden routes ook vaak door andere weggebruikers - mountainbikers, paarden,... - gebruikt wat ook niet wenselijk is in deze zone. Het is ook een zeer natte zone en tegelijk is de hydrologie van groot belang voor de verschillende natuurtypes. Het is niet eenvoudig om hier in alle seizoenen door te wandelen, in de winter staat er meestal water. Constructies kunnen dit oplossen, maar lijken in deze zone niet echt wenselijk en op langere termijn lopen de onderhoudskosten ook op.

Vanuit de Waardestraat wordt de mogelijkheid verder onderzocht om voor de omwonenden een aansluiting te voorzien op de wandellus in Ganzebroek.

Ontwikkeling Groene Halte (maatregel nr. 3.5)

In de toekomst wordt het station van Diepenbeek aangevuld met de halte van de sneltram. Deze halte ligt op ca. 400 meter van het Demerstrand, de startplaats van de wandelwegen. Dit is belangrijk voor de ontsluiting van het gebied met het openbaar vervoer en de erkenning als een Groene Halte. Groene Halte is een initiatief van TreinTramBus en focust op de combinatie wandelen en openbaar vervoer in Vlaanderen. Een Groene Halte wordt opgebouwd volgens dit principe: de wandelaar reist met de trein, tram of bus naar Groene Halte A, waar een wandeling 'in rechte lijn' vertrekt. Op het eindpunt van de wandeling stapt de recreant aan de Groene Halte B terug op het openbaar vervoer. Beide haltes worden aangeduid als 'Groene Halte'. Deze wandelingen worden beschreven en gepromoot via infobrochures.

nr	maatregel	uitvoerder	beheerder
3.1	brug over Demer	VLM	Diepenbeek
3.2a	recreatieve voorzieningen	VLM	Diepenbeek
3.2b	recreatieve voorzieningen	Diepenbeek	Diepenbeek
3.2c	recreatieve voorzieningen	VLM	Diepenbeek
3.3	herinrichting heidestraat	VLM	Diepenbeek
3.4a	optimaliseren wandelverbindingen en doorsteken	VLM	Diepenbeek
3.4b	optimaliseren wandelverbindingen en doorsteken	VLM	Diepenbeek
3.5	ontwikkeling Groene Halte	Diepenbeek	Diepenbeek

Tabel 7: overzicht uitvoerende en beherende instantie voor de recreatieve maatregelen

3.4 Beheermaatregelen

Natuurbeheer

Naast het regulier bosbeheer gebeurt het beheer in Dauteweyers via een extensieve seizoensbegrazing. Door deze begrazing ontstaat een halfopen mozaïek landschap (soortenrijk grasland, ruigten, (bramen)struweel en bos) ideaal voor de doelsoort boomkikker. De beheerder Natuurpunt wil zeker ook de nodige aandacht schenken aan botanisch beheer door in te zetten op maaibeheer (maaien en afvoer maaisel). Dit maaibeheer kan echter niet plaatsvinden tussen midden juni en oktober omwille van jonge boomkikkers in de vegetatie. Als de populatie groter wordt en ruimtelijk meer gespreid zit in het gebied, kan er wel een maaibeurt ingelast worden (maaisel afvoeren).

Waardevolle vegetaties die (door INBO) gekend zijn, kan Natuurpunt eventueel wel maaien in plaats van te laten begrazen.

Verder onderzoek door de partners zal uitwijzen welke zones potentieel belangrijk zijn om dit maaibeheer toe te passen (dit dient ook onderzocht te worden in het deelgebied Ganzenbroek).

3.5 Link tussen Landinrichting & LIFE+ Green4Grey

3.5.1 Integratie Europees projecten in inrichtingsplannen

LIFE+ Green4Grey is een ondersteuning voor volgende inrichtingsplannen

Planprogramma	Inrichtingsplannen	Betrokken gemeentes
PP Stiemerbeekvallei	IP Schansbroek –Genk IP Slagmolen – Genk IP Dauteweyers – Diepenbeek	Genk Genk Diepenbeek
PP Molenbeek en Maalbeek	IP Horing en omgeving –Asse Bedrijvenpark gelinkt aan IP Horing –Asse IP Kapittelbeek – Beersel	Asse
PP Plateau van Moorsel	IP Woluweveld IP Kleine Maelbeek en Vuilbeek	Zaventem, Kraainem, WezembeekOppem
PP Land van Teirlinck	IP Kapittelbeek	Beersel

Tabel 8: overzicht inrichtingsplannen opgenomen in LIFE+ Green4Grey

3.5.2 Inhoudelijke link tussen inrichtingsplan en LIFE+ project

Onderstaande tabel 10 geeft een kwalitatieve inschatting van de verbetering van groene infrastructuur functies in de verschillende inrichtingsplannen.

In dit inrichtingsplan worden volgende thema's behandeld:

- Habitats/biodiversiteit in randstedelijke gebieden
- Waterbuffering
- Gezondheid & welzijn - buitenactiviteiten & sociale interactie
- Groene woonomgeving
- Sensibilisatie & doelgroep participatie

3.5.3 Maatregelen van dit inrichtingsplan gelinkt aan het LIFE+ project

In dit IP worden volgende maatregelen gefinancierd door LIFE+

Maatregel	Co-financieringsgraad EU LIFE+
Maatregel 1.1 (b) hakhoutbeheer	50%
Maatregel 1.4 (a) verwijderen bomen en struiken met stronk	50%
Maatregel 1.10 grondwerken aan vijvers, oevers, poelen en gracht	50%
Maatregel 2.5 (a) optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	50 %
Maatregel 3.2 (a) recreatieve voorzieningen	50%
Maatregel 3.2 (b) infobord	50%
Maatregel 3.4 (a) optimaliseren wandelverbindingen	50 %

Tabel 9: cofinancieringspercentage LIFE+ Green4Grey voor maatregelen inrichtingsplan Dauteweyers

Kwalitatieve inschatting van belang: +++ = zeer belangrijk ++ = belangrijk + = meerwaarde

Functies van de groen/blauw infrastructuur	Habitats/ biodiversiteit in randstedelijke gebieden	Water buffering	Water-kwaliteits-verbetering	Groene bedrijfs-omgeving (werk-omgeving)	Gezondheid & Welzijn Buitenactiviteiten in het groen & sociale interactie	Groene woon-omgeving (visueel)	Duurzame voedsel productie	Klimaat adaptatie	Sensibilisatie & Doelgroep participatie
B3-IP Dauteweyers PP Stiemerbeekvallei (Diepenbeek)	+++ Land & water habitats voor boomkikker	+ Waterkwantiteit regulatie van vijver systeem Meer ruimte voor water door natuurlijke meandering			++ Groene ruimte voor buitenactiviteiten, ontspanning, sociale interactie	+ Meer kwaliteitsvol groen en betere waterbeleving			++ Boomkikker vriendelijk aangelegde poelen op privé-eigendom ++ Boomkikker safari educatiepad/ Sensibiliserend infobord & lokaal communicatie-sensibilisatie event

Tabel 10 : Meervoudige Functies van de groen en blauwe infrastructuur investeringen in de verschillende inrichtingsplannen

3.6 Overzichtstabel kostenraming

De kolom 'code' geeft de nummering weer van de inrichtingsmaatregelen. De kolom 'Uitvoerende partner' geeft de instantie aan die als bouwheer optreedt. De kolom 'Beheerder' geeft de instantie aan die eigenaar is en/of verantwoordelijk is voor het beheer van de inrichtingsmaatregelen. De timing is indicatief en is afhankelijk van de budgettaire inpassing van het project en de beschikbare budgetten. In de kolom 'financierende partners' worden de volgende afkortingen gehanteerd: LI = Vlaams Gewest (subsidies Landinrichting), EU = Europa Life+Green4Grey.

De totale kostprijs van het project bedraagt € 538.396€.

Tabel 11: kostenraming overzichtstabel

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Beheerder	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal	Tijdstip uitvoering
Uitvoeringseenheid ecologie									
1.1a	hakhoutbeheer	VLM	LI/Natuurpunt	Diepenbeek	€ 3.686,0	€ 368,6	€ 851,5	€ 4.906,0	2016-2017
1.1b	hakhoutbeheer	VLM	LI/Diepenbeek/EU	Diepenbeek	€ 3.477,1	€ 347,7	€ 803,2	€ 4.628,0	2016-2017
1.2	stronken verwijderen	VLM	LI/Natuurpunt	Diepenbeek	€ 4.200,0	€ 420,0	€ 970,2	€ 5.590,2	2016-2017
1.3	rooien struiken	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2016-2017
1.4a	verwijderen bomen en struiken met stonk	Natuurpunt	LI/Diepenbeek/EU	Natuurpunt	€ 12.409,5	€ 1.241,0	€ 2.866,6	€ 16.517,0	2016-2017
1.4b	verwijderen bomen en struiken met stonk	VLM	LI/Natuurpunt	Diepenbeek	€ 5.598,5	€ 559,9	€ 1.293,3	€ 7.451,6	2016-2017
1.5	snoeien eikendreef	Diepenbeek	Diepenbeek	Diepenbeek	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2016-2017
1.6	aanplant nieuwe eiken	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 1.050,0	€ 105,0	€ 242,6	€ 1.397,6	2016-2017
1.7	knotten elzen	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2016-2017
1.8	verwijderen japanse duizendknoop	VLM	LI/Natuurpunt	Diepenbeek	€ 4.800,0	€ 480,0	€ 1.108,8	€ 6.388,8	2016-2017
1.9	verwijderen slib in vijvers en poelen	Natuurpunt	LI/Natuurpunt	Natuurpunt	€ 20.779,0	€ 2.077,9	€ 4.799,9	€ 27.656,8	2016-2017

1.10	grondwerken aan vijvers, oevers, poelen en grachten	Natuurpunt	LI/Diepenbeek/EU	Natuurpunt	€ 37.275,0	€ 3.727,5	€ 8.610,5	€ 49.613,0	2016-2017
1.11	verwijderen houten bouwwerk	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2016-2017
1.12	beheerregelingen in geboortebos	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2016-2017
1.13	uitbreiden water- en landbiotop	particulier	LI/particulier	particulier	€ 1.800,0	€ 180,0	€ 415,8	€ 2.395,8	2016-2017
1.14	Grondverwerving	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 139.650,0	/	/	€ 139.650,0	2016
1.15	Grondverwerving	Natuurpunt	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 82.236,7	/	/	€ 82.236,7	2016-2017
subtotaal					€ 316.961,8	€ 9.507,5	€ 21.962,3	€ 348.431,6	

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Beheerder	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal	Tijdstip uitvoering
<i>Uitvoeringseenheid hydrologie</i>									
2.1	hermeandering Dautenbeek	Provincie	LI/Provincie	Provincie	€ 2.000,0	€ 200,0	€ 462,0	€ 2.662,0	2016-2018
2.2	optimaliseren monding Laak in Kaatsbeek	Provincie	Provincie	Provincie	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2015
2.3	oeververbetering gracht aan wandelpad	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 2.500,0	€ 250,0	€ 577,5	€ 3.327,5	2016-2018
2.4	openmaken Dautenbeek aan Heidestraat	VLM	LI/Diepenbeek	Provincie	€ 5.000,0	€ 500,0	€ 1.155,0	€ 6.655,0	2016-2018
2.5a	Optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	Natuurpunt	LI/Diepenbeek/EU	Natuurpunt	€ 12.054,5	€ 1.205,5	€ 2.784,6	€ 16.044,5	2016-2019
2.5b	Optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 22.218,2	€ 2.221,8	€ 5.132,4	€ 29.572,4	2016-2019
subtotaal					€ 43.772,7	€ 4.377,3	€ 10.111,5	€ 58.261,5	

Uitvoeringseenheid recreatie									
3.1	brug over Demer	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 15.000,0	€ 1.500,0	€ 3.465,0	€ 19.965,0	2016-2018
3.2a	recreatieve voorzieningen	VLM	LI/Diepenbeek/EU	Diepenbeek	€ 10.181,8	€ 1.018,2	€ 2.352,0	€ 13.552,0	2016-2018
3.2c	recreatieve voorzieningen	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 26.818,2	€ 2.681,8	€ 6.195,0	€ 35.695,0	2016-2018
3.3	herinrichting Heidestraat	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 36.500,0	€ 3.650,0	€ 8.431,5	€ 48.581,5	2016-2018
3.4a	optimaliseren wandelverbindingen (educatie)	VLM	LI/Diepenbeek/EU	Diepenbeek	€ 3.545,5	€ 354,6	€ 819,0	€ 4.719	2016-2019
3.4b	optimaliseren wandelverb. en wandeldoorsteken	VLM	LI/Diepenbeek	Diepenbeek	€ 6.904,5	€ 690,5	€ 1.595	€ 9.190	2016-2018
subtotaal					€ 98.950,0	€ 9.895,0	€ 22.857,5	€ 131.702,5	

	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal
Algemeen totaal	€459.684,5	€ 23.779,8	€ 54.931,3	€ 538.395,5

Uitvoering door Diepenbeek

De maatregelen 3.2b en 3.5 worden autonoom door Diepenbeek uitgevoerd omdat deze buiten de perimeter van het planprogramma Stiemerbeekvallei en het inrichtingsplan Dauteweyers liggen. Er worden hiervoor geen subsidies landinrichting voorzien. Voor de maatregel 3.2b wordt er wel cofinanciering voorzien door Europa.

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Beheerder	Kostprijs (€)	Algemene kosten (10%)	BTW (21%)	Algemeen totaal	Tijdstip uitvoering
3.2b	infobord	Diepenbeek	Diepenbeek/EU	Diepenbeek	€ 1.502,6	€ 150,3	€ 347,1	€ 2.000,0	2016-2018
3.5	ontwikkeling Groene Halte	Diepenbeek	Diepenbeek	Diepenbeek	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	2016-2018

3.7 Overzichtstabel financiering per maatregelen

De kolom 'code' geeft de nummering weer van de inrichtingsmaatregelen. In de kolom 'financierende partners' worden de volgende afkortingen gehanteerd: LI = Vlaams Gewest (subsidies Landinrichting), EU = Europa Life+Green4Grey.

Tabel 12: Aandeel financierende partners per inrichtingsmaatregel

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Kostprijs Algemeen Totaal	Subsidie EU (%)	Aandeel EU (€)	Subsidie LI (%)	Aandeel LI (€)	Aandeel partner (%)	Aandeel partner (€)
Uitvoeringseenheid ecologie										
1.1a	hakhoutbeheer	VLM	LI/Natuurpunt	€ 4.906,0	0%	€ 0,0	70%	€ 3.434,2	30%	€ 1.471,8
1.1b	hakhoutbeheer	VLM	LI/Diepenbeek/EU	€ 4.628,0	50%	€ 2.314,0	35%	€ 1.619,8	15%	€ 694,2
1.2	stronken verwijderen	VLM	LI/Natuurpunt	€ 5.590,2	0%	€ 0,0	70%	€ 3.913,1	30%	€ 1.677,1
1.3	rooien struiken	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>
1.4a	verwijderen bomen en struiken met stonk	Natuurpunt	LI/Diepenbeek/EU	€ 16.517,0	50%	€ 8.258,5	35%	€ 5.781,0	15%	€ 2.477,6
1.4b	verwijderen bomen en struiken met stonk	VLM	LI/Natuurpunt	€ 7.451,6	0%	€ 0,0	70%	€ 5.216,1	30%	€ 2.235,5
1.5	snoeien eikendreef	Diepenbeek	Diepenbeek	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>
1.6	aanplant nieuwe eiken	VLM	LI/Diepenbeek	€ 1.397,6	0%	€ 0,0	70%	€ 978,3	30%	€ 419,3
1.7	knotten elzen	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>
1.8	verwijderen japanse duizendknoop	VLM	LI/Natuurpunt	€ 6.388,8	0%	€ 0,0	70%	€ 4.472,2	30%	€ 1.916,6
1.9	verwijderen slib in vijvers en poelen	Natuurpunt	LI/Natuurpunt	€ 27.656,8	0%	€ 0,0	70%	€ 19.359,8	30%	€ 8.297,1
1.10	grondwerken aan vijvers, oevers, poelen en grachten	Natuurpunt	LI/Diepenbeek/EU	€ 49.613,0	50%	€ 24.806,5	35%	€ 17.364,6	15%	€ 7.442,0

1.11	verwijderen houten bouwwerk	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>
1.12	beheermaatregelen in geboortebos	Natuurpunt	Natuurpunt	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>
1.13	uitbreiden water- en landbiotoop	particulier	LI/particulier	€ 2.395,8	0%	€ 0,0	70%	€ 1.677,1	30%	€ 718,7
1.14	grondverwerving	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 139.650,0	€ 0,0	€ 0,0	0%	€ 0,0	100%	€139.650,0
1.15	grondverwerving	Natuurpunt	Natuurpunt	€ 82.236,7	€ 0,0	€ 0,0	0%	€ 0,0	100%	€ 82.236,7
subtotaal				€ 348.431,6		€ 35.379,0		€ 63.816,1		€ 249.236,5

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Kostprijs Algemeen Totaal	Subsidie EU (%)	Aandeel EU (€)	Subsidie LI (%)	Aandeel LI (€)	Aandeel partner (%)	Aandeel partner (€)
<i>Uitvoeringseenheid hydrologie</i>										
2.1	hermeandering Dautenbeek	Provincie	LI/Provincie	€ 2.662,0	0%	€ 0,0	70%	€ 1.863,4	30%	€ 798,6
2.2	optimaliseren monding Laak in Kaatsbeek	Provincie	Provincie	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>
2.3	oeververbetering gracht aan wandelpad	VLM	LI/Diepenbeek	€ 3.327,5	0%	€ 0,0	70%	€ 2.329,3	30%	€ 998,3
2.4	openmaken Dautenbeek aan Heidestraat	VLM	LI/Diepenbeek	€ 6.655,0	0%	€ 0,0	70%	€ 4.658,5	30%	€ 1.996,5
2.5a	optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	Natuurpunt	LI/Diepenbeek/EU	€ 16.044,5	50%	€ 8.022,3	35%	€ 5.615,6	15%	€ 2.406,7
2.5b	optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek	VLM	LI/Diepenbeek	€ 29.572,4	0%	€ 0,0	70%	€ 20.700,7	30%	€ 8.871,7
subtotaal				€ 58.261,5		€ 8.022,3		€ 35.167,4		€ 15.071,8

**Uitvoeringseenheid
recreatie**

3.1	brug over Demer	VLM	LI/Diepenbeek	€ 19.965,0	0%	€ 0,0	70%	€ 13.975,5	30%	€ 5.989,5
3.2a	recreatieve voorzieningen	VLM	LI/Diepenbeek/EU	€ 13.552,0	50%	€ 6.776,0	35%	€ 4.743,2	15%	€ 2.032,8
3.2c	recreatieve voorzieningen	VLM	LI/Diepenbeek	€ 35.695,0	0%	€ 0,0	70%	€ 24.986,5	30%	€ 10.708,5
3.3	herinrichting Heidestraat	VLM	LI/Diepenbeek	€ 48.581,5	0%	€ 0,0	70%	€ 34.007,1	30%	€ 14.574,5
3.4a	Optimaliseren wandelverbindingen (educatie)	VLM	LI/Diepenbeek/EU	€ 4.719	50%	€ 2.359,5	35%	€ 1.651,7	15%	€ 707,9
3.4b	optimaliseren wandelverbindingen en wandeldoorsteken	VLM	LI/Diepenbeek	€ 9.190	0%	€ 0,0	70%	€ 6.432,9	30%	€ 2.757,0
subtotaal				€ 131.702,5		€ 9.135,5		€ 85.796,9		€ 36.770,1

	Kostprijs Alg. Totaal	Aandeel EU (€)	Aandeel LI (€)	Aandeel partner (€)
Algemeen totaal	€ 538.395,5	€ 52.536,8	€ 184.780,4	€ 301.078,3

Uitvoering door Diepenbeek

De maatregelen 3.2b en 3.5 worden autonoom door Diepenbeek uitgevoerd omdat deze buiten de perimeter van het planprogramma Stiemerbeekvallei en het inrichtingsplan Dauteweyers liggen. Er worden hiervoor geen subsidies landinrichting voorzien. Voor de maatregel 3.2b wordt er wel cofinanciering voorzien door Europa.

Code	Maatregel	Uitvoerende partner	Financierende partners	Kostprijs Algemeen Totaal	Subsidie EU (%)	Aandeel EU (€)	Subsidie LI (%)	Aandeel LI (€)	Aandeel partner (%)	Aandeel partner (€)
3.2b*	infobord	Diepenbeek	Diepenbeek/EU	€ 2.000,0	50%	€ 1.000,0	0%	€ 0,0	50%	€ 1.000,0
3.5	ontwikkeling Groene Halte	Diepenbeek	Diepenbeek	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>	<i>pm.</i>

4 Beschrijving en beoordeling van de effecten

Hieronder wordt een effectbeoordeling gemaakt van het totaal aan maatregelen. De watertoetsparagraaf is tevens als bijlage bij het inrichtingsplan gevoegd (bijlage 6.1. Nota watertoetselementen)

4.1 Effecten per discipline

4.1.1 Discipline "Water"

Voor een bespreking van de effecten van de voorziene maatregelen op vlak van integraal waterbeheer wordt verwezen naar de nota watertoetselementen in bijlage (bijlage 6.1). Samenvattend kan gesteld worden dat de voorziene ingrepen geen negatief effect hebben op het watersysteem en zelfs beter: ze dragen bij tot een herstel en/of opwaardering van de hydrologische situatie in Dauteweyers in het algemeen en tot een verbetering van het aquatisch biotoop voor de van het watersysteem afhankelijke soorten zoals de boomkikker.

4.1.2 Discipline "Bodem"

De maatregelen die effect hebben op de bodem zijn vooral gerelateerd aan de voorziene graafwerken. Gezien de beperkte omvang van de nieuw te graven poelen en vermits de overige graafwerken vnl. het verwijderen van slib, het baggeren van verlande bestaande vijvers/poelen en de herprofilering van bestaande oevers behelst, wordt het potentieel negatief effect op de bodem als beperkt ingeschat.

4.1.3 Discipline "Fauna en Flora"

De voorziene maatregelen zijn gunstig voor de discipline Fauna en Flora (zie hoofdstuk 3). Specifiek zullen de omschreven inrichtingsmaatregelen gunstig zijn voor de habitatsoorten boomkikker en kamsalamander. Alvorens het project om te zetten naar een concreet uitvoeringsdossier met bouwvergunning wordt er nagegaan voor welke mogelijke maatregelen de opmaak van een passende beoordeling nodig is.

4.1.4 Discipline "Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie"

Effectbeoordeling inzake archeologie is vooral gerelateerd aan de voorziene graafwerken. Gezien de beperkte omvang van de nieuw te graven poelen en vermits de overige graafwerken vnl. het verwijderen van slib, het baggeren van verlande bestaande vijvers/poelen en de herprofilering van bestaande oevers behelst, wordt het potentieel negatief effect op archeologie als beperkt ingeschat. Bodemkundig scheidt het gebied ook geen grote verwachting naar mogelijke aanwezigheid van archeologische sites.

De uitvoering van de werken zal voorbereid en begeleid worden door een archeoloog van de Vlaamse Landmaatschappij. De wettelijke meldingsplicht bij toevallige vondsten tijdens uitvoering van de werken blijft van kracht.

4.1.5 Discipline "Landbouw"

De zoekzone voor de aanleg van de poelen is gelegen in het landbouwgebied. Dit gaat echter eerder over "hobby" landbouw en de eigenaar/gebruiker beslist zelf of hij al dan niet een poel wil aanleggen.

4.1.6 Discipline "Recreatie"

Het recreatieve netwerk wordt op het bovenlokale niveau van De Wijers getild. Vermoedelijk zal het aantal recreanten toenemen. Door echter één centrale vertrekplaats te voorzien en een degelijke bewegwijzering worden de recreanten geleid door het gebied en is er minder

verstoring van de natuur. Deze nieuwe (verbeterde) infrastructuur zal de aantrekkingskracht en belevingswaarde van het gebied verhogen.

4.1.7 Discipline "Mens en Maatschappij"

Het natuurgebied wordt toegankelijk gemaakt zodat iedereen kan genieten van de natuur. De Heidestraat tussen de vijvers wordt een "natuurlijke" ontmoetingsruimte.

4.1.8 Conclusies

De voorgestelde maatregelen hebben op alle disciplines een positief effect.

5 Uitvoeringsprogramma en financieringsplan

5.1 Uitvoeringsprogramma

Het inrichtingsplan voorziet dat de Vlaamse minister bevoegd voor de landinrichting met de goedkeuring van dit inrichtingsplan:

1. De Vlaamse Landmaatschappij, overeenkomstig art. 13§4 van het decreet van 21 december 1988, belast met:

1.a Op het domein toebehorende aan de gemeente Diepenbeek

- 1.1 a hakhoutbeheer
- 1.1 b hakhoutbeheer
- 1.2 stronken verwijderen
- 1.4 b verwijderen bomen en struiken met stronk
- 1.6 aanplant nieuwe eiken
- 1.8 verwijderen japanse duizendknoop
- 2.3 oeververbetering gracht aan wandelpad
- 2.5b optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek
- 3.1 brug over Demer
- 3.2 a recreatieve voorzieningen
- 3.2 c recreatieve voorzieningen
- 3.3 herinrichting Heidestraat
- 3.4 a optimaliseren wandelverbindingen (educatie)
- 3.4 b optimaliseren wandelverbindingen en doorsteken

Waarbij het beheer vanaf de voorlopige oplevering van de werken gebeurt door de gemeente Diepenbeek.

Waarbij de werken na definitieve oplevering worden overgedragen aan de gemeente Diepenbeek.

De uitvoering is voorzien in 2016 – 2018

1.b Op het domein toebehorende aan de provincie Limburg

2.4 openmaken Dautenbeek aan Heidestraat

Waarbij het beheer vanaf de voorlopige oplevering van de werken gebeurt door de provincie Limburg.

Waarbij de werken na definitieve oplevering worden overgedragen aan de provincie Limburg.

De uitvoering is voorzien in 2016 – 2018

2. De provincie Limburg, overeenkomstig art. 13§5 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:

- 2.1 hermeandering Dautenbeek
- 2.2 optimaliseren monding Laak in Kaatsbeek

De uitvoering is voorzien in 2015-2018

3. De gemeente Diepenbeek, overeenkomstig art. 13§5 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:

1.5 snoeien eikendreef

De uitvoering is voorzien in 2016 – 2017

4. Natuurpunt Beheer vzw, overeenkomstig art. 13§6 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:

1.3 rooien struiken

1.4a verwijderen bomen en struiken met stronk

1.7 knotten Elzen

1.9 verwijderen slib in vijvers en poelen

1.10 grondwerken aan vijvers, oevers, poelen en grachten

1.11 verwijderen houten bouwwerk

1.12 beheermaatregelen in geboortebos

1.14 grondverwerving

1.15 grondverwerving

2.5a Optimaliseren kunstwerken op vijvers en Dautenbeek

De uitvoering is voorzien in 2016 - 2017

5. De betrokken privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen, overeenkomstig art. 13§6 van het decreet van 21 december 1988, mits hun instemming belast met:

1.13 uitbreiding water en landbiotoop

In voorkomend geval dienen zowel de eigenaars en de vruchtgebruikers als de houders van zakelijke rechten hun instemming te betuigen met de uitvoering van de werken. Deze instemming wordt vastgelegd in een overeenkomst die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Vlaamse minister.

De uitvoering is voorzien in 2016 - 2017

5.2 Financieringsplan

5.2.1 Vlaamse Landmaatschappij

A) Uitvoering van de maatregelen op gronden waarover de gemeente Diepenbeek beheersbevoegdheid heeft,

1) Maatregelen 1.6, 2.3, 2.5b, 3.1, 3.2c, 3.3, 3.4b

Raming	110.991 €
Algemene kosten (10%)	11.099 €
BTW (21%)	<u>25.639 €</u>
TOTAAL	147.729 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art. 4 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)

103.410 €

Aandeel van de gemeente Diepenbeek (30% voor landinrichtingswerken)

44.319 €

2) Maatregelen 1.1 b, 3.2a, 3.4a

Raming	17.205 €
Algemene kosten (10%)	1.720 €
BTW (21%)	<u>3.974 €</u>
TOTAAL	22.899 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art. 4 van het subsidiebesluit (35% voor landinrichtingswerken)

8.015 €

Aandeel van de gemeente Diepenbeek (15% voor landinrichtingswerken)

4.435 €

Aandeel van de EU LIFE+G4G (50% voor landinrichtingswerken)

11.449€

B) Uitvoering van de maatregelen op gronden waarover de gemeente Diepenbeek beheersbevoegdheid heeft, gefinancierd door Natuurpunt Beheer vzw,

Maatregelen 1.1 a, 1.2, 1.4 b, 1.8

Raming	18.285 €
Algemene kosten (10%)	1.828 €
BTW (21%)	<u>4.224 €</u>
TOTAAL	24.337 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.4 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)

17.036 €

Aandeel van Natuurpunt (30% voor landinrichtingswerken)

7.301 €

C) Uitvoering van de maatregelen op gronden waarover de provincie Limburg beheersbevoegdheid heeft, gefinancierd door gemeente Diepenbeek,

Maatregel 2.4

Raming	5.000 €
Algemene kosten (10%)	500 €
BTW (21%)	<u>1.155 €</u>
TOTAAL	6.655 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art. 4 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)

4.659 €

Aandeel van de gemeente Diepenbeek (30% voor landinrichtingswerken)

1.996 €

5.2.2 Uitvoering van de maatregelen door provincie Limburg

Maatregel 2.1

Raming	2.000 €
Algemene kosten (10%)	200 €
BTW (21%)	<u>462 €</u>
TOTAAL	2.662 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de provincie Limburg in toepassing van art. 5 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)

1.863 €

Aandeel van de provincie Limburg (30% voor landinrichtingswerken)

799 €

Maatregel 2.2

TOTAAL **Pm**

Maatregel 2.2 is 100 % ten laste van de provincie Limburg.
Er worden geen middelen vanuit Landinrichting voorzien.

5.2.3 Uitvoering van de maatregelen door de gemeente Diepenbeek

Maatregel 1.5

TOTAAL **Pm**

Maatregel 1.5 is 100 % ten laste van de gemeente Diepenbeek.
Er worden geen middelen vanuit Landinrichting voorzien.

5.2.4 Uitvoering van de maatregelen door Natuurpunt Beheer vzw

A) Uitvoering van de maatregelen op gronden waarover Natuurpunt beheerbevoegdheid heeft of zal hebben,

- 1) Maatregelen 1.3, 1.7, 1.11, 1.12

TOTAAL **Pm**

Maatregelen 1.3, 1.7, 1.11 en 1.12 zijn 100 % ten laste van Natuurpunt Beheer vzw.
Er worden geen middelen vanuit Landinrichting voorzien.

- 2) Maatregelen 1.14 en 1.15

TOTAAL GRONDVERWERVING **221.887 €**

Maatregelen 1.14 en 1.15 zijn 100 % ten laste van Natuurpunt.
Er worden geen middelen vanuit Landinrichting voorzien.

- 3) Maatregel 1.9

Raming	20.779 €
Algemene kosten (10%)	2.078 €
BTW (21%)	<u>4.780 €</u>
TOTAAL	27.657 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan Natuurpunt Beheer vzw in toepassing van art. 9 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken) 19.360 €

Aandeel van Natuurpunt (30% voor landinrichtingswerken) 8.297 €

B) Uitvoering van de maatregelen op gronden waarover Natuurpunt beheersbevoegdheid heeft, gefinancierd door gemeente Diepenbeek,

- Maatregelen 1.4 a, 1.10, 2.5a

Raming	61.739 €
Algemene kosten (10%)	6.174 €
BTW (21%)	<u>14.262 €</u>
TOTAAL	82.175 €

Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan Natuurpunt Beheer vzw in toepassing van art. 9 van het subsidiebesluit (35% voor landinrichtingswerken) 28.761 €

Aandeel van de gemeente Diepenbeek (15% voor landinrichtingswerken) 12.326 €

Aandeel van de EU (50% voor landinrichtingswerken) 41.088 €

5.2.5 Particulieren

Maatregel 1.13

Raming	1.800 €
Algemene kosten (10%)	180 €
BTW (21%)	<u>416 €</u>
TOTAAL	2.396 €

Ten laste van het Vlaams Gewest als subsidie aan particulieren in toepassing van art. 9 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)

1.677 €

Aandeel van de particulieren (30% voor landinrichtingswerken)

719 €

Samenvattende tabellen (op basis van tabellen 11 en 12)*Tabel 13: kostenraming per uitvoerende partner.*

Uitvoerende partner	totaal (EUR)
VLM	€ 201.620
Gemeente Diepenbeek	p.m.
Natuurpunt	€ 331.718
Provincie Limburg	€ 2.662
particulieren	€ 2.396
Totaal	€ 538.396

Tabel 14: Totale kostenraming per financierende partner.

Financierende partner	totaal (EUR)
Vlaams Gewest (als subsidie landinrichting)	€ 184.780
Gemeente Diepenbeek	€ 62.076
Natuurpunt	€ 237.485
EU life+G4G	€ 52.537
Provincie Limburg	€ 799
particulieren	€ 719
Totaal	€ 538.396

Tabel 15: overzicht financieringsplan per beherende partner

Partner	Raming subsidies Vlaams Gewest (EUR)	Raming aandeel partner (EUR)	Raming aandeel EU (EUR)
Gemeente Diepenbeek	€ 128.461	€ 55.054	€ 11.450
Natuurpunt	€ 48.121	€ 242.510	€ 41.087
Provincie Limburg	€ 6.522	€ 2.795	/
particulier	€ 1.677	€ 719	/
Totaal		€ 538.396	

6 Bijlagen

6.1 Nota analyse watertoetselementen

6.1.1 Algemeen

Het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (B.S. 14/11/2003, en reeds meermaals gewijzigd – verder decreet IWB) creëert het juridisch en organisatorisch kader waarbinnen het waterbeleid in Vlaanderen moet gevoerd worden. Het decreet IWB biedt eveneens de decretale basis voor de omzetting van de Europese kaderrichtlijn Water in Vlaanderen.

Het decreet IWB artikel 8 §1 stelt: *“De overheid die moet beslissen over een vergunning, een plan of programma zoals vermeld in §5, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.”*

Een schadelijk effect wordt in het decreet IWB artikel 3 §2 17° gedefinieerd als: *“ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen.”*

Als gevolg van het decreet IWB dient voor dit inrichtingsplan landinrichting de analyse en evaluatie van de effecten op het watersysteem en de voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren onderzocht te worden in een watertoets.

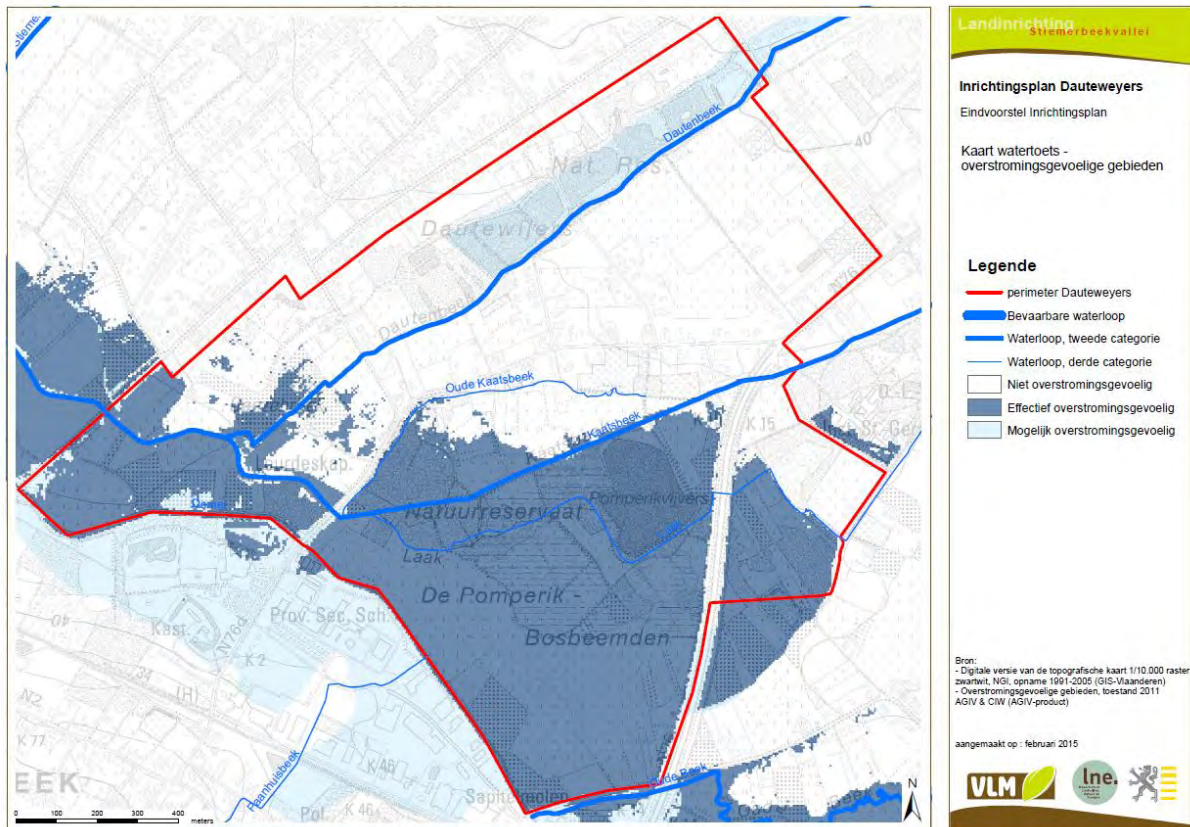
De uitvoering van de watertoets wordt geregeld in het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (BS 31 oktober 2006). Op 14 oktober 2011 keurde de Vlaamse Regering een aanpassing van het uitvoeringsbesluit goed. Dit aangepaste besluit trad in werking op 1 maart 2012.

De watertoets is een formele verplichting voor de overheid die het plan of programma moet goedkeuren, of die de vergunning moet afleveren. De watertoets stimuleert echter de opsteller van het plan of programma of de initiatiefnemer van een activiteit om in het prille stadium van het proces na te denken over de gevolgen voor het watersysteem. Het is dus ook een preventief instrument.

Deze nota levert elementen met betrekking tot een effectbeoordeling van de in het “ontwerp inrichtingsplan Dauteweyers” voorziene maatregelen en ingrepen op het watersysteem.

6.1.2 Situering van het projectgebied ten opzichte van de watertoetskaarten

De kaart (zie figuur 9) van de overstromingsgevoelige gebieden geeft aan dat in het projectgebied rond dauteweyers verschillende zones effectief overstromingsgevoelig zijn.

Figuur 9: overstromingsgevoelige gebieden

In het meer stroomafwaarts gelegen gebied ter hoogte van Ganzebroek liggen effectief overstromingsgevoelige zones. Deze zone omvat het samenvloeiingsgebied van de Dautenbeek en de Kaatsbeek en dit gebied sluit aan bij het grotere overstromingsgebied dat in de centrale Demervallei voorkomt: meer stroomopwaarts de Demer (ter hoogte van de Pomperik) en meer stroomafwaarts de Demervallei (ter hoogte van het aangeduide signaalgebied “campus Diepenbeek”). Meer stroomopwaarts in Dauteweyers is nog een zone aangeduid als mogelijk overstromingsgevoelig. Deze zone omvat hoofdzakelijk de vijvercascade en strekt zich meer stroomopwaarts én buiten het projectgebied als een smalle band uit in de woonzone.

Ter illustratie kan het projectgebied ook gesitueerd worden tot de andere watertoetskaarten. Het centrale valleigedeelte van het projectgebied langsheen de Dautenbeek en de vijvercascade omvat niet-infiltratiegevoelige bodems. In het zuidoostelijke landbouwgebied komen infiltratiegevoelige bodems voor. Het volledige projectgebied is matig tot zeer (de centrale vijvercascade evenals de meest westelijke zone) gevoelig voor grondwaterstromingen. Het gebied is verder gekenmerkt met zeer zwakke tot zwakke hellingen, waardoor, mede door het landgebruik (broekbosvegetatie, heide, grasland) de erosiegevoeligheid als verwaarloosbaar te beschouwen is. Het projectgebied is niet gelegen in het winterbed van een rivier.

6.1.3. Effectbeoordeling van maatregelen uit het inrichtingsplan met een impact het watersysteem

In paragraaf 2.2.5 van het inrichtingsplan is een beschrijving weergegeven van de hydrologische gebiedsomschrijving van het projectgebied Dauteweyers. Tabel 4 geeft een samenvattend overzicht van de juridische en beleidsmatige randvoorwaarden met betrekking tot het waterbeleid en – beheer, van toepassing op het projectgebied, wat verder inhoudelijk verduidelijkt is in paragraaf 2.3.2’ in het inrichtingsplan Dauteweyers.

Het geheel van de maatregelen in het inrichtingsplan Dauteweyers is gericht op de verbetering van de waterhuishouding en de structuurkwaliteit van de Dautenbeek in de specifieke context van de doelstellingen uit het gemeentelijk RUP Dauteweyers, waarbij in het bijzonder ingrepen voorgesteld worden die bijdragen tot het optimaliseren van de leefcondities (zowel op het vlak van terrestrische als aquatische omstandigheden) voor de boomkikker (*Hyla arborea*). Daarnaast worden ook bijkomende ingrepen i.f.v. landschappelijke en recreatieve opwaardering voor Dauteweyers en het versterken van de relatie met aanliggende gebieden en woonkernen voorgesteld.

Het inrichtingsconcept is gebaseerd op terreininventarisaties (o.a. Roos 2014) en uitgebreid overleg met partners en instanties actief en bevoegd op het vlak van ecologische beheer en waterbeheer in het projectgebied. Op basis van deze analyse zijn de uiteindelijke ingrepen geselecteerd en opgenomen in het inrichtingsconcept.

Voor elk van de in het inrichtingsplan opgenomen maatregelen die een impact kunnen hebben op het watersysteem wordt hieronder beschreven welke de verschillende watertoets-elementen zijn die in het plan terug te vinden zijn en wat de mogelijke en/of te verwachten effecten van deze maatregelen zullen zijn op het watersysteem. Tegelijk wordt geduïd op welke manier met eventuele positieve en/of negatieve effecten tijdens de planvorming en selectie van de maatregelen is omgegaan; en zullen desgevallend compenserende of milderende maatregelen voor negatieve gevolgen toegelicht worden. Ook gebeurt een toetsing van het inrichtingsplan aan de doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.

6.1.3.1 Selectie van maatregelen met een impact op het watersysteem

Maatregel -code	Omschrijving maatregel	Effectgroep water	Duiding
Maatregel 1.1 t.e.m. 1.8; 1.11 en 1.12	Ecologische inrichting terrestrisch habitat	n.v.t.	Het betreft maatregelen omtrent rooien van struiken, ontstronken, selectief verwijderen van bomen en opslag, snoeiwerkzaamheden, exotenverwijdering en aanplantingswerken op de percelen in Dauteweyers en Ganzebroek. Geen effecten hiervan op de hydrologie van het vijversysteem en de Dautenbeek zijn te verwachten
Maatregel 1.9 en 1.10	Grond- en slibwerken aan vijvers	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	<p>Slib wordt verwijderd uit een aantal vijvers. Tegelijk worden in een aantal vijvers de bodem geherprofileerd en in zones waar steile oevers aanwezig zijn, worden deze afgeschuind tot zacht glooiende oevers. De aanwezige historische begreppeling die dienst doet als aanvoer- en afvoersysteem voor de (vis)vijvers, wordt hersteld. Lokaal worden enkele nieuwe poelen aangelegd.</p> <p>De te verwachten effecten van deze maatregelen zijn positief: slibverwijdering en oeverherprofilering maken de oude visvijvers meer geschikt als aquatisch habitat voor de boomkikker. De optimalisatie van het oude begreppelingssysteem laat toe om het waterbeheer van de vijvercascade op een adequate manier uit te voeren.</p>

Maatregel 1.13	Uitbreiding van ecologisch terrestrisch habitat voor boomkikker	n.v.t.	In een aangeduide zoekzone wordt, via de aanleg van enkele poelen, zowel het habitat van de boomkikker uitgebreid, en tegelijk worden de fysische omstandigheden gecreëerd voor verbinding van de boomkikkerpopulatie met aanliggende (natuur)gebieden zoals Dorpsbenden en Demervallei. Dit komt het overlevingspotentieel van deze beschermde soort ten goede.
Maatregel 2.1	Hermeandering Dautenbeek	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	Via gebruik te maken van natuurlijke stroomdeflectoren (vb. bomen, aarde) wordt de aanzet gegeven voor hermeandering van de Dautenbeek in het gebied Ganzebroek. Dit heeft een positief effect op de structuurkwaliteit van de beek en verhoogt structuurvariatie en o.a. paaimogelijkheden voor vissen.
Maatregel 2.2	Optimalisatie monding Laak	Wijziging infrastructuur	De monding van de Laak in de Kaatsbeek wordt geoptimaliseerd door aanpassing van de aanwezige infrastructuur (zandvangzone, inbuizing) + eventueel het plaatsen van een terugslagklep. Hierdoor wordt het effect op de Laak van opstuwend water uit de Kaatsbeek bij extreme neerslag vermindert, wat bijdraagt tot het behoud van de ecologische potenties van het natuurgebied Dorpsbenden.
Maatregel 2.3	Oeververbetering gracht	Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	Een bestaande oeverversteving langs een kort traject tussen bebouwing wordt verwijderd en vervangen door een meer natuurvriendelijke oeverversteving (schanskorven).
Maatregel 2.4	Openmaken Dautenbeek aan Heidestraat	Wijziging infrastructuur	De Dautenbeek stroomt ingebuisd onder de Heidestraat. De bestaande inbuizing wordt verwijderd en vervangen door een brug. Dit heeft een positief effect op de structuur en natuurlijkheid van de waterloop en de grotere doorstroomopening vermindert het risico op opstopping en opstuwing met stroomopwaarts mogelijke wateroverlast tot gevolg.
Maatregel 2.5	Optimaliseren kunstwerken	Wijziging infrastructuur	De bestaande kunstwerken (stuwen, sifons, buizen, op- en aflatconstrcuties) worden indien nodig vervangen en geoptimaliseerd. Dit heeft een positief effect op de controleerbaarheid en beheerbaarheid van de vijverpeilen in de vijvercascade. Op die manier kan een gericht actief peilbeheer i.f.v. ecologische en recreatieve doelen makkelijker toegepast worden.

Maatregel 3.1. t.e.m. 3.5	Recreatieve opwaardering van de Dauteweyers	n.v.t.	<p>Deze groep van maatregelen omvat meerdere ingrepen, zoals de aanleg van een bijkomende wandelbrug over de Demer (3.1), optimalisatie van bestaande en aanleg van nieuwe wandelroutes (3.2; 3.4 en 3.5); recreatieve uitbouw en herinrichting van de Heidestraat (3.3).</p> <p>Deze ingrepen hebben geen directe effecten op het watersysteem. Wel dragen ze bij tot een (gerichte) verhoogde toegankelijkheid van de vijvercascade waardoor het gebied Dauteweyers ook een verhoogde beleefbaarheid krijgt.</p>
---------------------------------	--	--------	--

6.1.3.2. Bespreking van de te verwachten effecten

Deze paragraaf heeft als doel een samenvatting te geven van de te verwachten effecten op het watersysteem, dit i.f.v. het uitvoeren van de watertoets door de bevoegde minister.

Effectgroep	Bespreking
Wijziging structuurkwaliteit oppervlaktewater	<p>Verschillende vijvers worden heringericht door natuurvriendelijke afschuining van de oevers en gerichte slibverwijdering. Dit leidt tot verbeterde abiotische omstandigheden van het aquatisch habitat voor de boomkikker en andere amfibieën.</p> <p>De hermeandering van de Dautenbeek, de lokale verwijdering en vervanging van een oeverbeschoeiing alsook het opbreken van een ingebuisd deel van de Dautenbeek (ter hoogte van de Heidestraat) heeft een positief effect op de structuurkwaliteit van de Dautenbeek en zijgrachten.</p>
Infrastructuur	<p>Door aanpassingen aan de bestaande infrastructuur wordt het mogelijk gemaakt om het bestaande vijversysteem in de toekomst op een makkelijkere manier te beheren. Verbeterde kleinschalige infrastructuur (open aflaten, stuwen, verbindingsbuizen, begreppelingssysteem tussen de vijvers, e.d.) maken een actief peilbeheer makkelijker.</p> <p>Lokale knelpunten m.b.t. opstuwung van de Laak worden verholpen, met een positief effect op het natuurgebied van de Dorpsbenden tot gevolg.</p> <p>Hoewel niet beoogd met dit inrichtingsplan, dragen de maatregelen (zoals slibverwijdering, optimalisatie vijverinfrastructuur e.d.) er indirect toe bij dat – bij eventuele extreme neerslagevenementen – de vijvercascade op een gecontroleerde manier kan ingezet worden i.k.v. overstromingsbeheer langsheen Dauteweyers.</p>

n.v.t.	Zowel de maatregelen op ecologisch vlak als de geplande recreatieve ingrepen hebben geen direct effect op het watersysteem. Ze dragen er wel toe bij dat het natuurgebied (met waterafhankelijk terrestrisch en aquatisch habitat) verbeterd wordt als leefgebied voor bepaalde soorten (waaronder de boomkikker) én dat het gebied verbeterd is om recreatief medegebruik mogelijk te maken (via gerichte infrastructuur-ingrepen als wandelpaden, bruggen en het voorzien van watergebonden educatieve elementen).
--------	--

De maatregelen uit dit inrichtingsplan leveren een bijdrage aan met name volgende doelstellingen (D) en beginselen (B) uit het decreet integraal waterbeleid:

- D4: De verdere achteruitgang van aquatische ecosystemen, van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden voorkomen.
- D5: De aquatische ecosystemen en rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen in specifieke gebieden verbeteren en herstellen.
- D6: Het beheer van hemelwater en oppervlaktewater organiseren.
- D9: De diverse functies binnen een watersysteem en de onderlinge verbanden integraal afwegen.
- D10: De betrokkenheid van de mens met het watersysteem bevorderen, waaronder het verhogen van de belevingswaarde in stedelijk gebied en vormen van zachte recreatie.
- B1: *Het standstill beginsel.* Voorkomen dat de toestand van het watersysteem verslechtert.
- B3: *Het bronbeginsel.* Preventieve maatregelen aan de bron nemen.
- B7: *Het herstelbeginsel.* Schadelijke effecten voor zover mogelijk herstellen tot de van toepassing zijnde referentieniveaus.
- B9: *Het beginsel van hoog beschermingsniveau.* Een zo hoog mogelijk beschermingsniveau nastreven van de aquatische ecosystemen, de rechtstreeks afhankelijke terrestrische ecosystemen en de waterrijke gebieden, zonder het multifunctionele gebruik van de watersystemen uit het oog te verliezen.
- B10: Het beginsel dat het watersysteem een van de ordenende principes is in de ruimtelijke ordening.

6.1.4 Synthese

Deze nota levert elementen met betrekking tot een effectbeoordeling van de in het “Ontwerp inrichtingsplan Dauteweyers” voorziene maatregelen en ingrepen op het watersysteem. Het inrichtingsplan Dauteweyers is gericht op de verbetering van de terrestrische en aquatische condities i.f.v. het behoud van de boomkikker (*Hyla arborea*) in het projectgebied Dauteweyers inclusief inrichtingsmaatregelen die bijdragen tot de landschappelijke opwaardering van het gebied en het recreatieve gebruik. Op basis van de analyse van de in het plan voorgestelde inrichtingsmaatregelen en van de effecten die deze maatregelen hebben op de het watersysteem in het projectgebied, kan geconcludeerd worden dat het inrichtingsplan Dauteweyers verenigbaar geacht wordt met de doelstellingen en beginselen van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid.

De verdere realisatie van dit inrichtingsplan gebeurt via het opstellen van concrete uitvoeringsdossiers. Indien deze uitvoeringsdossiers vergunningsplichtige werken inhouden, zal, conform art. 8 §1 decreet IWB, opnieuw een watertoets moeten gebeuren gekoppeld aan de vergunningsaanvraag. Op deze manier zullen de in dit inrichtingsplan voorgestelde maatregelen, wanneer ze meer concreet gedetailleerd zijn in uitvoeringsdossiers, op dat moment onderworpen te worden aan de watertoets.

6.2. Tabellen

- Tabel 1: ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de Habitatsoorten, Adriaens e.a, 2008
Tabel 2: ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de kamsalamander, Adriaens e.a, 2008
Tabel 3: visdatabank (2014)
Tabel 4: juridische en beleidsmatige randvoorwaarden
Tabel 5: overzicht uitvoerende en beherende instantie voor de ecologische maatregelen
Tabel 6: overzicht uitvoerende en beherende instantie voor de hydrologische maatregelen
Tabel 7: overzicht uitvoerende en beherende instantie voor de recreatieve maatregelen
Tabel 8: overzicht inrichtingsplannen opgenomen in LIFE+ Green4Grey
Tabel 9: cofinancieringspercentage LIFE+ Green4Grey voor maatregelen Ip Dauteweyers
Tabel 10 : Meervoudige Functies van de groen en blauwe infrastructuur investeringen in de verschillende inrichtingsplannen
Tabel 11: kostenraming overzichtstabel
Tabel 12: Aandeel financierende partners per inrichtingsmaatregel
Tabel 13: kostenraming per uitvoerende partner.
Tabel 14: Totale kostenraming per financierende partner.
Tabel 15: overzicht financieringsplan per beherende partner

6.3. Figuren

- Figuur 1: geregistreerde landbouwpercelen in Dauteweyers
Figuur 2: startplaats wandelroutes aan Demerstrand
Figuur 3: visie Demervallei - Universiteitscampus
Figuur 4: haltes sneltram lijn Hasselt – Maastricht
Figuur 5: ruimtelijk structuurplan Diepenbeek: gewenste natuurlijke structuur
Figuur 6: Hydrografische inventarisatie Dautenbeek en Dauteweyers (Roos, 2014)
Figuur 7: recreatievisie De Wijers: Bovenlokale knopen
Figuur 8: Situering inrichtingsplan - integraal project herwaardering Dautenbeek - ontwikkeling woongebied
Figuur 9: Overstromingsgevoelige gebieden

6.4. Kaarten

- Kaart 1: situering in de Wijers en Stiemerbeekvallei
Kaart 2: situering Dauteweyers
Kaart 3: bodemkaart
Kaart 4: hydrologie
Kaart 5: landschapsatlas en bouwkundige relictten
Kaart 6: habitatkaart
Kaart 7: karteringseenheden volgens BWK
Kaart 8: boskartering
Kaart 9: recreatie
Kaart 10: eigendomssituatie
Kaart 11: gewestplan
Kaart 12: RUP Dauteweyers
Kaart 13: erkend natuurreservaat, habitatrictlijn- en VEN gebied
Kaart 14: maatregelen ecologie – groenwerk
Kaart 15: maatregelen ecologie – grondwerk
Kaart 16: maatregelen hydrologie
Kaart 17: maatregelen recreatie
Kaart 18: grondverwerving

7 Bronnen

Project De Wijers: Recreatievisie De Wijers, 2013 Anteagroup, in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij.

Erkenningsdossier natuurreservaat Dorpsbenden – Dauteweyers, 2008, Natuurpunt

Rup Dauteweyers, 2012, Diepenbeek

Rup Dauteweyers Stedenbouwkundige voorschriften, 2011, Libost-Groep nv.

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan, Diepenbeek

Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan, Limburg

Geïntegreerd beheerplan voor de bos- en parkgebieden in eigendom van de gemeente Diepenbeek

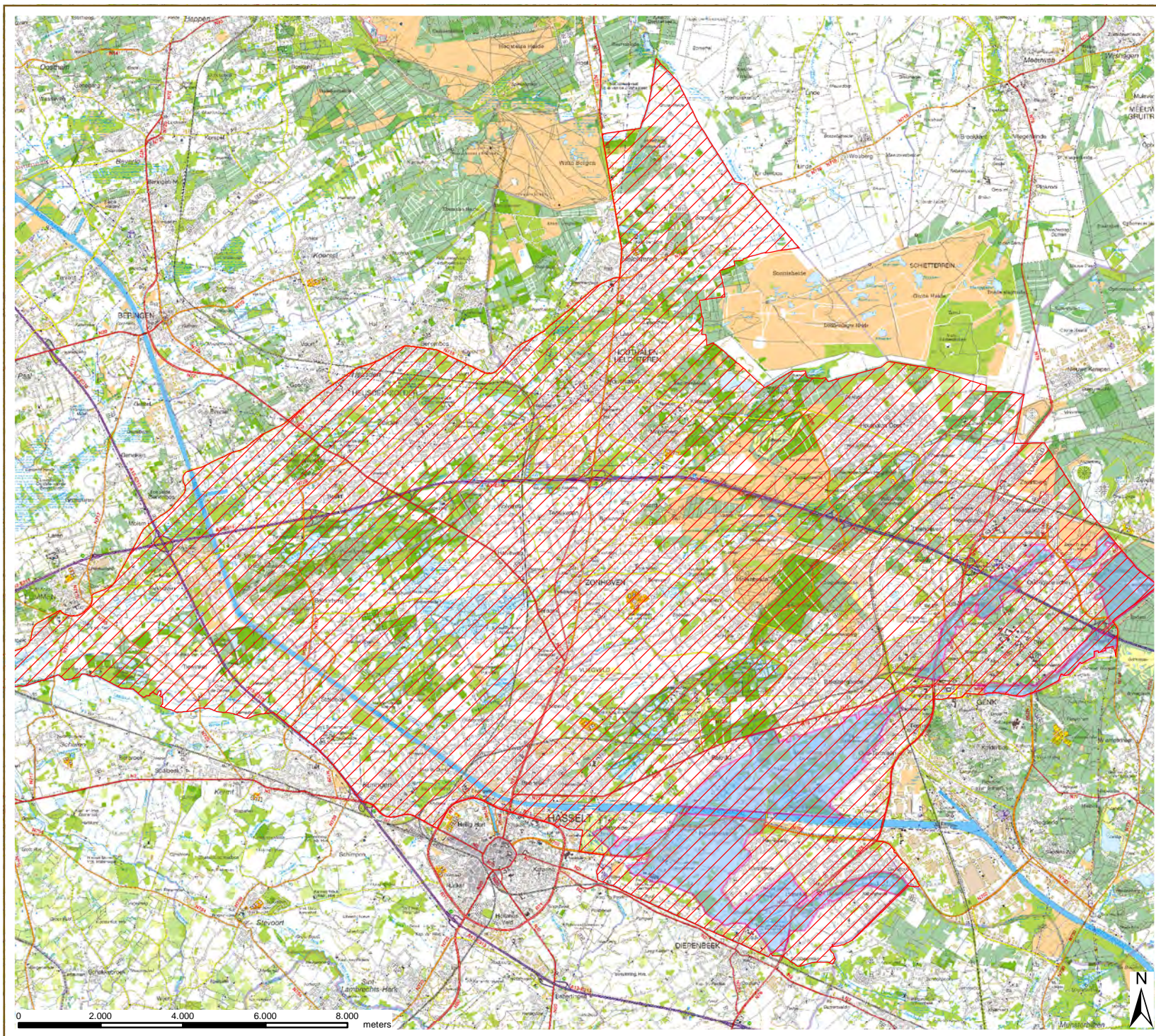
Hydrografische inventarisatie van de vijvers en Dautenbeek in Dauteweyers in functie van het opstellen van inrichtingsmaatregelen voor de verbetering van het biotoop van de boomkikker (*Hyla arborea*), 2014, PXL Hogeschool – Bachelorthesis van Roos Martijn, in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij

Deelbekkenbeheerplan Boven-Demer; ontwerp stroomgebiedbeheerplannen voor Maas en Demer (in openbaar onderzoek van 9 juli 2014 t.e.m. 8 januari 2015)

Actieplan Diepenbeek Boomkikker, 2007, Provincie Limburg - Provinciaal Natuurcentrum

Openbaar onderzoek sneltramlijn 1: Hasselt Maastricht, juni – augustus 2014, De Lijn

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 1: Situering in De Wijers en Stiemerbeekvallei

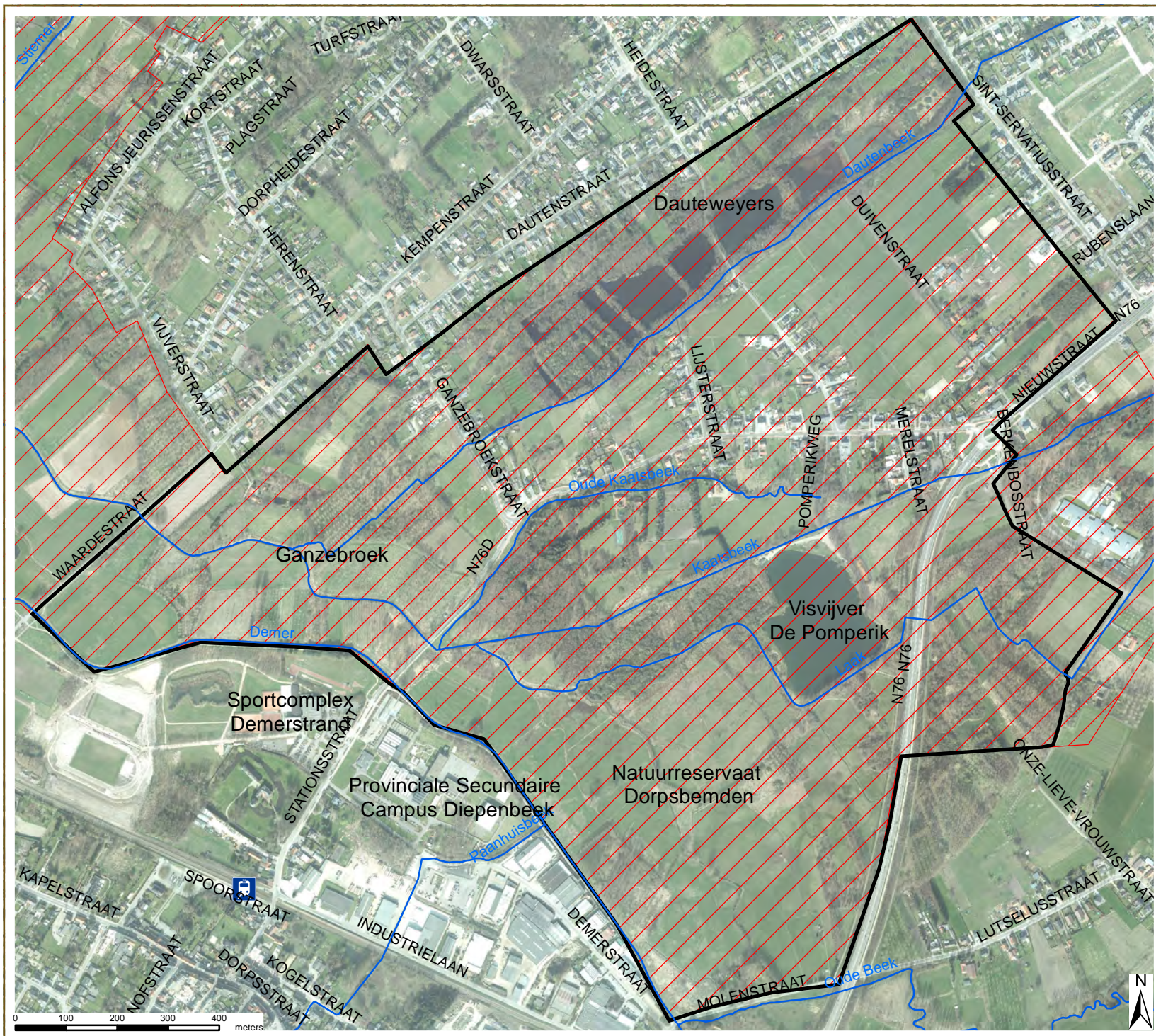
Legende

- perimeter Dauteweyers
- ▨ perimeter Stiemerbeekvallei
- ▨ perimeter De Wijers

Bron:
- Topografische kaart 1/50.000, raster, NGI, ©Nationaal Geografisch Instituut

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

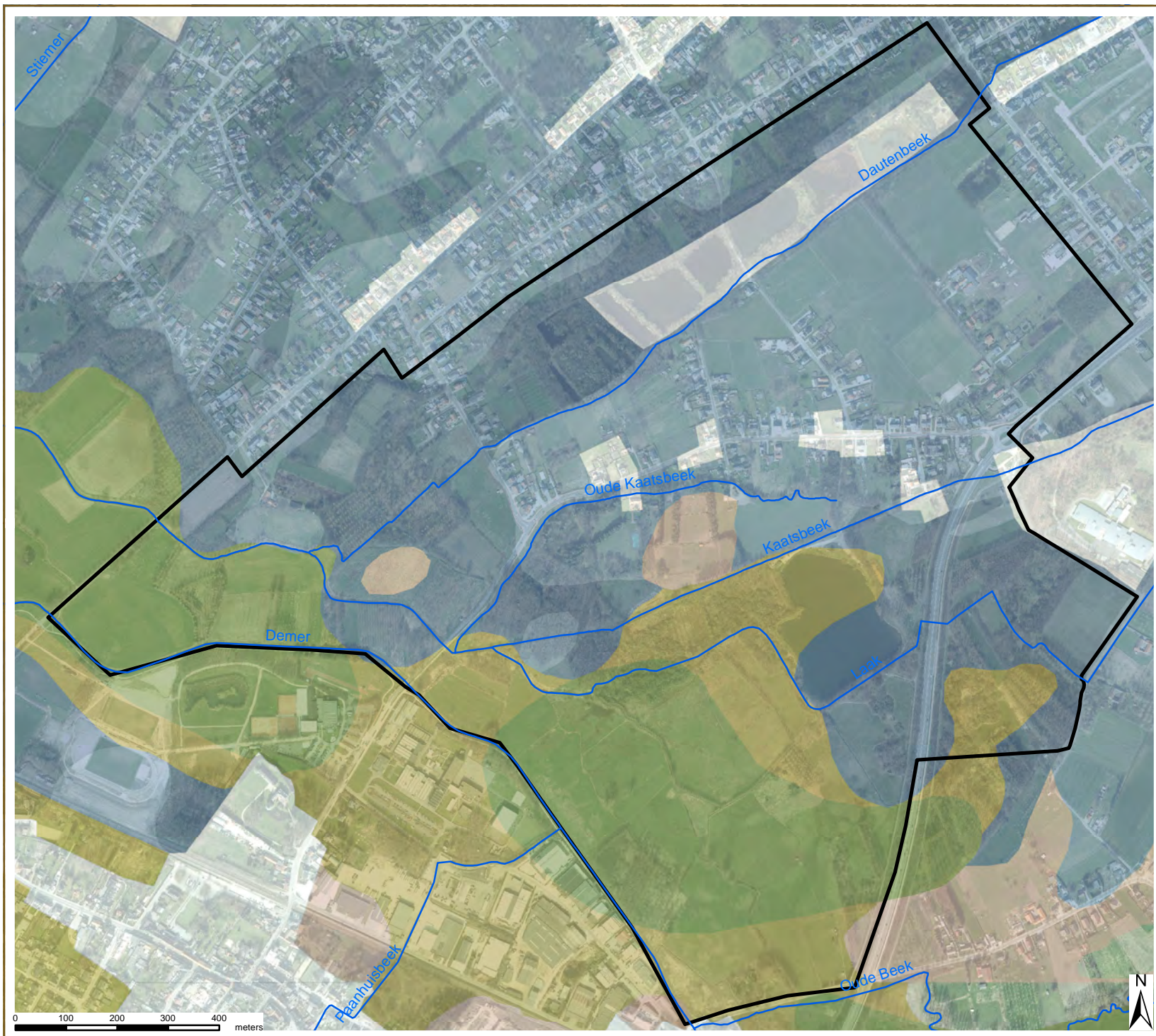
Kaart 2: Situering Dauteweyers

Legende

- Station Diepenbeek
- perimeter Dauteweyers
- perimeter Stiemerbeekvallei
- waterloop

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaling kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - NAVSTREETS (native) Vector, 2007.3 (AGIV-product)
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 3: Bodemkaart

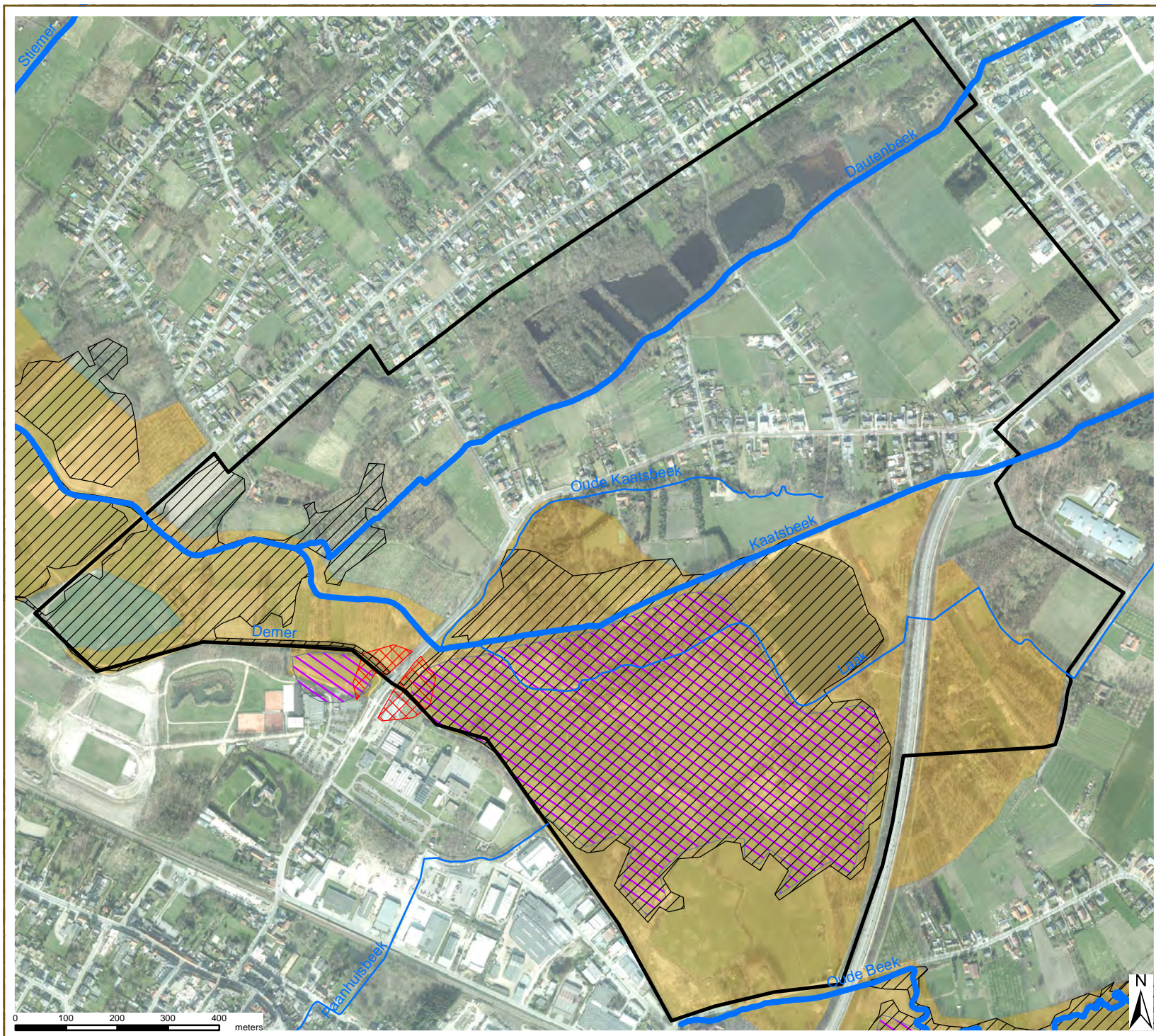
Legende

- waterloop
- perimeter Dauteweyers
- Antropogeen
- Nat zand
- Vochtig zand
- Nat zand antr
- Vochtig zand antr
- Nat zandleem
- Vochtig zandleem
- Natte klei

Bron:
 - Digitale versie van de Orthfoto's, middenschalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Vectoriële versie van de bodemkaart, AGIV, IWT, Laboratorium voor Bodemkunde van de Unicersiteit Gent (GIS-Vlaanderen)
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 4: Hydrologie

Legende

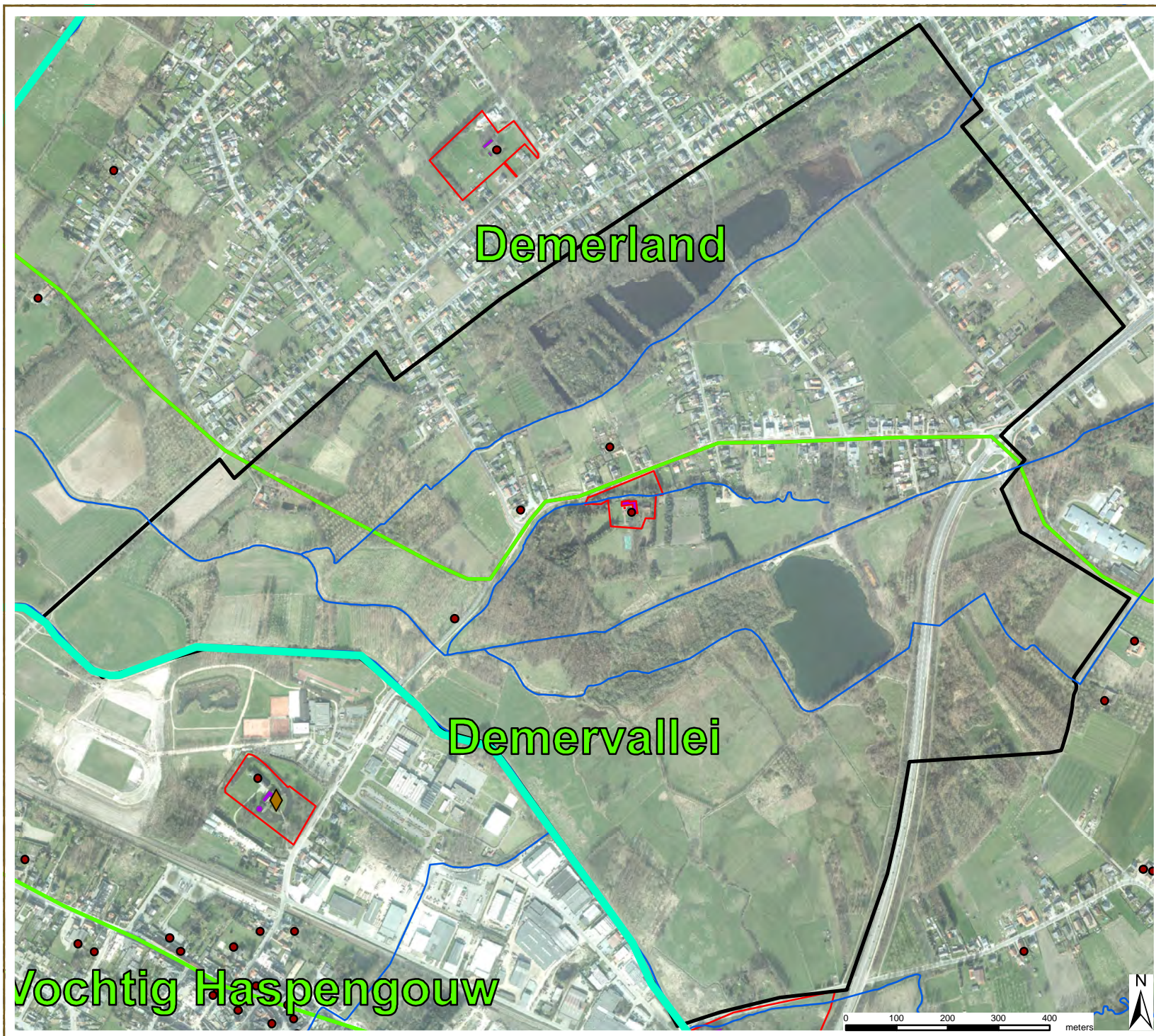
- perimeter Dauteweyers
- Bevaarbare waterloop
- Waterloop, tweede categorie
- Waterloop, derde categorie

Recent overstroomde gebieden

- ▨ 1988
- ▨ 1998
- ▨ 2003
- ▨ 2010

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalg kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Recent overstroomde gebieden - VMM afdeling Operationeel Waterbeheer - MOW Waterbouwkundig Laboratorium - AGIV (2012)
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 5: Landschapsatlas en
bouwkundige relictien

Legende

- perimeter Dauteweyers
- waterloop
- bouwkundig relict
- ▭ beschermde dorps- en stads-gezichten
- ▭ beschermde landschappen en monumenten

Landschapsatlas

- ◆ puntrelict
- lijnrelict
- ▭ traditioneel landschap

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Digitale versie van de landschapsatlas, MVG-LIN-AROHM-Monumenten en Landschappen, toestand 31/03/2001 (OC GIS-Vlaanderen)
 - Vectoriële versie van de Beschermde landschappen, Stads- en dorpsgezichten, Onroerend Erfgoed (2012)
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 6: Habitatkaart

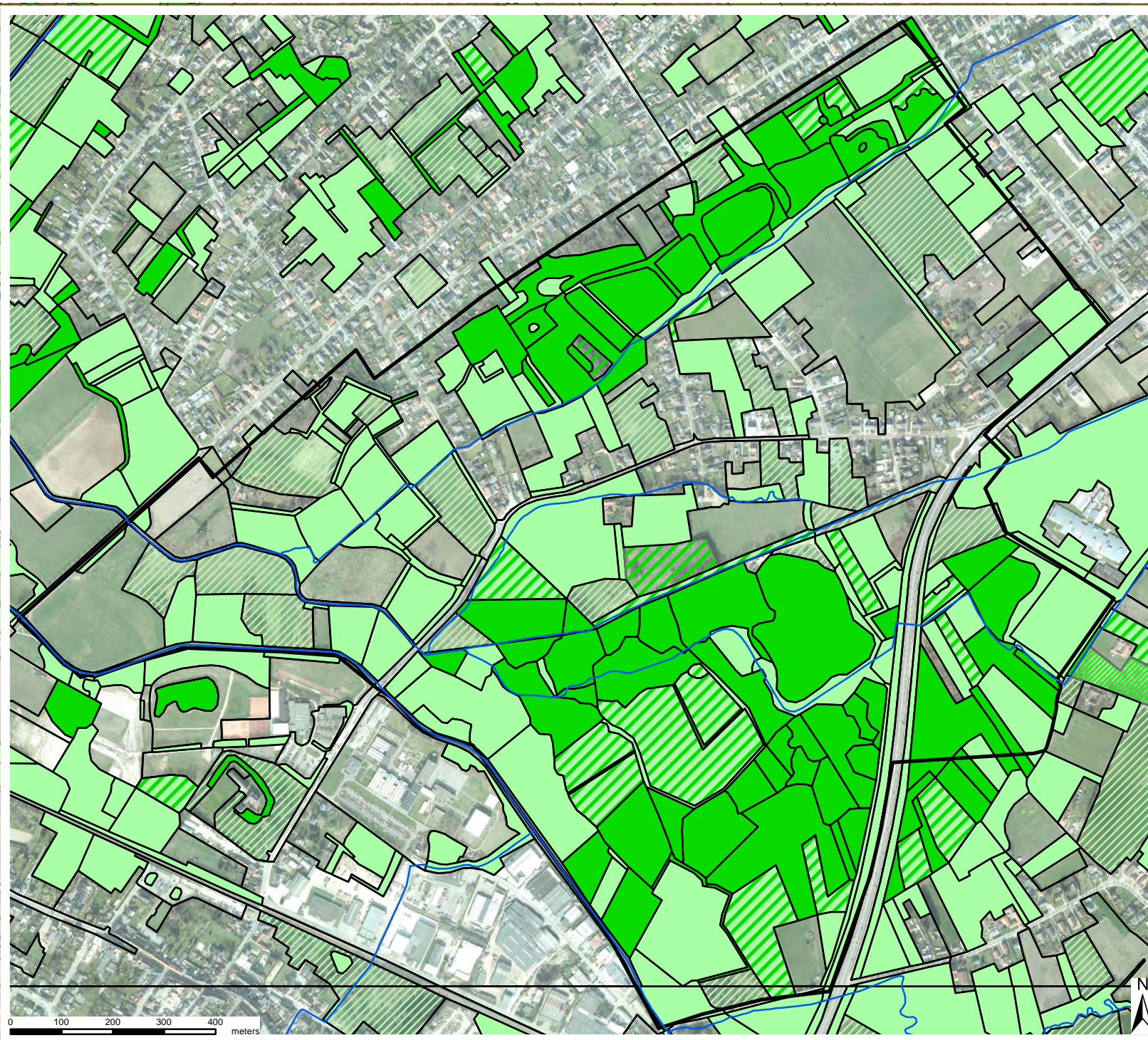
Legende

— perimeter Dauteweyers

— waterloop

□ biologisch minder waardevol
□ complex van biol. minder wv en wv elementen
▨ complex van biol. minder wv, wv en zeer wv el.
▩ complex van biol. minder wv en zeer wv elementen

■ biologisch waardevol
■ complex van biol. wv en zeer wv elementen
■ biologisch zeer waardevol

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschaalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Habitatkaart, versie 5.2. Indicatieve situering van de Natura 2000 habitats en de regionaal belangrijke biotopen. Integratie en bewerking van de Biologische Waarderingskaart, versie 2. Rapport en GIS-bestand INBO.R.2009.4. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. (INBO, 2009).
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

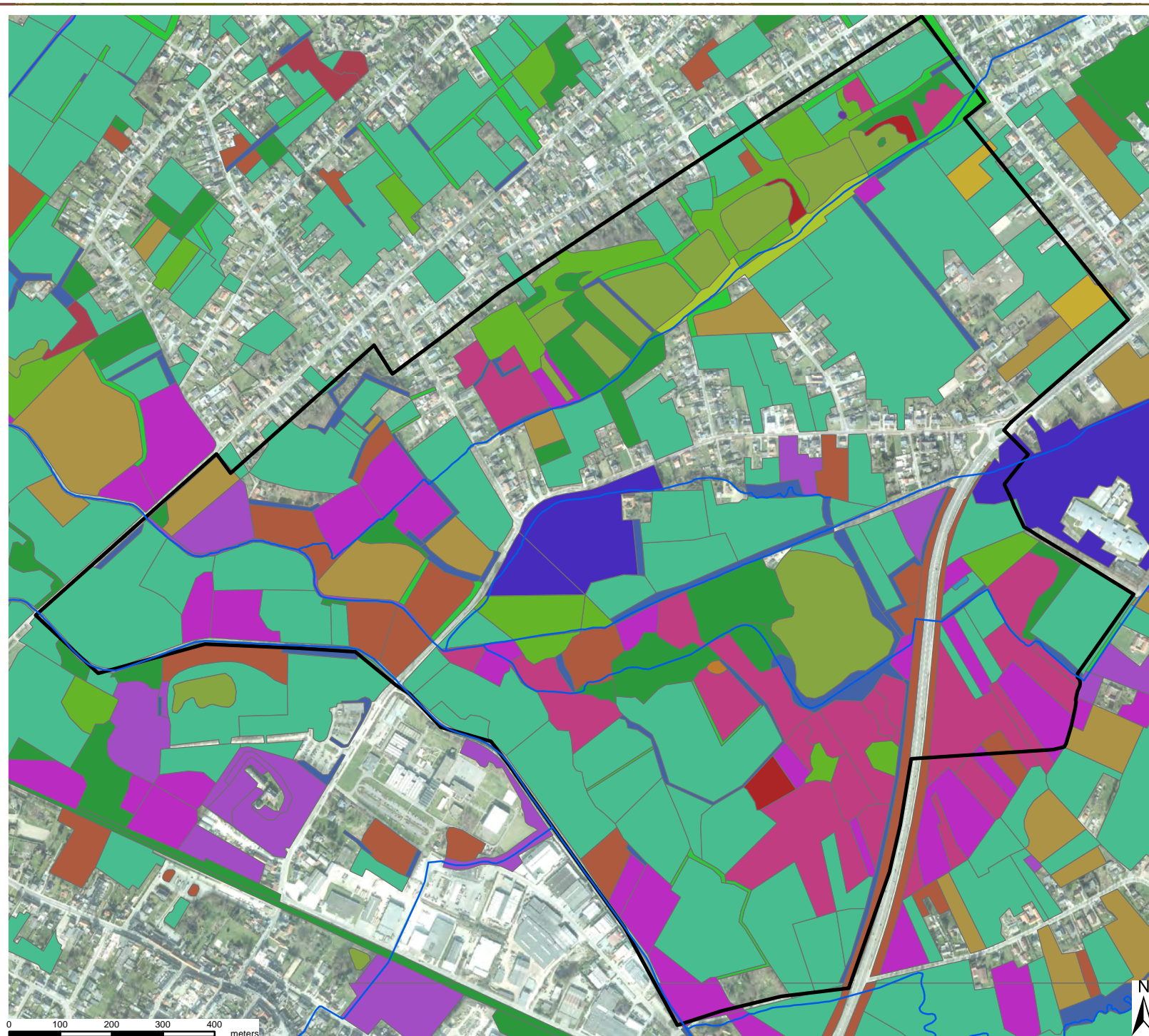
Kaart 7: Karteringseenheden volgens BWK

Legende

- perimeter Dauteweyers
- waterloop
- eutrofe plas
- veedrinkput
- moeras
- gedegradeerde heide
- droge graslanden
- halfnatuurlijke, vochtige graslanden
- mesofiele cultuurgraslanden
- oude heg/houtkant
- bomenrij
- populierenaanplanten
- andere loofhoutaanplanten
- naaldhoutaanplant
- zuur eikenbos
- struweel
- elzenbos
- openbaar park
- dijk
- akker
- andere gekarteerde elementen

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Vectoriële versie van de Biologische waarderingskaart, versie 2, toestand september 2010, INBO, AGIV
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

0 100 200 300 400 meters

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

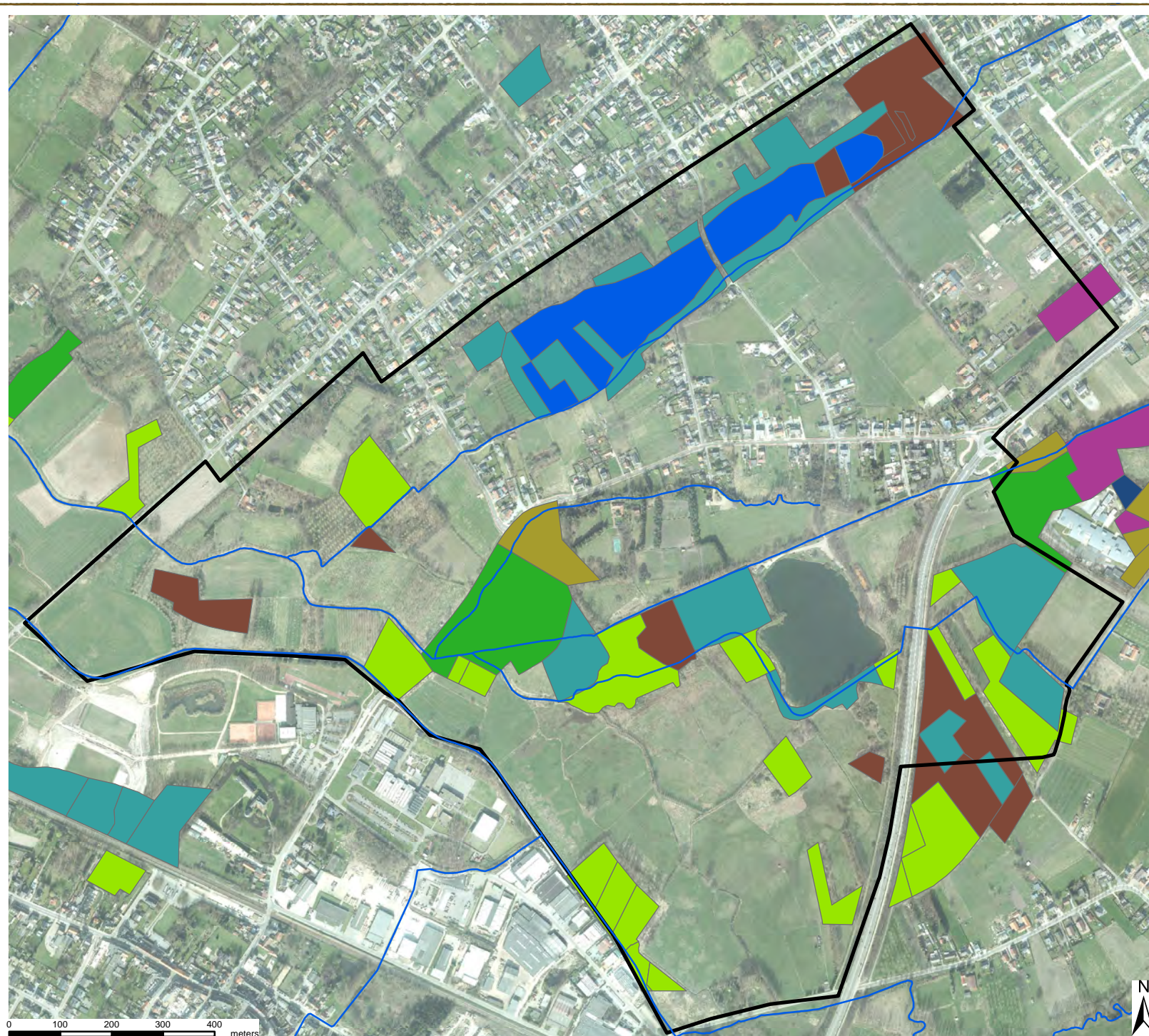
Kaart 8: Boskartering

Legende

- perimeter Dauteweyers
- waterloop
- Boskartering**
- te bebossen
- (Amerikaanse) eik
- populier
- andere soorten loofhout
- gemengd loofhout
- gewone den
- fijnspar
- niet beboste oppervlakte
- vijvers

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalg kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Digitale versie van de Bosreferentietlaag, MVG, LIN, AMINAL, afdeling Bos & Groen, uitgave 2001 (OC GIS-Vlaanderen)
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 9: Recreatie

Legende

— perimeter Dauteweyers

— waterloop

⊕ fietsknooppunten

— fietstrajecten

Bestaande wandelroutes

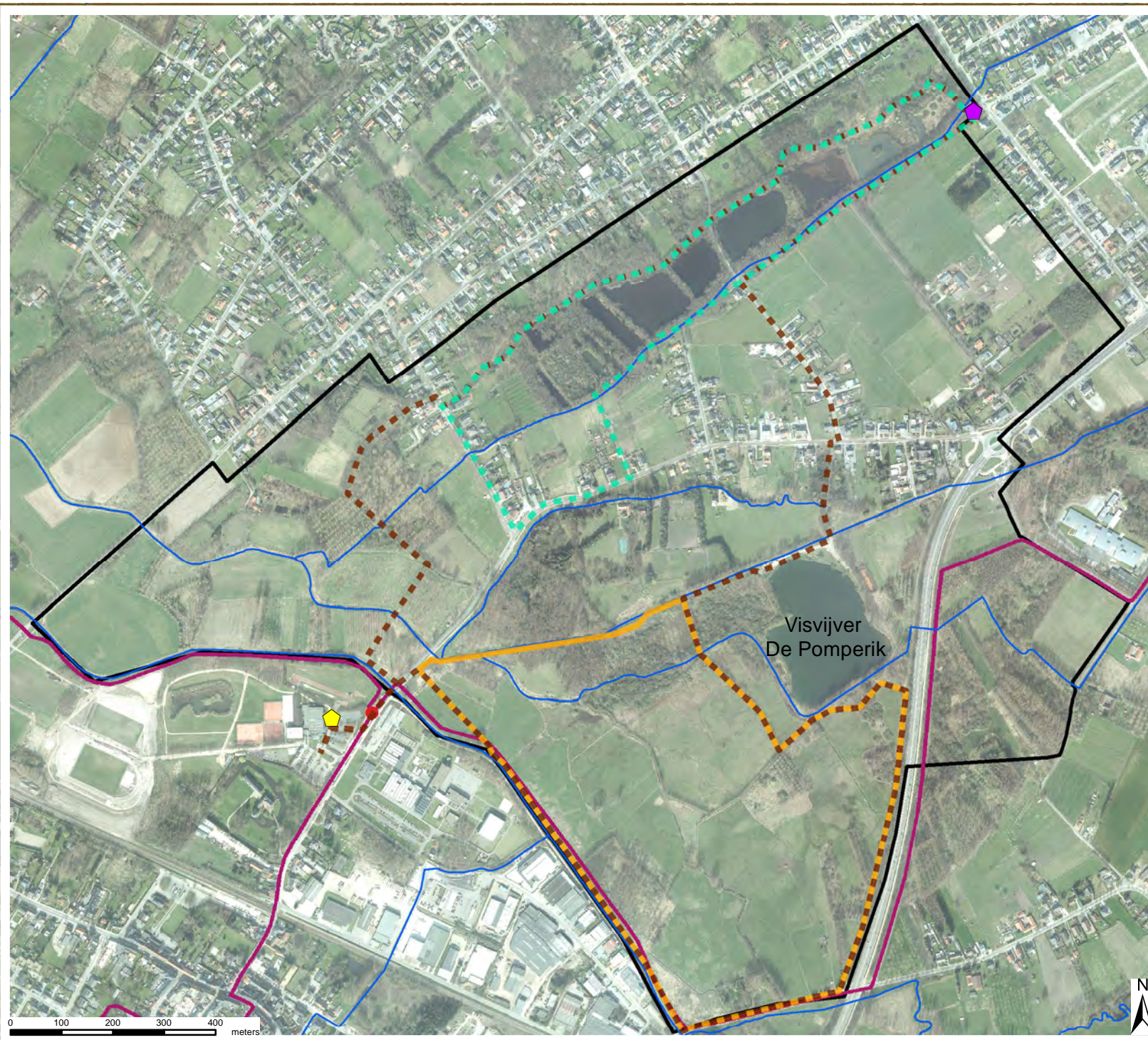
— Dorpsbendenwandeling 3 km

— Dautewandeling 3,2 km

— Marc L'Hoyes wandeling 6,3 km

⬠ startplaats Demerstrand

⬠ startplaats St. Servatiusstraat

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Vectoriële versie van het fietsknooppuntennetwerk Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen (2011)
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

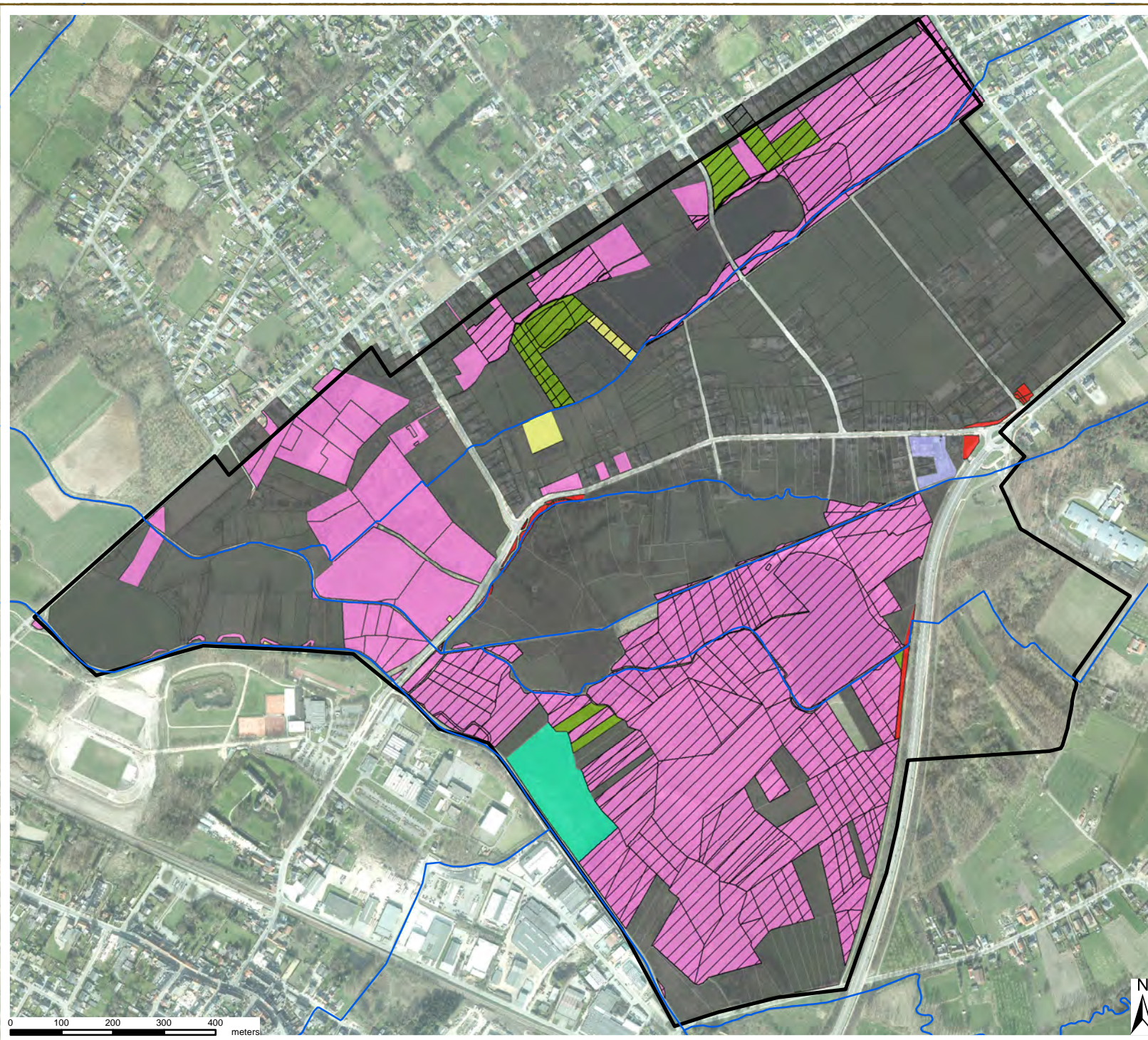
Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 10: Eigendomssituatie

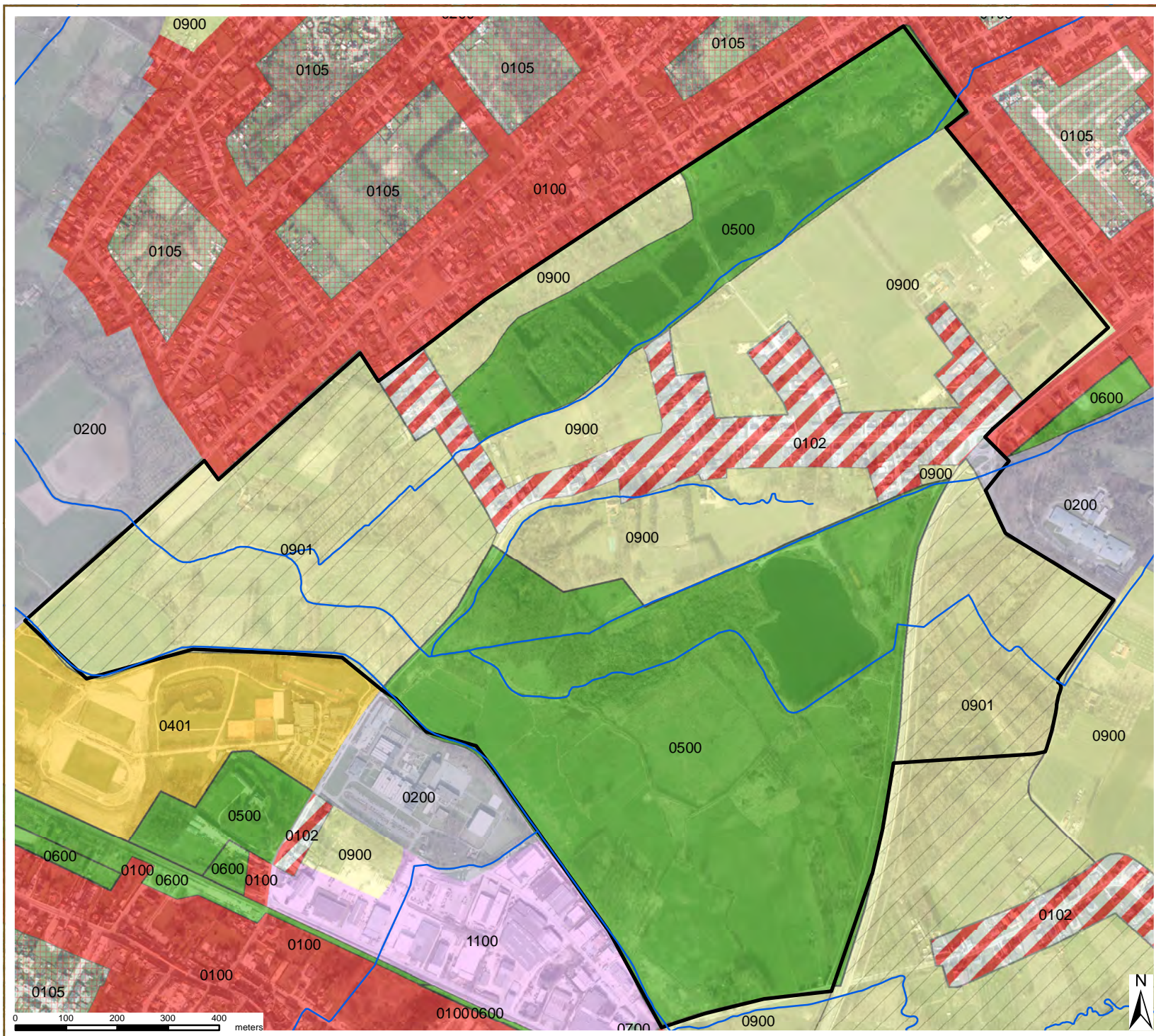
Legende

- waterloop
- perimeter Dauteweyers
- eigendomssituatie 17 maart 2014**
- Vlaamse Gewest
- Gemeente Diepenbeek
- Kerkfabriek/OCMW
- Natuurpunt beheer vzw
- Privé
- Stichting Maximilianus Ferdinandus
- percelen beheerd door Natuurpunt

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig kleur,
Provincie Limburg, opname 2011
(AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand
28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 11: Gewestplan

Legende

- perimeter Dauteweyers
- waterloop
- 0100- woongebied
- 0102- woongebied met landelijk karakter
- 0105- woonuitbreidingsgebied
- 0200- gebied voor gemeenschapsv. en openbaar nut
- 0401- gebieden voor dagrecreatie
- 0500- parkgebieden
- 0600- bufferzones
- 0900- agrarische gebieden
- 0901- landschappelijk waardevolle gebieden
- 1100- ambachtelijke bedrijven en kmo's

Bron:
 - Digitale versie van de Orthfoto's, middenschalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Vectoriële versie van het Gewestplan, Dept. RWO, Afdeling Ruimtelijke Planning, 2002 (bijgewerkt 2011) (AGIV)
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

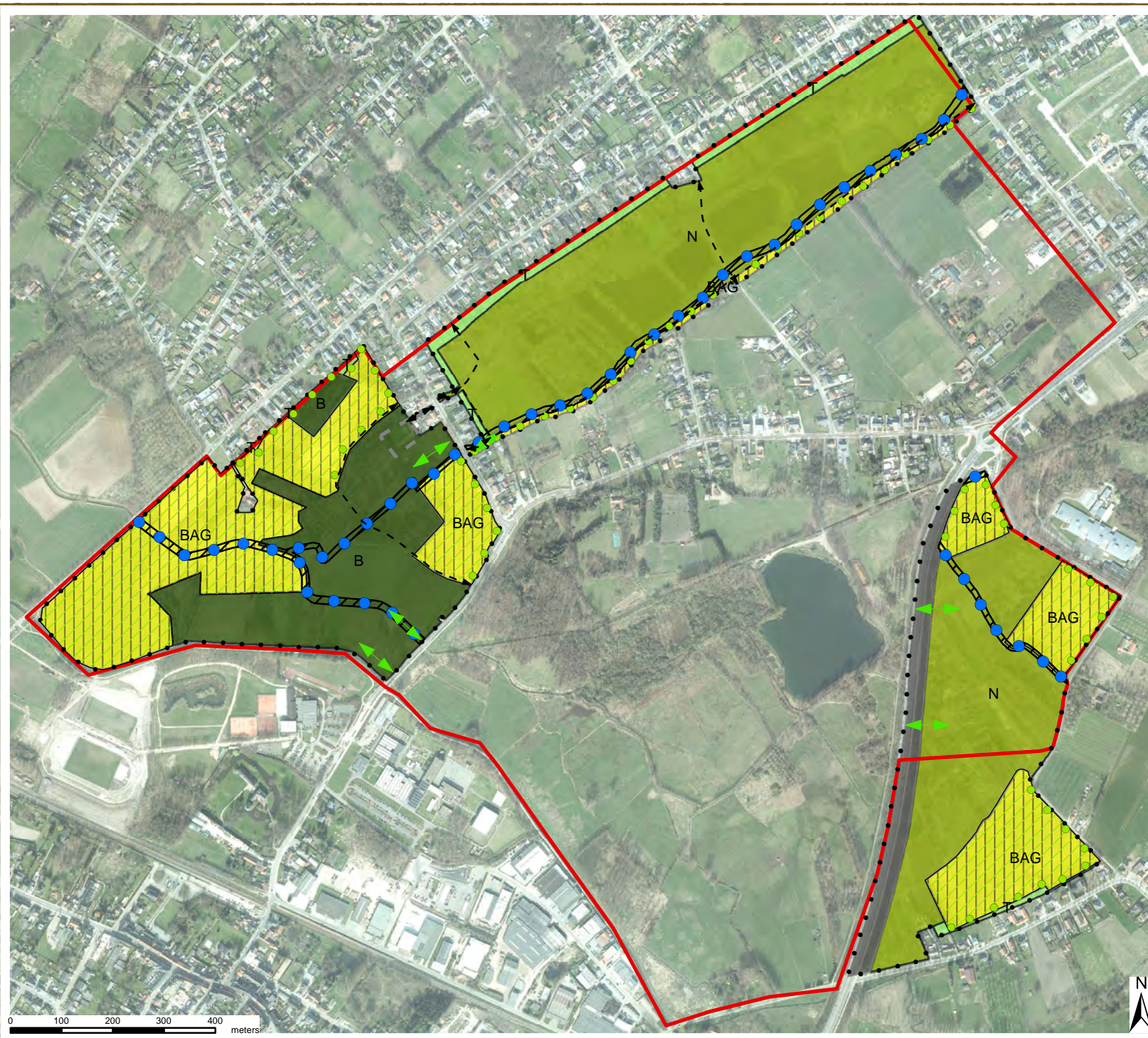
Kaart 12: RUP Dauteweyers

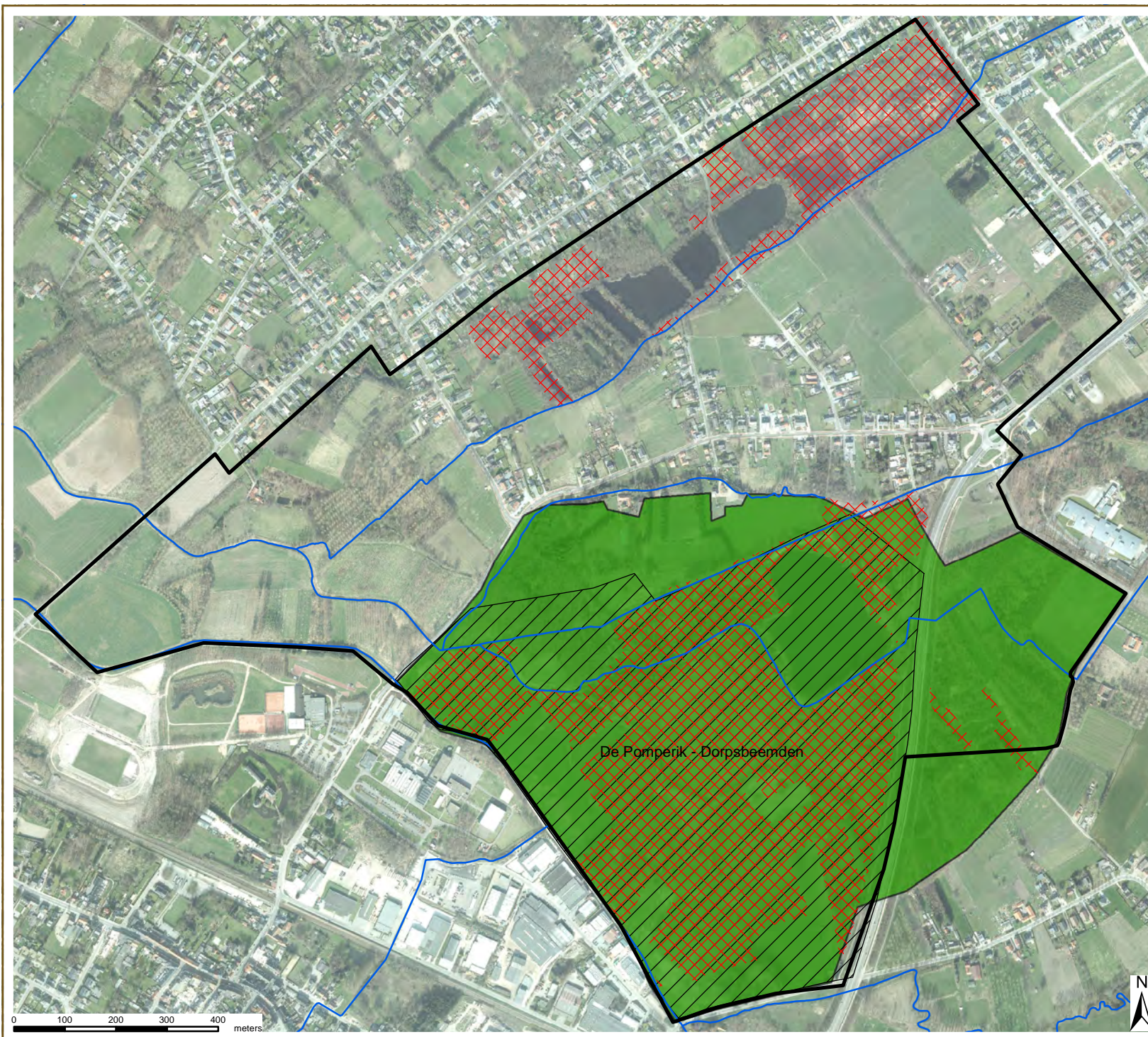
Legende

- perimeter Dauteweyers
- RUP Dauteweyers**
- deelplan RUP
- natuurverbinding
- structuurondersteunende lineaire landschapselementen
- verbinding voor langzaam verkeer
- zone voor waterloop
- bosgebied
- bouwvrij agrarisch gebied
- natuurgebied
- weginfrastructuur
- zone voor bouwvrije tuinen
- gebied met overdruk verweving
- uitdoofbeleid voor zonevreemde activiteiten
- zone non aedificandi

Bron:
- Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
- RUP Dauteweyers goedgekeurd op 12 januari 2012

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 13: Erkend Natuurreserveaat,
Habitatrichtlijn- en VEN gebied

Legende

- perimeter Dauteweyers
- waterloop
- erkend natuurreserveaat
- VEN
- Habitatrichtlijngebieden

Bron:
 - Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig kleur, Provincie Limburg, opname 2011 (AGIV), ©Eurosense Belfotop NV, 2011
 - Vectoriële versie van de Erkende Natuurreserveaten, toestand 26/10/2010 (ANB 2010)
 - Habitatkaart, versie 5.2. Indicatieve situering van de Natura 2000 habitats en de regionaal belangrijke biotopen. Integratie en bewerking van de Biologische Waarderingskaart, versie 2. Rapport en GIS-bestand INBO.R.2009.4. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. (INBO, 2009).
 - Vectoriële versie van de VEN-gebieden, toestand 07/05/2010 (AGIV, 2010)
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 28/08/2012 (VMM & AGIV, 2012)

aangemaakt op : februari 2015

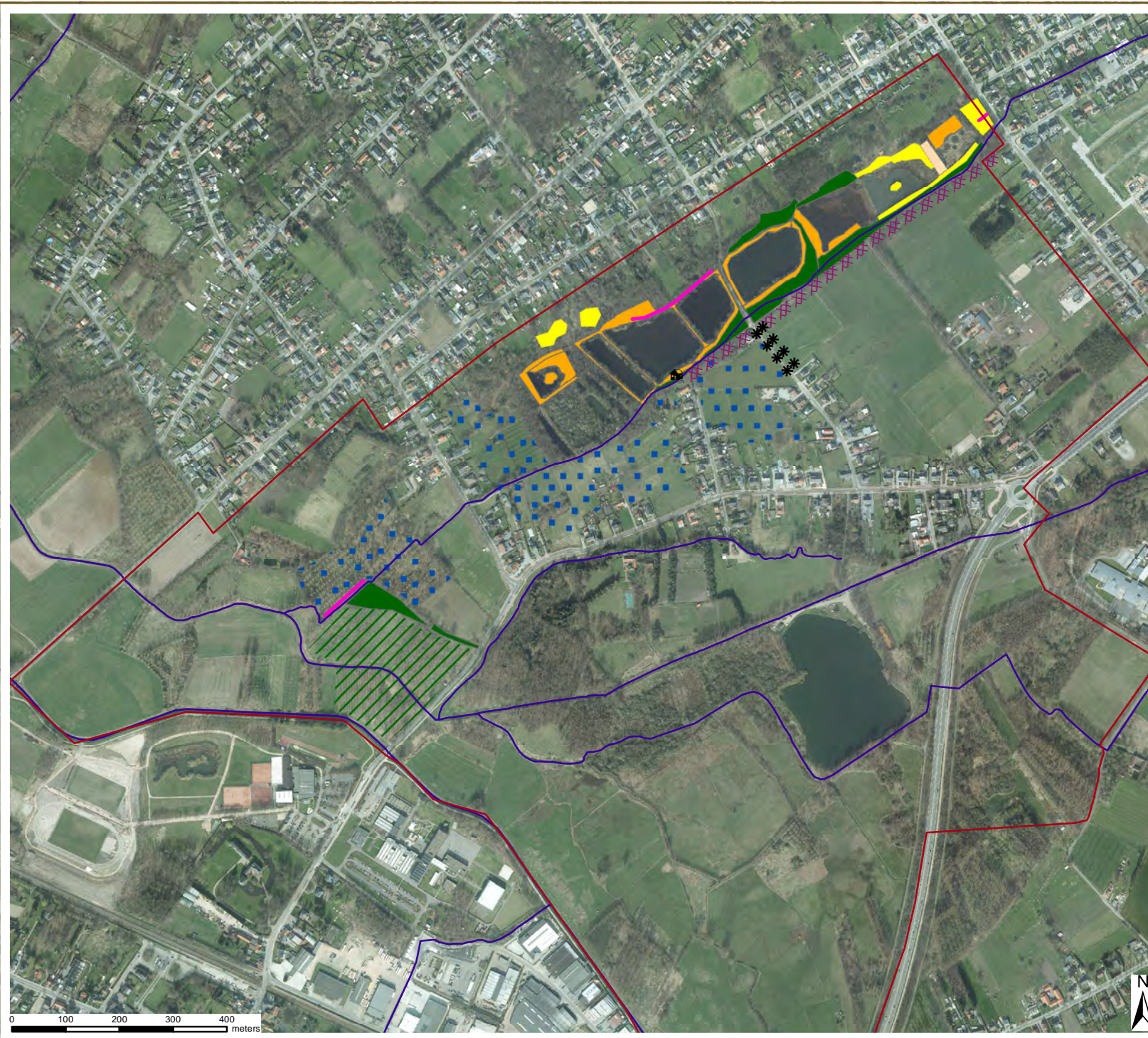
Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 14: Maatregelen ecologie
- groenwerk

Legende

- perimeter dauteweyers
- waterloop
- * * aanplant eiken (1.6)
- 🏠 verwijderen houten bouwwerk (1.11)
- ✕ ✕ snoeien eikendreef (1.5)
- — knotten oude elzen (1.7)
- ■ hakhoutbeheer (1.1)
- // beheer geboortebos (1.12)
- ■ rooien struiken (1.3)
- ■ verwijderen bomen en struiken (1.4)
- ■ verwijderen stronken (1.2)
- ■ zoekzone aanleg poelen (1.13, 1.10)

Bron:
- digitale versie van de orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg opname 20111 (AGIV), Eurosense Belfotop Nv, 2011
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 25/08/2011 (VMM - AGIV)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 15: Maatregelen ecologie
- grondwerk

Legende

- perimeter dauteweyers
- waterloop
- verwijderen Japanse duizendknoop (1.8)
- slib verwijderen poel (1.9)
- baggeren vijver (1.9)
- verlagen eiland (1.10)
- niveleren vijver (1.10)
- slib verwijderen (1.9, 1.10)
- herprofilen oever (1.10)
- herstel historische gracht (1.10)

Bron:
- digitale versie van de orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg opname 20111 (AGIV), Eurosense Belfotop Nv, 2011
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 25/08/2011 (VMM - AGIV)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 16: Maatregelen hydrologie

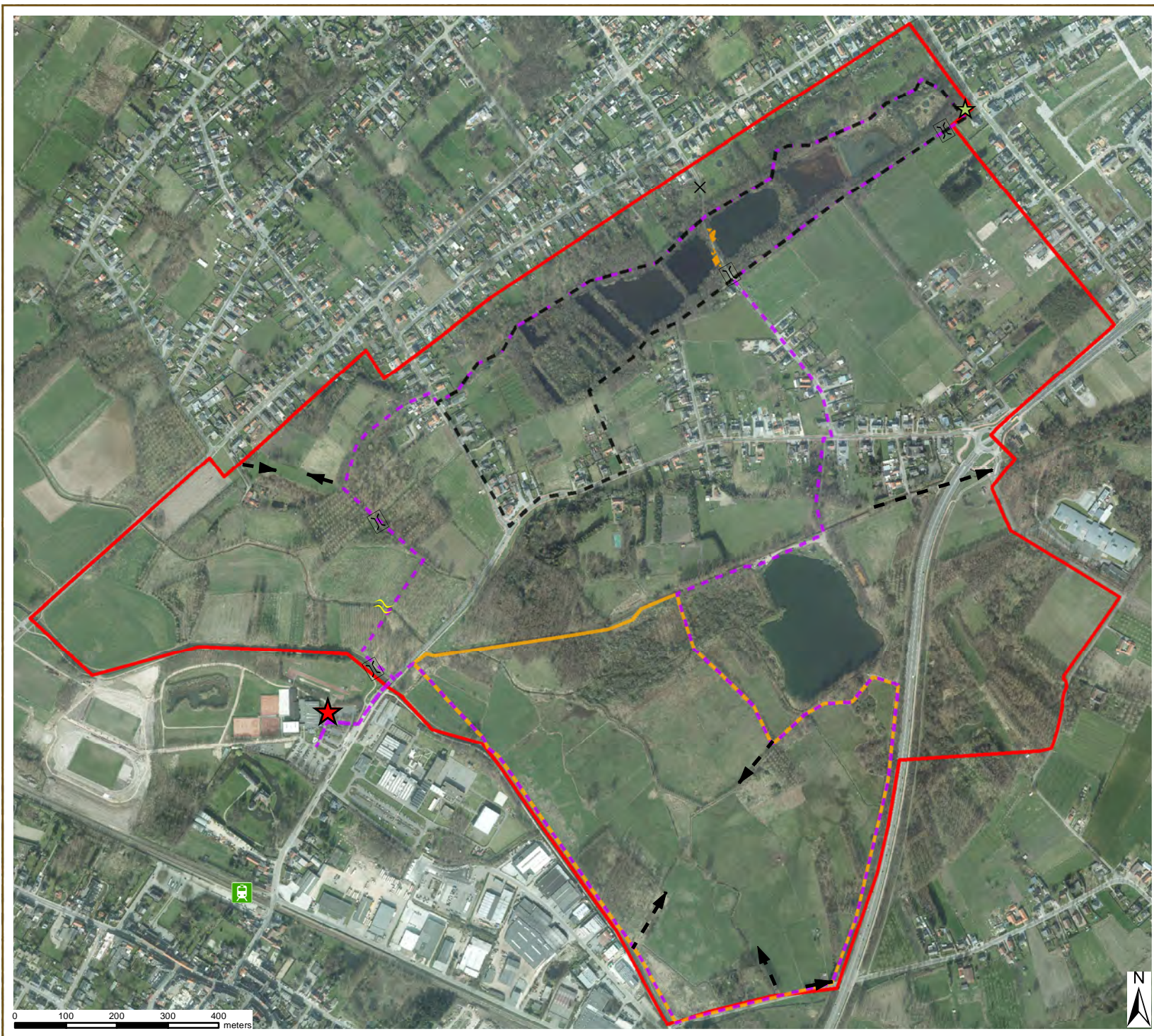
Legende

- perimeter dauteweyers
- waterloop
- hermeandering Dautenbeek (2.1)
- openmaken Dautenbeek (2.4)
- optimaliseren sluisen (2.5)
- optimaliseren monding Laak (2.2)
- oeververbetering (2.3)
- Optimaliseren kunstwerken op vijvers (2.5)

Bron:
 - digitale versie van de orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg opname 20111 (AGIV), Eurosense Belfotop Nv, 2011
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 25/08/2011 (VMM - AGIV)

aangemaakt op : februari 2015

Inrichtingsplan Dauteweyers

Eindvoorstel inrichtingsplan

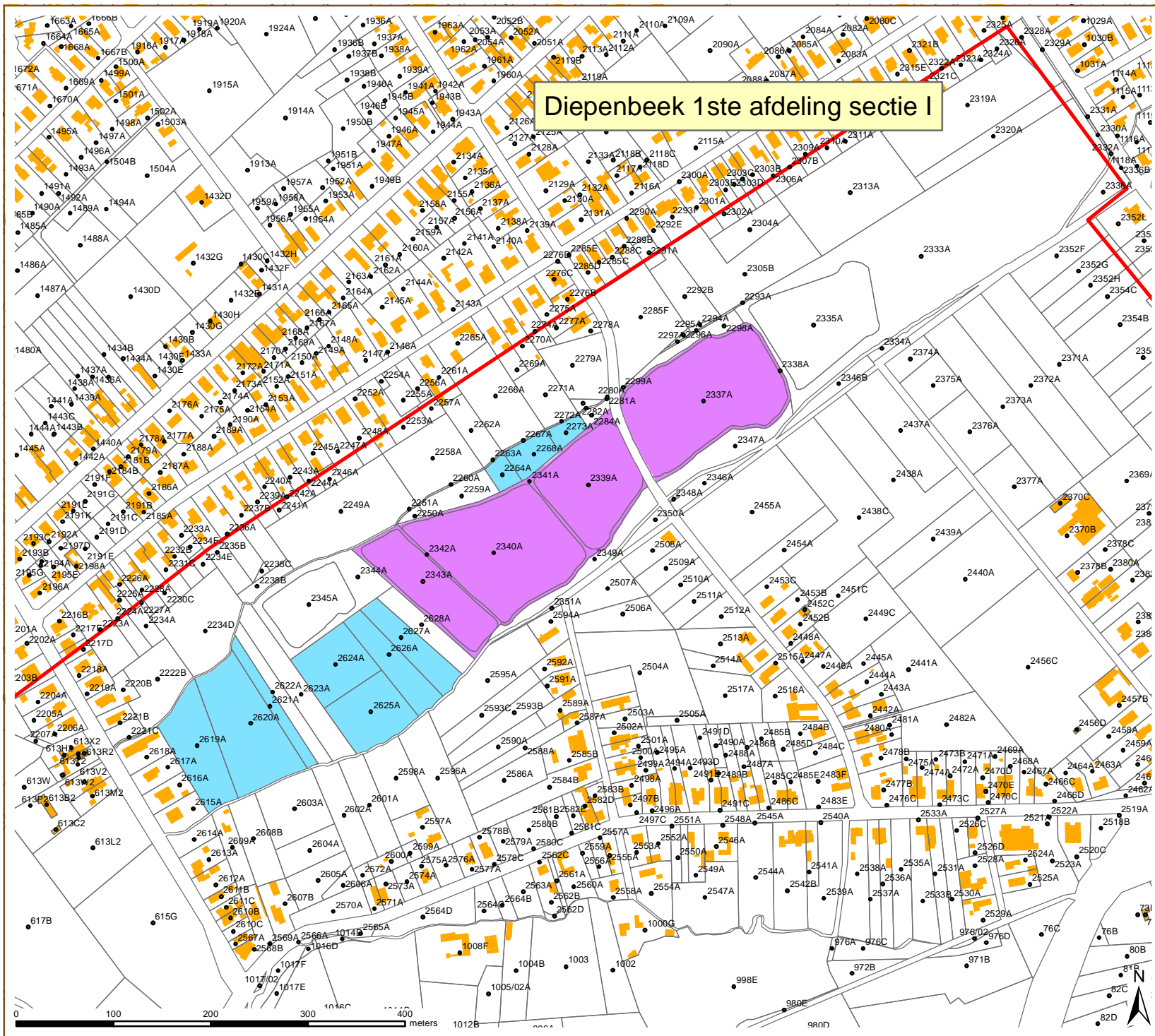
Kaart 17: Maatregelen recreatie

Legende

- perimeter dauteweyers
- groene halte (3.5)
- herinrichting startpunt Demerstrand (3.2)
- herinrichting startp. St. Servatiusstr. (3.2)
- zoekzone wandeldoorsteek (3.4)
- nieuwe brug (3.2)
- verfraaiing bestaande brug (3.2)
- verplaatsen afsluiting weg (3.3)
- ontwikkeling belevingsplek (3.3)
- bestaande wandelroutes**
- Dorpsbendenwandelring
- - - Dautewandelring
- - - Marc l'Hoyeswandelring

Bron:
 - digitale versie van de orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Limburg opname 20111 (AGIV), Eurosense Belfotop Nv, 2011
 - Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 25/08/2011 (VMM - AGIV)

aangemaakt op : februari 2015

Diepenbeek 1ste afdeling sectie I

Landinrichting
Stielerbeekvallei

Inrichtingsplan Dauteweyers
Eindvoorstel Inrichtingsplan

Kaart 18: Grondvererving

Legende

- kadastrnummer
- ▭ Projectgrens IP Dauteweyers
- ▭ vererving grond (1.15)
- ▭ vererving grond met maatregelen (1.14)
- waterloop

Bron:
- Digitale kadastrale percelenplannen (CadMap) (AAPD), toestand 2010, (AGIV, 2010)
- Vlaamse Hydrografische Atlas - Waterlopen, toestand 25/08/2011 (VMM - AGIV)

aangemaakt op : februari 2015

VLM **lne.**